

2. Tokuz Oguzların 687'de, ittifak teklif etmek üzere Çin'e gönderdiği ko-
mutan.

◆ t(a)bg(a)çg(a)ru : *kunı s(ä)ñün(ü)g* : ıdm(1)ş : (T 9).

lisün tay säñün ᠯᠢᠰᠦᠨ ᠲᠠᠶ ᠰᠠᠨᠦᠨ ᠲᠠᠶ : Bilge Kağan'ın cenaze törenine beş yüz kişilik
askerî heyetle katılan Çinli general.

◆ bukug : tutuk : [...] k(a)᠓ : *lisün* : t(a)y s(ä)ñün : b(a)ş(a)d[u] : biş yüz :
(ä)r(ä)n : k(ä)lti (BK G 10-11).

ogul tarkan ᠣᠭᠤᠯ ᠲᠠᠷᠠᠨ ᠲᠠᠷᠠᠨ : Kül Tigin'in cenaze törenine katılan Buharalı bir tarkan.

◆ kur(ı)ya : kün : b(a)ts(ı)kd(a)kı : sog(u)d : b(ä)rç(i)k(ä)r : buk(a)r(a)k ul(u)ş
: bod(u)nta : (ä)n(ü)k : s(ä)ñün : *og(u)l t(a)rk(a)n* k(ä)lti : (KT K 12).

oḡ tutuk ᠣᠭ ᠲᠤᠳᠤᠬᠤ ᠲᠤᠳᠤᠬᠤ : Kül Tigin'in savaştığı elli bin kişilik Çin ordusunun kuman-
danı.

◆ t(a)bg(a)ç : *oḡ tutuk* : biş t[üm(ä)n : sü k(ä)lti sün(ü)şd(ü)m(i)z] (KT D 31;
BK D 25) ◆ *oḡ tutuk* : yurçın : y(a)r(a)kl(ı)g : (ä)l(i)g(i)n : tutdı : (KT D 32).

tarduş mançu çor ᠲᠠᠷᠳᠤᠰ ᠮᠠᠨᠴᠤ ᠴᠣᠷ ᠶ᠋ᠭᠠᠨ ᠮᠠᠨᠴᠤ ᠴᠣᠷ : Kül Tigin'in cenaze törenine Kırgız Ka-
ğan'ını temsilen katılan çor.

◆ kırk(ı)z k(a)g(a)nta : *t(a)rduş* : m(a)nçu çor : k(ä)lti : (KT K 13).

toḡra äsim ᠲᠣᠭᠷᠠ ᠠᠰᠢᠮ ᠲᠣᠭᠷᠠ ᠠᠰᠢᠮ : VII. yüzyılın son çeyreğinde Tokuz Oguz liderinin Kıtay'a
gönderdiği Toḡra boyundan bir temsilci.

◆ kıt(a)ḡg(a)ru : *toḡra (ä)s(i)m(i)g* : ıdm(1)ş : (T 9).

udar säñün ᠤᠳᠠᠷ ᠰᠠᠨᠦᠨ ᠶ᠋ᠭᠠᠨ : Kül Tigin'in cenaze törenine Kıtay ve Tatabı halklarını
temsilen gelen general.

◆ yogçı : sığ(ı)tçı : kıt(a)ḡ : t(a)t(a)bı : bod(u)n : b(a)ş(l)a(yu) : *ud(a)r s(ä)ñün*
: k(ä)lti : (KT K 11-12).

1.1.6. Diğer Kişiler

alp şalçı ᠠᠯᠫ ᠰᠠᠯᠴᠢ ᠠᠯᠫ ᠰᠠᠯᠴᠢ : Kül Tigin'e at armağan eden (veya bu atın ganimet alındığı)
kişinin adı.

◆ *(a)lp ş(a)lçı* : (a)k (a)tın : bin(i)p : t(ä)gmiş : (KT D 40) ◆ *(a)lp ş(a)lçı* :
(a)kın : bin(i)p : opl(a)yu : t(ä)gdi : (KT K 2; 2-3; 3).

ıḡbara yamtar ᠶᠠᠮᠲᠠᠷ ᠶᠠᠮᠲᠠᠷ : Kül Tigin'e at armağan eden (veya bu atın ganimet
alındığı) kişinin adı.

◆ *ıḡb(a)ra y(a)mt(a)r* : boz (a)t(ı)g : bin(i)p : t(ä)gdi : (KT D 33).

idil ᠶ᠋ᠳᠢᠯ ᠶ᠋ᠳᠢᠯ : Kül İç Çor'a at armağan eden (veya bu atın ganimet alındığı) kişinin
adı.

◆ k(a)rulukka : y(ä)m[ä] sün(ü)ş[dük]dä : *id(i)l* (a)kın : bin(i)p : opl(a)yu
t(ä)g(i)p : s(a)nça : ıd(ı)p : tup(u)lu : ünti : (KÇ 19).

ozıg ᠣᠵᠢᠭ : Kişi adı.

◆ bunça b(a)rk(ı)g : b(ö)d(i)z(i)g : *ozıg* [... k](a)g(a)n : (a)tısı : yol(lu)g
tig(i)n : m(ä)n : (a)y (a)rtukı : tört kün : [ol](u)r(u)p : bitid(i)m (BK GB).

sagır çulugan ᠰᠠᠭᠢᠷ ᠴᠤᠯᠤᠭᠠᠨ ᠴᠤᠯᠤᠭᠠᠨ : Kişi adı.

◆ *s(a)g(ı)r çulug(a)n* : y(a)gıt(t)ukda : [kül i(ç)] çor [opl(a)yu t(ä)gi]p :
s(a)nç(ı)p : öl(ü)r(ü)p : oğlın : kişis(i)n : bul(u)n kıl[ıp ...] (KÇ 5).

tadıç çor ᠲᠠᠳᠢᠴ ᠴᠣᠷ ᠲᠠᠳᠢᠴ ᠴᠣᠷ : Kül Tigin'e at armağan eden (veya bu atın ganimet alındığı)
kişinin adı.

◆ (ä)ḡ (i)lki : *t(a)d(i)k(i)ḡ* : *çor(i)ḡ* : boz [(a)t(ı)g : bin(i)p : opl(a)yu : t(ä)gdi
: (KT D 32).

tuygut ᠲᠤᠶᠦᠭᠲᠤ ᠲᠤᠶᠦᠭᠲᠤ : Kişi adı.

◆ kül tig(i)n(i)ḡ : (a)ltunın : küm(ü)şin : (a)gısın : b(a)r(ı)mın tör[t biḡ]
y(ı)lk[ıs]ın : (a)y(a)gma : *tuyg(u)t* : bu (KT GB).

yegän silig bāg ᠶ᠋ᠡᠭᠠᠨ ᠰᠢᠯᠢᠭ ᠪᠠᠭ ᠶ᠋ᠡᠭᠠᠨ ᠰᠢᠯᠢᠭ ᠪᠠᠭ : Kül Tigin'e at armağan eden (veya bu atın ganimet
alındığı) kişinin adı.

◆ üç(ü)nç : *y(e)g(ä)n sil(i)g* : *b(ä)g(i)ḡ* : k(ä)d(i)ml(i)g : tor(u)g : (a)t : bin(i)p
: t(ä)gdi : (KT D 33).

1.2. Yer Adları

1.2.1. Kağanlık Merkezleri

ögürs ᠣᠭᠦᠷᠰ : Ötüken'le birlikte Uygur Kağanlığı'nın devlet merkezi (?)

◆ ö[tük(ä)n (e)li ögr(ä)s ili : (e)kin [(a)ra] ol(u)rm(ı)ş (ŞU K 2) ◆ ötü(k)än
(e)li ögr(ä)s (e)li : (e)k(i)n (a)ra : ork(u)n : ög(ü)zdä : [...] [y(e)t]m(i)ş yıl
ol(u)rm(ı)ş] : (Ta D 3-4) ◆ ötü(k)än (e)li ögr(ä)s (e)li] (e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(ı)m
: t(a)r(ı)gl(a)g(ı)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ḡä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü :
k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(ı)n : kon(a)r köç(är) b(ä)n : (Ta
B 4).

ötükän ᠣᠲᠦᠬᠠᠨ ᠠᠲᠦᠬᠠᠨ : Köktürk Kağanlığı ve Ötüken Uygur Kağanlığı devletle-
rinin merkezi.

◆ türk : k(a)g(a)n : *ötük(ä)n* yış : ol(u)rs(a)r : iltä : buḡ yok : (KT G 3; BK
K 2) ◆ *ötük(ä)n* : yışda : yig : idi yok : (ä)rm(i)ş : (KT G 4; BK K 3) ◆ il
tuts(ı)k : yir : *ötük(ä)n* : yış (ä)rm(i)ş : (KT G 4; BK K 3) ◆ *ötük(ä)n* : yir
: ol(u)r(u)p : (a)rk(ı)ş : tirk(i)ş : ıs(a)r : n(ä)ḡ buḡ(u)g yok (KT G 8; BK K
6) ◆ *ötük(ä)n* : yış : ol(u)rs(a)r : b(ä)ḡgü : il tuta ol(u)rt(a)çı s(ä)n : (KT
G 8; BK K 6) ◆ ıduk *ötük(ä)n* : y[ış bod(u)n b(a)rd(ı)g : (KT D 23; BK
D 19) ◆ kök öḡ(ü)g : yog(u)ru : *öt(ü)k(ä)n* yışg(a)ru ud(u)zt(u)m : (T 15)
◆ türk bod(u)n(u)g : *öt(ü)k(ä)n* y(e)rkä : b(ä)n öz(ü)m : bilgä toḡukuk <
k(ä)lürt(ü)m : > (T 17) ◆ *öt(ü)k(ä)n* y(e)r(i)g : konm(ı)ş t(e)y(i)n : (e)ş(i)d(i)p

: b(i)r(i)y(ä)ki : bod(u)n : kur(i)y(a)kı : yır(i)y(a)kı : önr(ä)ki : bod(u)n k(ä)lti : (T 17) ◆ *ötük(ä)n* (e)li ögr(ä)s ili : (e)kin [(a)ra] ol(u)rm(i)ş (ŞU K 2) ◆ *ötük(ä)n* irin : [k(i)şl(a)d(i)m : (ŞU D 7) ◆ biş(i)nç (a)yka t(ä)g[i ... yıl]ka : *öt(ü)k(ä)n* yış b[(a)ş]nt[a] : [(a)s ö]ñ(ü)z b(a)şnta : iduk b(a)ş : kid(i)n[tä] : y(a)b(a)ş tok(u)[ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta y(a)yl(a)dım : örg(i)n : (a)nta : y(a)r(a)t(i)td(i)m : çıt (a)nta : tokıtd(i)m : biñ yıll(i)k : tüm(ä)n künl(i)k : bit(i)g(i)m(i)n : b(ä)lgüm(i)n : (a)nta : y(a)sı t(a)şka y(a)r(a)t(i)td(i)m : (ŞU D 9-10) ◆ ... tür[giş] [...] *ötük(ä)n/tä* : b(ä)n [...] (a)nta : t[okıd(i)m] (ŞU G 4-5) ◆ *ötük(ä)n* (e)li ögr(ä)s (e)li : (e)k(i)n (a)ra : ork(u)n : ög(ü)zdä : [...] [y(e)t]m(i)ş yıl ol(u)rm(i)ş] : (Ta D 3-4) ◆ (ä)çü (a)pa atı b(a)r t(e)di *ötük(ä)n* (e)li s(i)zdä (ä)b(i)r ti[di] (Ta G 4-5) ◆ k(a)g(a)n : (a)t(a)n(i)p : k(a)tun (a)t(a)n(i)p *ötük(ä)n* : ortus[ınt]a (a)[s ö]ñ(ü)z b(a)ş k(a)n iduk b(a)ş k(i)d(i)nin : örgin : bunta : (e)ti(t)d(i)m (Ta G 6) ◆ t(ä)ñridä : bolm(i)ş : (e)l (e)tm(i)ş b(i)lgä : k(a)g(a)n : (e)l b(i)lgä : k(a)tun k(a)g(a)n (a)t(i)g : k(a)tun (a)t(i)g (a)t(a)n(i)p : *ötük(ä)n* k(i)d(i)n uçınta : t(ä)z b(a)şnta örg(i)n [(a)nta : (e)t(i)td(i)m çıt] (a)nta : y(a)r(a)t(i)td(i)m (Ta B 1) ◆ ulu yılka : *ötük(ä)n* : ortusınta : (a)s öñ(ü)z : b(a)ş k(a)n iduk b(a)ş k(i)d(i)nintä y(a)yl(a)d(i)m : (Ta B 2) ◆ *ötük(ä)n* (e)li ögr(ä)s (e)li] (e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(i)m : t(a)r(i)gl(a)g(i)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4) ◆ y(a)yl(a)g(i)m : *ötük(ä)n* : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)ş : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (i)l(a)g(i)m : *ötük(ä)n* y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5) ◆ t(ä)ñridä kut bulmış : *öt(ü)k(ä)n* (e)lindä (7. HT 2).

1.2.2. Irmaklar

ak sub ⤵ ʏʏ: Moyun Çor'un taht mücadelesinde kardeşi Tay Bilge Tutuk'u yendiği bölgede bir ırmak.

◆ s(ä)k(i)z(i)nç (a)y : (e)ki y(a)ñıka : çıg(i)lt(i)r : költä : (a)k sub : k(ä)zü : süñ(ü)şd(ü)m : (ŞU D 6).

ak tärmäl ʏʏʏʏ: Hanghai ve Tannu Ula silsilesi arasındaki ırmaklardan biri.

◆ (a)k t(ä)rm(ä)l k(ä)çä ug(u)r k(a)l(i)td(i)m : (T 25).

anı ʏʏ: Batı Sayan'ın kuzey yamaçlarından doğup Abakan'la birleşerek Yenisey'i besleyen ırmaklardan biri.

◆ (e)ş(i)dt(i)m : (a)z yir : y[olı] (a)nı b[ırlä... (ä)r]m(i)ş : (T 24) ◆ (a)nı sub[ka] b(a)rd[(i)m(i)z : (T 27) ◆ ür(ü)ñ b(ä)g(i)g : k(a)ra buluk(u)g (a)nı ol(u)rm(i)ş : (ŞU D 10).

arkar ʏʏʏʏ: İrtiş Irmağına dökülen ırmaklardan biri.

◆ ... sü k(a)rluk : t(a)[pa] [...]g¹ [k(ä)m] : [k(a)rgusın]da (ä)rt(i)ş ö[g(ü)zdä] (a)rk(a)r b(a)şı tuşnta : r² k¹mş... (a)nta ş[...]p k(ä)çd(i)m : (ŞU G 1).

balıklıg ʏʏʏʏ: Orkun Irmağı'nın kollarından biri.

◆ (a)nta : y(a)na : tüş(ü)p : orkun : [b(a)l(i)kl(i)g : b(ä)lt(i)rintä : (e)l örginin : (a)nta : [ö]rg(i)[p(ä)n] it(i)td(i)[m] : (ŞU G 10).

bolçu ʏʏʏʏ: İrtiş Irmağı'nın güneydeki kollarından biri.

◆ türg(i)ş : k(a)g(a)n : süsi : *bolçuda*: otça : borça : k(ä)lti : (KT D 37) ◆ üç(ü)nç : *bolçu*da : og(u)z birlä : süñ(ü)şd(ü)m(i)z : (KT K 6) ◆ *bolçuda* : süñ(ü)şd(ü)m(i)z : (BK D 28) ◆ tün (a)k(i)td(i)m(i)z : *bolçuka* : t(a)ñ ünt(ü)rü : t(ä)gd(i)m(i)z (T 35) ◆ [*bolçu* ög(ü)z[d]ä : üç karluk(u)g : (a)nt[a] : tokıd(i)m : (ŞU G 1-2).

burgu ʏʏʏʏ: Orkun Irmağı yakınlarında bir ırmak.

◆ *burguda* : y(e)td(i)m : (ŞU D 3) ◆ *ötük(ä)n* (e)li ögr(ä)s (e)li] (e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(i)m : t(a)r(i)gl(a)g(i)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu (Ta B 4).

ägük ʏʏʏʏ: Günümüz Tuva'sında Uyük Irmağı.

◆ (ä)gük k(a)t(u)n : y(e)r(i)mkä : (a)dr(i)lt(i)m (Ye 3/4).

ärtiş ögüz ʏʏʏʏ ʏʏʏʏ: Altay dağlarının güney eteklerinin batısında bir ırmak, İrtiş Irmağı.

◆ ol yılka : türg(i)ş [: t(a)pa : (a)ltun : yış(i)g] toga : (ä)rt(i)ş ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : yorıd(i)m(i)z : (KT D 36-37) ◆ ol yılka : türg(i)ş : t(a)pa : (a)ltun yış(i)g : [(a)ş]a : (ä)rt(i)ş : ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : yor[(i)dım : (BK D 27) ◆ (ä)rt(i)ş ög(ü)z(ü)g : k(ä)ç(i)gs(i)z(i)n : k(ä)çd(i)m(i)z : (T 35) ◆ (ä)rt(i)ş ög(ü)z(ü)g k(ä)çä k(ä)lt(i)m(i)z : (T 37-38) ◆ sü k(a)rluk : t(a)[pa] [...]g¹ [k(ä)m] : [k(a)rgusın]da (ä)rt(i)ş ö[g(ü)zdä] (a)rk(a)r b(a)şı tuşnta : r² k¹mş (a)nta ş[...]p k(ä)çd(i)m (ŞU G 1)

kañuy D>ʏʏʏʏ: Ötügen'in doğusunda bir ırmak.

◆ y(a)yl(a)g(i)m : *ötük(ä)n* : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)ş : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (i)l(a)g(i)m : *ötük(ä)n* y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

kara sub ⤵ ʏʏ ʏʏʏʏ: Kuzeybatı Moğolistan'da bir ırmak.

◆ (a)nta k(e)srä küsgü yılıka s²In²g²d²A k²wç k(a)ra bod(u)n t²ms² s²In²s²z-d²A k²wç k(a)ra sub (ä)rmiş : (Ta G 5).

kara yotulkan ʏʏʏʏʏʏ ʏʏʏʏ: Bir ırmak.

◆ k(a)ra : yot(u)lk(a)n : k(ä)çip : k(ä)lirti : (ŞU G 3).

karaga ʏʏʏʏ: Bir ırmak.

◆ ötü(k)ä(n) (e)li ögr(ä)s (e)li] (e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(ı)m : t(a)r(ı)gl(a)g(ı)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4).

katun >>𐰇𐰏 / >>𐰇𐰏: Katun Irmağı.

◆ üç yetm(i)ş : y(a)ş(ı)mka : (a)dr(ı)lt(ı)m : (ä)gük k(a)t(u)n : y(e)r(i)mkä : (a)dr(ı)lt(ı)m (Ye 3/4) ◆ sub y(e)r : k(ä)m k(a)tun : (a)y kün (Ye 12/3) ◆ t(ä)ñri (a)na kem k(a)tun k(a)b(ı)ş(ı)p y(e)g (a)şığ kılur biz (a)t yir b(i)z (Ye 144/1).

⇒ 1.1.2. (e)lb(i)lgä k(a)tun; ilbilgä k(a)tun kişi adları 2.8.2. “kadın” // 2.8.5. “kağan eşlerinin unvanı”

käm / kem 𐰇𐰏 / 𐰇𐰏 / 𐰇𐰏: Yenisey Irmağı.

◆ k(ä)m k(ä)çä : çik t(a)pa : sül(ä)d(i)m : (BK D 26) ◆ ... sü k(a)rluk : t(a) [pa] [...]g¹ [k(ä)m] : [k(a)rgusım]da (ä)rt(i)ş ö[g(ü)zdä] (a)rk(a)r b(a)şı tuşın-ta : r² k¹mş ... (a)nta ş[...]p k(ä)çd(i)m : (ŞU G 1) ◆ (e)k(i)nt(i) (a)y : tört y(e)g(i)rmikä : k(ä)mdä : tokıd(i)m : (ŞU D 7-8) ◆ sub y(e)r : k(ä)m k(a)tun : (a)y kün (Ye 12/3) ◆ (ä)dgü t(a)ş : käm ög(ü)z : b(ä)ñü : y(e)r (Ye 42/4) (a)na k(ä)m t(a)ş (a)y kü[n] (Ye 42/5) ◆ t(ä)ñri (a)na kem k(a)tun k(a)b(ı)ş(ı)p y(e)g (a)şığ kılur biz (a)t yir b(i)z (Ye 144/1).

käyrä 𐰇𐰏𐰏: Orkun-Selenge bölgesindeki küçük ırmaklardan biri.

◆ k(ä)yr(ä)dä : öñd(ü)n ... (ŞU K 6) ◆ k(ä)yrä : b(a)şinta : üç birküdä : k(a)n süsi : [b(i)rl]ä : [k(a)]t(ı)lt(ı)m] : (ŞU K 7) ◆ ol (a)y : biş y(e)g(i)rmikä : k(ä)yrä : b(a)şı : üç birküdä : t(a)t(a)r : birlä : k(a)tı : tokıd(i)m : (ŞU D 6).

kök öñ 𐰇𐰏 𐰇𐰏: Ongi Irmağı.

◆ [...] kök] : öñ(ü)g : yog(u)ru : sü yor(ı)p : tünli : künli : yiti : öd(ü)şkä : subs(u)z : k(ä)çd(i)m : (BK GD) ◆ kök öñ(ü)g : yog(u)ru : öt(ü)k(ä)n yışg(a)ru ud(u)zt(u)m : (T 15).

künüy 𐰇𐰏𐰏: Ötüken'in doğusunda bir ırmak.

◆ y(a)yl(a)g(ı)m : ötü(k)ä(n) : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (ı)l(a)g(ı)m : ötü(k)ä(n) y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

orkun >>𐰇𐰏 / >>𐰇𐰏: Orkun (Orhun / Orhon) Irmağı.

◆ [...] orkun ög(ü)z [...] (ŞU K 3) ◆ (a)nta : y(a)na : tüş(ü)p : orkun : [b(a)] l(i)kl(i)g : b(ä)lt(i)rintä : (e)l örginin : (a)nta : [ö]rg(i)[p(ä)n] it(i)td(i)m] : (ŞU G 10) ◆ ötü(k)ä(n) (e)li ögr(ä)s (e)li : (e)k(i)n (a)ra : orkun : ög(ü)zdä : [...] [y(e)t]m(i)ş yıl ol(u)rm(ı)[ş] : (Ta D 3-4) ◆ ötü(k)ä(n) (e)li tögr(ä)s (e)li] (e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(ı)m : t(a)r(ı)gl(a)g(ı)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4).

säbin .𐰇𐰏: Bir ırmak.

◆ ötü(k)ä(n) (e)li ögr(ä)s (e)li] (e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(ı)m : t(a)r(ı)gl(a)g(ı)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4).

sälänä 𐰇𐰏: Selenge Irmağı.

◆ s(ä)l(ä)ñä : kodı : yor(ı)pan : k(a)r(a)g(a)n : kıs(ı)lta : (ä)bin : b(a)rkın : (a)nta bozdum : (BK D 37) ◆ subı : s(ä)l(ä)ñä (ä)rm(i)ş : (ŞU K 2) ◆ s(ä)l(ä)ñä : kid(i)n : yılun : kol : b(i)r(i)din : sıñ(a)r : sıp b(a)şına : t(ä)gi : ç(ä)rig itd(i)m : (ŞU D 3) ◆ [...] uçı : s(ä)l(ä)ñ(ä)kä : t(ä)gi : ç(ä)r(i)g [it] di : (ŞU D 4) ◆ s(ä)l(ä)ñ(ä)kä : sıka : s(a)ñçd(i)m : (ŞU D 4) ◆ ök(ü)şü : s(ä)l(ä)ñä : kodı : b(a)rdı : (ŞU D 4) ◆ b(ä)n : s(ä)l(ä)ñä : k(ä)çä : udu : yorid(i)m : (ŞU D 4) ◆ [...] s(ä)l(ä)ñä [...] (ŞU G 11) ◆ so[gd(a)k] : t(a)[b] g(a)çka : s(ä)l(ä)ñ(ä)dä : b(a)y b(a)lık : y(a)p(ı)tı : b(e)rt(i)m (ŞU B 5).

säkiz sälänä 𐰇𐰏 𐰇𐰏: Sekiz kollu Selenge Irmağı.

◆ ötü(k)ä(n) (e)li ögr(ä)s (e)li] (e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(ı)m : t(a)r(ı)gl(a)g(ı)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4).

taluy >>𐰇𐰏: Taluy Irmağı.

◆ t(a)huyka : kiç(i)g : t(ä)gm(ä)d(i)m : (KT G 3; BK K 2) ◆ türk bod(u)n : kıl(lı)ng(a)lı : türk k(a)g(a)n : ol(u)rg(a)lı : ş(a)ntuñ b(a)lık(k)a : t(a)huy ög(ü)zkä : t(ä)gm(i)ş yok (ä)rm(i)ş : (T 18) ◆ ş(a)ntuñ b[(a)lık(k)a] t(a)huy [ög(ü)zk]ä : t(ä)gürt(ü)m : (T 19).

tälädü 𐰇𐰏𐰏: Bir ırmak.

◆ ötü(k)ä(n) (e)li ögr(ä)s (e)li] (e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(ı)m : t(a)r(ı)gl(a)g(ı)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4).

täz 𐰇𐰏: Kuzeybatı Moğolistan'da bir ırmak, Tes Irmağı.

◆ [k(a)rl]uk : y(a)gıt(t)ukda : t(ä)zdä : süñ(ü)şdükdä [...] (KÇ 18) ◆ [...] t(ä)z] b(a)şı : çıt(ı)m(ı)n : y(a)yl(a)d(i)m : y(a)ka : (a)nta : y(a)k(a)l(a)d(i)m : çik bod(u)nka : tutuk birt(i)m : işb(a)r(a)s : t(a)rk(a)t : (a)nta : (a)ñçul(a)d(ı)m] (ŞU G 2) ◆ t(ä)ñridä : bolm(i)ş : (e)l (e)tm(i)ş b(i)lgä : k(a)g(a)n : (e)l b(i)lgä : k(a)tun k(a)g(a)n (a)t(i)g : k(a)tun (a)t(i)g (a)t(a)n(ı)p : ötü(k)ä(n) k(i)d(i)n uçınta : t(ä)z b(a)şinta örg(i)n [(a)nta : (e)t(i)td(i)m çıt] (a)nta : y(a)r(a)t(i)td(i)m (Ta B 1) ◆ y(a)yl(a)g(ı)m : ötü(k)ä(n) : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (ı)l(a)g(ı)m : ötü(k)ä(n) y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

togla 𐰇𐰏𐰏: Tola Irmağı.

◆ togla : ög(ü)z(ü)g : yüz(ü)ti : k(ä)ç(i)p : süsi [...] (BK D 30) ◆ ing(ä)k köl(ä)k(i)n : tog(l)a da : og(u)z k(ä)lti : (T 15) ◆ ötü(k)ä(n) (e)li ögr(ä)s (e)li]

(e)k(i)n (a)ra ıl(a)g(ı)m : t(a)r(ı)gl(a)g(ı)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun *togla* : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4).

tokuş .n>δ: Bir ırmak.

◆ biş(i)nç (a)yka t(ä)g[i ... yıl]ka : ö[t(ü)k(ä)n yış b](a)şınt[a] : [(a)s ö]ñ(ü)z b(a)şınta : ıduk b(a)ş : kid(i)n[tä] : y(a)b(a)ş tok(u)[ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta y(a)yl(a)dım : örg(i)n : (a)nta : y(a)r(a)t(ı)td(ı)m : çıt (a)nta : tokıtd(ı)m : biñ yıll(ı)k : tüm(ä)n künl(ı)k : bit(i)g(i)m(i)n : b(ä)lgüm(i)n : (a)nta : y(a)sı t(a)şka y(a)r(a)t(ı)td(ı)m : (ŞU D 9-10).

yabaş YδD: Bir ırmak.

◆ biş(i)nç (a)yka t(ä)g[i ... yıl]ka : ö[t(ü)k(ä)n yış b](a)şınt[a] : [(a)s ö]ñ(ü)z b(a)şınta : ıduk b(a)ş : kid(i)n[tä] : y(a)b(a)ş tok(u)[ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta y(a)yl(a)dım : örg(i)n : (a)nta : y(a)r(a)t(ı)td(ı)m : çıt (a)nta : tokıtd(ı)m : biñ yıll(ı)k : tüm(ä)n künl(ı)k : bit(i)g(i)m(i)n : b(ä)lgüm(i)n : (a)nta : y(a)sı t(a)şka y(a)r(a)t(ı)td(ı)m : (ŞU D 9-10).

yar ögüz #F# 4D: Gobi'nin kuzeybatısında, Kara Kum ile Ötüken arasında bir ırmak.

◆ [k(a)ra kum (a)şm(i)ş küg(ü)rdä köm(ü)]r t(a)gda y(a)r ög(ü)zdä üç tugl(u)g türk bod(u)nka y(e)t(i)nç (a)y tört y(e)g(i)rmikä [...] (Ta D 7).

yaşıl ögüz #F# JYD: Sarı Irmak.

◆ (ä)ç(i)m k(a)g(a)n : birlä : ilg(ä)rü : y(a)ş(i)l ög(ü)z : ş(a)ntuñ : y(a)zıka t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 17; BK D 15).

yinçü ögüz #F# N>? / N>?: Sir Derya (Seyhun) Irmağı.

◆ kurıg(a)ru : y(i)nçü ög[ü]z k(ä)çä : t(ä)m(i)r k(a)p(ı)gka : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 3-4; BK K 3) ◆ sogd(a)k : bod(u)n : it(ä)yin tiy(i)n : yinçü : ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : t(ä)m(i)r k(a)p(ı)gka : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 39) ◆ y(i)nçü ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : tinsi oğlu : (a)yt(ı)gma : b(ä)ñl(i)g (ä)k t(a)g(ı)g : (ä)rtü t(ä)m(i)r k(a)p(ı)gka : t(ä)gi : irt(i)m(i)z : (T 44-45) ◆ y(i)nçü : ög(ü)z(ü)g : k(ä)ç(i)p : t(ä)m(i)r k(a)p(ı)gka : t(ä)z(i)kkä : t(ä)gi : sül(ä)d(ü)kdjä : k(a)zg(a)ntı : (KÇ 16).

1.2.3. Göller

çıgıltır köl Y#Y 4M#F#L: Bir göl.

◆ çıg(ı)lt(ı)r : költä : (a)k sub : k(ä)zü : süñ(ü)şd(ü)m : (ŞU D 6).

kara köl Y#Y 4M#F#L: 715'te Kül Tigin komutasındaki Köktürk ordusunun Az kavmiyle savaştığı Tannu Ula'nın kuzeyinde bir göl, Kara Nor.

◆ k(a)ra költä : süñ(ü)şd(ü)m(i)z : (KT K 2).

kazluk köl Y#Y 4M#F#L: Bir göl.

◆ k(a)zlık költä : [t(a)]gda : körti : (ŞU G 2-3).

sukak yulu N>D N>Y: Ceylan Pınarı, bir su kaynağı.

◆ [...] s(ä)l(ä)ñä [t'...] bir y(e)[g(i)r]m(i)nç (a)y : y(e)g(i)rmikä : k(a)ra : buluk öñ[d(i)]n : *sukak yulu* : (a)nta : [ç(i)]g(i)l tutuk [...] (ŞU G 11).

taygan köl Y#Y 4M#F#L: Bir göl.

◆ biş y(e)g(i)rmikä [...] [t(a)]yg(a)n : költä tir(i)lt(i)m : (ŞU G 3).

türgi yargun köl Y#Y 4M#F#L: Onon ve Kerulen arasındaki Torey gölü (?).

◆ (a)nı y(a)n(ı)p : *türgi y(a)rgun* : költä : bozd(u)m(i)z (KT D 34).

uçuz köl Y#Y 4M#F#L: Bir göl.

◆ uç(u)z kölkä : (a)tl(ı)g(ı)n : tökä b(a)rm(i)ş : (Tes K 3) ◆ uç[(u) z kö]lkä atl(ı)g(ı)n tökä : b(a)rm(i)ş : (Ta D 2).

yula köl Y#Y 4M#F#L: Bir göl.

◆ (ä)b(i)m(i)n : (ä)rs(ä)güntä : *yula* : költä : kot(tı)m : (ŞU G 6).

1.2.4. Dağlar, Tepeler

altun soña yış 4D#F#Y>Y>#J: Sayan Dağları ⇒ 1.2.4. *soña yış*

altun yış 5#D 4M#F#L: Altay Dağları.

◆ ol yılka : tür(i)ş [: t(a)pa : (a)ltun : yış(i)g] toga : (ä)rt(i)ş ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : yorıd(ı)m(i)z : (KT D 36-37; BK D 27) ◆ ol üç k(a)g(a)n : ögl(ä)ş(i)p : (a)ltun yış üzä : k(a)b(i)ş(a)l(i)m t(e)m(i)ş : (T 20) ◆ (a)ltun yışda : ol(u)r(u)ñ t(e)di : (T 31) ◆ (a)ltun yışda : ol(u)rt(u)m(u)z (T 32) ◆ (a)ltun yış(i)g : yols(i)z(i)n (a)şd(i)m<ız> : (T 35) ◆ (a)ltun yış(i)g : (a)şa k(ä)lt(i)m(i)z : (T 37) ◆ b(i)rig(ä)rü uçı : (a)ltun yış : k(i)d(i)n uçı : kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

as öñüz #Y#Y: Ötüken'de bir zirve.

◆ biş(i)nç (a)yka t(ä)g[i ... yıl]ka : ö[t(ü)k(ä)n yış b](a)şınt[a] : [(a)s ö]ñ(ü)z b(a)şınta : ıduk b(a)ş : kid(i)n[tä] : y(a)b(a)ş tok(u)[ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta y(a)yl(a)dım : örg(i)n : (a)nta : y(a)r(a)t(ı)td(ı)m : çıt (a)nta : tokıtd(ı)m : biñ yıll(ı)k : tüm(ä)n künl(ı)k : bit(i)g(i)m(i)n : b(ä)lgüm(i)n : (a)nta : y(a)sı t(a)şka y(a)r(a)t(ı)td(ı)m : (ŞU D 9-10) ◆ k(a)g(a)n : (a)t(a)n(ı)p : k(a)tun (a)t(a)n(ı)p ötü(k)ä)n : ortus[ınt]a (a)[s öñ]/(ü)z b(a)ş k(a)n ıduk b(a)ş k(i)d(i)nin : örgin : bunta : (e)ti(t)d(i)m (Ta G 6) ◆ ulu yılka : ötü(k)ä)n : ortusınta : (a)s öñ(ü)z : b(a)ş k(a)n ıduk b(a)ş k(i)d(i)nintä y(a)yl(a)d(ı)m : (Ta B 2).

çogay D#Y#L: Yin-shan Dağları, Sarı Irmak'ın (Huang-ho) büyük dirseğinin kuzey yakasındaki dağ silsilesi.

◆ bir(i)yä : *çog(a)y* : yış : tög(ü)lt(ü)n y(a)zı : kon(a)yım : tis(ä)r : türk : bod(u)n : öls(i)k(i)g (KT G 6-7; BK K 5) ◆ *çog(a)y* kuzın : k(a)ra kum(u)g : ol(u)rur : (ä)rt(i)m(i)z (T 7).

äk tag 𐰀𐰆 𐰃: Altay Dağlarının batı bölümünde bir silsile, *Tinsi Oglı Dağı*.

◆ y(i)nçü ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : tinsi oğlu : (a)yt(ı)gma : b(ä)ñl(i)g (ä)k *t(a)g(i)g* : (ä)rtü t(ä)m(i)r k(a)p(ı)gka : t(ä)gi : irt(i)m(i)z : (T 44-45)

ıduk baş 𐰃𐰆 / 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Ötüken'in zirvelerinden biri.

◆ *ıduk b(a)şda* : sün(ü)şd(ü)m(i)z : (BK D 25) ◆ biş(i)nç (a)yka t(ä)g[i ... yıl]ka : ö[t(ü)k(ä)n yış b](a)sınt[a] : [(a)s ö]ñ(ü)z b(a)sınta : *ıduk b(a)ş* : kid(i)n[tä] : y(a)b(a)ş tok(u)[ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta y(a)yl(a)dım : örg(i)n : (a)nta : y(a)r(a)t(ı)td(ı)m : çıt (a)nta : tokıtd(ı)m : biñ yıll(ı)k : tüm(ä)n künl(i)k : bit(i)g(i)m(i)n : b(ä)lgüm(i)n : (a)nta : y(a)sı t(a)şka y(a)r(a)t(ı)td(ı)m : (ŞU D 9-10) ◆ k(a)g(a)n : (a)t(a)n(ı)p : k(a)tun (a)t(a)n(ı)p ötü(ä)n : ortus[ınt]a (a) [s öñ](ü)z b(a)ş [k](a)n [*ıduk*] *b(a)ş* k(i)d(i)nin : örgin : bunta : (e)ti(t)d(i)m (Ta G 6) ◆ ulu yılka : ötü(ä)n : ortusınta : (a)s öñ(ü)z : b(a)ş k(a)n *ıduk b(a)ş* k(i)d(i)nintä y(a)yl(a)d(ı)m : (Ta B 2).

kadırkan yış 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Büyük Kingan Dağları.

◆ ilg(ä)rü : *k(a)d(ı)rk(a)n* : yışka t(ä)gi : kirü : t(ä)m(i)r k(a)p(ı)gka t(ä)gi : kont(u)rm(ı)ş : (KT D 2; BK D 3-4) ◆ (i)lg(ä)rü : *k(a)d(ı)rk(a)n* : yış(i)g : (a)şa : bod(u)n(u)g : (a)nça : konturt(u)m(i)z : (KT D 21; BK D 17) ◆ *k(a)d(ı)rk(a)n yış* : kon[...] (BK D 39).

kızıl yış 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Kuzey Çin'de bir dağ.

◆ türk bod(u)n : öñrä : kün : togs(ı)k(ı)ña : k(e)srä : kün : b(a)ts(ı)k(ı)ña : t(ä)gi : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çka : *kız(ı)l* : yış[ka] t(ä)gdi (O 2).

kögmän 𐰃𐰆𐰃𐰆: Sayan (Tannu-Tuva) dağları.

◆ *kögm(ä)n* : (a)şa : k[ı]rk(ı)z : yir(i)ñä : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z] (KT D 17; BK D 15) ◆ *kögm(ä)n* : yir sub : id(i)s(i)z : k(a)lm(a)zun tiy(i)n : (a)z kırk(ı)z : bod(u)n(u)g : <it(i)p> y(a)r(a)t(ı)p k(ä)lt(i)m(i)z sün(ü)şd(ü)m(i)z ...] (KT D 20) ◆ sün(ü)g : b(a)t(ı)mı : k(a)r(ı)g : sök(ü)p(ä)n : *kögm(ä)n* : yış(ı)g : toga : yorıp : kırk(ı)z : bod(u)n(u)g : uda : b(a)sd(ı)m(i)z : (KT D 35) ◆ *kögm(ä)n* yir sub : id(i)s(i)z : k(a)[l]m(a)zun : tiy(i)n : (a)z kırk(ı)z : bod(u)n(u)g i[t(ı)p] : y(a)r(a)t(ı)p : k(ä)lt(i)m(i)z :] (BK D 17) ◆ sün(ü)g : b(a)t(ı)mı : k(a)r(ı)g : sök(ü)p(ä)n : *kögm(ä)n* : yış(ı)g : toga : yo[rıp] : kırk(ı)z : bod(u)n(u)g : uda : b(a)sd(ı)m(i)z : (BK D 26-27) ◆ *kögm(ä)n* : yolu : bir (ä)rm(i)ş : (T 23) ◆ *kögm(ä)n* yış(ı)g : (ä)b(i)rü : k(ä)lt(i)m(i)z : (T 28) ◆ *kögm(ä)n* : irintä [... (ä)b] b(a)[rk(ı)nda] (ä)rm(i)ş : (ŞU D 11-12) ◆ : b(i)rig(ä)rü uçı ... *kögm(ä)n* (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

kömür tag 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Gobi'nin kuzeybatısında, Kara Kum ile Ötüken arasında bir dağ.

◆ [k(a)ra kum (a)şm(ı)ş küg(ü)rdä *köm(ü)r*]r *t(a)gda* y(a)r ög(ü)zdä üç tugl(u)g türk bod(u)nka y(e)t(i)nç (a)y tört y(e)g(i)rmikä [...] (Ta D 7) ◆ k(a)ra : kum : (a)şm(ı)ş : kög(ü)rdä : *köm(ü)r* *t(a)gda* : y(a)r ög(ü)zdä : üç tugl(u)g : türk bod(u)n [...] (ŞU K 8).

soña yış / **altun soña yış** / **altun soña** 𐰃𐰆 𐰃𐰆 / 𐰃𐰆 𐰃𐰆 / 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Sayan Dağları.

◆ k(a)g(a)nın : birlä : *soña yışda* sün(ü)şd(ü)m(i)z : (KT D 35; BK D 27) ◆ *(a)lt(u)n soña yış* : k(ä)y(i)ki : (a)rtg(ı)l : t(a)şg(ı)l : (a)td(a)çı opa b(a)rs(ı)m (a)dr(i)lu b(a)rdı : y(ı)ta (Ye 28/7) *(a)lt(u)n s(o)ña* : k(ä)l(i)p (Ye 38/1).

tamag ıduk baş 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Tamır Irmağı yakınında bir dağ tepesi.

◆ *t(a)m(a)g ıduk* : *b(a)şda* : sün(ü)şd(ü)m(i)z : (KT K 1; BK D 29).

tinsi / tensi oğlu 𐰃𐰆 𐰃𐰆 / 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Altay Dağlarının batı bölümünde bir silsile, *Ek Tag*.

◆ y(i)nçü ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : *tinsi oğlu* : (a)yt(ı)gma : b(ä)ñl(i)g (ä)k *t(a)g(i)g* : (ä)rtü t(ä)m(i)r k(a)p(ı)gka : t(ä)gi : irt(i)m(i)z : (T 44-45) ◆ türk bod(u)n : t(ä)m(i)r k(a)p(ı)gka : *t(e)nsi oğlu* : (a)yt(ı)gma *t(a)gka* : t(ä)gm(i)ş idi yok (ä)rm(i)ş : (T 46-47).

töñkär tag 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Bir dağ.

◆ [...] *töñk(ä)r* : *t(a)gka* [...] (BK G 7) ◆ *töñk(ä)r* : *t(a)gda* : t(ä)gip : to-kıd(ı)m : (BK G 8).

1.2.5. Kentler

bay balık 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Moyun Çor'un Selenge kıyısında Soğut ve Çinli ustalara inşa ettirdiği kent.

◆ so[gd(a)k] : t(a)[b]g(a)çka : s(ä)l(ä)ñ(ä)dä : *b(a)y b(a)lık* : y(a)p(ı)tı : b(e)rt(i)m (ŞU B 5).

beş balık 𐰃𐰆 𐰃𐰆: VIII. yüzyılda Basmilların oturduğu şehir (Pei-ting).

◆ ot(u)z : y(a)ş(ı)ma : *b(e)ş b(a)lık* : t(a)pa : sül(ä)d(i)m : (BK D 28) ◆ *b(e)ş b(a)lık* : (a)mı üç(ü)n : ozdı : (BK D 28) ◆ *b(e)ş b(a)lıkda* : tört sün(ü)ş s] üñ(ü)şdükdä : kül i(ç) çor : opl(a)yu t(ä)g(i)p : bulg(a)yu [...] (KÇ 11) ◆ *t(a)rduş kül i(ç) or b(e)ş b(a)lık(k)a* b(a)rır (14. HT 3-4)

bukarak 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Soğutların yaşadığı şehirlerden biri, Buhara.

◆ kur(ı)ya : kün : b(a)ts(ı)kd(a)kı : sog(u)d : b(ä)reç(i)k(ä)r : *buk(a)r(a)k* ul(u)ş : bod(u)nta : (ä)n(ü)k : s(ä)ñün : og(u)l t(a)rk(a)n k(ä)lti : (KT K 12).

känü tarman / tarban 𐰃𐰆 𐰃𐰆 / 𐰃𐰆 𐰃𐰆: Arıs Irmağı'nın Seyhun'a döküldüğü yerde bulunan Otrar (Farab) şehri.

◆ kur(ı)g(a)ru : *k(ä)ñü t(a)rm(a)nka* : t(ä)gi : türk : bod(u)n(u)g : (a)nça kont(u)rt(u)m(i)z : (a)nça itd(i)m(i)z : (KT D 21) ◆ kur(ı)g(a)ru : *k(ä)ñü*

t(a)rb(a)nka : t(ä)gi : türk : bod(u)n(u)g : (a)nça kont(u)r[t](u)m(i)z : (a)nça itd(i)m(i)z : (BK D 17-18).

kordan 𐰽𐰺𐰠𐰢: Doğu Türkistan'da bir kent, Hoten.

◆ öñrä : kıt(a)nnda : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çda : kur(ı)ya : *kord(a)nta* : yır(ı)ya : og(u)zda : (e)ki üç biñ : süm(ü)z : k(ä)lt(ä)çim(i)z : b(a)r mu nä (T 14).

toĝu balık 𐰽𐰺𐰠𐰢𐰠𐰢: Tola Irmağı kıyısında bir kent.

◆ (ä)ñ ilk : *toĝu b(a)lıkda* : sün(ü)şd(ü)m(i)z (KT K 4) ◆ (ä)ñ ilki : *toĝu : b(a)lıkda* : sün(ü)şd(ü)m : (BK D 30).

1.2.6. Ülkeler

büikli 𐰽𐰺𐰠𐰢: Bir ülke adı (?).

◆ yogçı : sıg(ı)tçı : öñrä : kün : togs(ı)kda : *büikli* : çöl(lü)g (e)l : t(a)bg(a)ç : töpöt : (a)p(a)r : pur(u)m : kırk(ı)z : üç kurık(a)n : ot(u)z t(a)t(a)r : kıt(a)n : t(a)t(a)bı : bunça : bod(u)n : k(ä)l(i)p(ä)n : sıgtam(ı)ş : yoglam(ı)ş : (KT D 4; BK D 5) ◆ ilg(ä)rü : kün : togs(ı)kda : *büikli* : k(a)g(a)nka : t(ä)gi : sül(ä)yü : birm(i)ş : (KT D 8; BK D 8).

purum 𐰽𐰺𐰠𐰢: Doğu Roma İmparatorluğu, Bizans.

◆ yogçı : sıg(ı)tçı : öñrä : kün : togs(ı)kda : *büikli* : çöl(lü)g (e)l : t(a)bg(a)ç : töpöt : (a)p(a)r : pur(u)m : kırk(ı)z : üç kurık(a)n : ot(u)z t(a)t(a)r : kıt(a)n : t(a)t(a)bı : bunça : bod(u)n : k(ä)l(i)p(ä)n : sıgtam(ı)ş : yoglam(ı)ş : (KT D 4; BK D 5).

tabgaç 𐰽𐰺𐰠𐰢: Çin ⇔ 1.3.

töpöt 𐰽𐰺𐰠𐰢: Tibet.

◆ *töpötkä* : kiç(i)g : [t(ä)g]m(ä)d(i)m : (KT G 3; BK K 3) ◆ yogçı : sıg(ı)tçı : öñrä : kün : togs(ı)kda : *büikli* : çöl(lü)g (e)l : t(a)bg(a)ç : *töpöt* : (a)p(a)r : pur(u)m : kırk(ı)z : üç kurık(a)n : ot(u)z t(a)t(a)r : kıt(a)n : t(a)t(a)bı : bunça : bod(u)n : k(ä)l(i)p(ä)n : sıgtam(ı)ş : yoglam(ı)ş : (KT D 4; BK D 5) ◆ *töpöt* : k(a)g(a)nta : böl(ü)n : k(ä)lti : (KT K 12) ◆ (ä)r (ä)rd(ä)m üç(ü)n *töpöt* k(a)nga : y(a)l(a)b(a)ç : b(a)rd(ı)m : k(ä)lm(ä)d(i)m (Ye 29/7).

1.2.7. Çöller

kara kum 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢: İltiş'in kışlık ordugâhı, Yin-shan'ın (Çogay Yış) kuzeyinde, Çin kaynaklarında Hei-sha-ch'eng olarak geçen bölge.

◆ çog(a)y kuzın : *k(a)ra kum(u)g* : ol(u)rur : (ä)rt(i)m(i)z (T 7) ◆ *k(a)ra : kum* : (a)şm(ı)ş : kög(ürde : köm(ür) t(a)gda : y(a)r ög(ü)zdä : üç tugl(u)g : türk bod(u)n [...] (ŞU K 8) ◆ [*k(a)ra kum* (a)şm(ı)ş küg(ür)rdä köm(ür)]r t(a)gda y(a)r ög(ü)zdä üç tugl(u)g türk bod(u)nka y(e)t(i)nç (a)y tört y(e)g(i)rmikä [...] (Ta D 7).

1.2.8. Kaleler

amga / amgi korgan 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢 / 𐰽𐰺𐰠𐰢: II. Köktürk Kağanlığı döneminde *kışlag* olarak kullanılan bir kale, Keçi Kalesi.

◆ (*a)mga korg(a)n* : kışl(a)p : y(a)zıña : og(u)zg(a)ru : sü t(a)ş(ı)kd(ı)m(i)z : (KT K 8) ◆ ot(u)z (a)rtuk(i) (e)ki y(a)ş(ı)ma : (*a)mgi korg(a)n* : kışl(a)dukda : yut : boltı : (BK D 31).

1.2.9. Ovalar

tögültün yazı 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢: Yin-shan (Çogay Yış) Dağlarında ovalık bir bölge.

◆ bir(i)yä : çog(a)y : yış : *tög(ü)lt(ü)n y(a)zı* : kon(a)yım : tis(ä)r : türk : bod(u)n : öls(i)k(i)g (KT G 6-7; BK K 5).

yarış yazı 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢: Tarbagatay ve Tanrı Dağları arasındaki Cungarya Ovası.

◆ *y(a)r(i)ş y(a)zıda* : tir(i)l(ä)l(i)m t(e)m(i)ş : (T 33) ◆ *y(a)r(i)ş y(a)zıda* : on tüm(ä)n : sü t(e)r(i)lti : t(e)r : (T 36).

yogra yarış 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢: Cungarya Ovası'nın bir bölümü.

◆ *yogra* : ya[r](i)şda : süsin : (a)nta : s(a)nçd(ı)m : (ŞU G 7).

1.2.10. Geçitler

bitig bel 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢: Gorno Altay'da bir dağ geçidi (?).

◆ *b(i)t(i)g b(e)ldä* k(a)z(ı)ñ (ä)ş(i)ñ : (ä)dgüti b(i)l t(ä)r(i)l (A 84/4).

karagan kısıl 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢: Selenge Irmağı'nın doğusunda bir geçit.

◆ s(ä)l(ä)ñä : kodı : yor(ı)pan : *k(a)r(a)g(a)n* : *kas(i)lta* : (ä)bin : b(a)rkin : (a)nta bozdum : (BK D 37).

tämir kapıg 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢: Sir Derya'nın batısında Belh-Semerkant yolu üzerinde bir geçit, Buzgala geçidi.

◆ *t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka* : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 3-4; BK K 3) ◆ kirü : *t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka* t(ä)gi : kont(u)rm(ı)ş : (KT D 2; BK D 3-4) ◆ kur(ı)g(a)ru : *t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka* : t(ä)gi : sül(ä)yü : birm(i)ş : (KT D 8; BK D 8) ◆ kur(ı)g(a)ru : *t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka* : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 17; BK D 15) ◆ yinçü : ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : *t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka* : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 39) ◆ y(i)nçü ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : tinsi oĝı : (a)yt(ı)gma : b(ä)ñl(i)g (ä)k t(a)g(ı)g : (ä)rtü *t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka* : t(ä)gi : irt(i)m(i)z : (T 44-45) ◆ türk bod(u)n : *t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka* : t(e)nsi oĝı : (a)yt(ı)gma t(a)gka : t(ä)gm(i)ş idi yok (ä)rm(i)ş : (T 46-47) ◆ [...] (a)nta k(ä)rü : b(a)r(ı)p : y(i)nçü : ög(ü)z(ü)g : k(ä)ç(i)p : *t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka* : t(ä)z(i)kkä : t(ä)gi : sü[l(ä)d(ü)kd]ä : k(a)zg(a)ntı : (KÇ 16).

täbsäy 𐰽𐰺𐰠𐰢 𐰽𐰺𐰠𐰢: Krasnoyarsk krayı yakınındaki Gora Tepsey Dağı'nda bir geçit.

- ◆ *t(ä)bs(ä)y k(ä)ç(i)g* (Ye 112/1) ◆ *t(ä)bs(ä)y k(ä)ç(i)g k(u)tlug k(ä)ç(i)g* (Ye 114/1) ◆ *t(ä)nr(dä) kutlug : t(ä)bs(ä)y t(ä)nr(i)* (Ye 115/1).

1.2.11. Ormanlar

kür budıklı 𐰇𐰆𐰏𐰣𐰚𐰚𐰚𐰚 𐰚𐰚𐰚: Yeri belirlenemeyen bir orman.

- ◆ *kür bud(i)kluda* : *k(a)b(i)ş(a)l(i)m tim(i)ş* : (ŞU D 10-11).

1.2.12. Diğer Yer Adları

agu 𐰚𐰚: 716 yılında Oğuz kütlelerinin Çin sınırına çekilmesiyle sonuçlanan Kök-türk-Oğuz savaşının yapıldığı Çilka ve Onon arasında bir bölge.

- ◆ *(a)guda* : *(e)ki ul(u)g : süñ(ü)ş : süñ(ü)şd(ü)m* : (BK D 34).

antargu 𐰚𐰚𐰚𐰚: Kül Tigin'in Tokuz Oguzlarla savaştığı Tola Irmağı civarında bir bölge.

- ◆ *(e)kinti* : *(a)nt(a)rguda* : *süñ(ü)şd(ü)m* : (BK D 30).

bükägük 𐰇𐰚𐰚𐰚𐰚: Moyun Çor'un Sekiz Oguz ve Tokuz Tatarlarla savaştığı yer.

- ◆ *bük(ä)gük(k)ä y(e)td(i)m* : (ŞU D 1).

çäbilig 𐰚𐰚𐰚𐰚: Günümüz Tuva'sında Şivilig adındaki bölge.

- ◆ *ç(ä)b(i)l(i)gdä b(i)r t(ä)g(i)mdä s(ä)k(i)z (ä)r öl(ü)rd(ü)m* (Ye 10/8).

çuş başı 𐰚𐰚𐰚 𐰚𐰚𐰚: Bilge Kağan ve Kül Tigin'in 716 yılında Tokuz Oguzlarla yaptığı savaşlardan birinin gerçekleştiği yer.

- ◆ *tört(ü)ñç : çuş : b(a)şmta* : *süñ(ü)şd(ü)m(i)z* : (KT K 6) ◆ *ü]ç(ü)ñç [çuş b(a)şmta sü]ñ(ü)şd(ü)m* : (BK D 30).

äzğänti kadız 𐰚𐰚𐰚𐰚 𐰚𐰚𐰚𐰚: Kül Tigin'in Tokuz Oguzlarla savaştığı Çilka ve Onon arasında bir bölge.

- ◆ *(ä)zg(ä)nti : k(a)d(i)zda* : *og(u)z : birlä* : *süñ(ü)şd(ü)m(i)z* : (KT K 7) ◆ *tört(ü)ñç : (ä)zg(ä)nti : k(a)d(i)zda* : *süñ(ü)şd(ü)m* : (BK D 31).

irlün 𐰚𐰚𐰚𐰚: Cungarya'da bir bölge.

- ◆ *irlüntä* : *t'l'k'mn't'a* : *y(e)td(i)m* : (ŞU G 8).

kara buluk 𐰚𐰚𐰚𐰚 𐰚𐰚𐰚: Abakan'ın kuzeyinde bir bölge.

- ◆ [...] *s(ä)l(ä)ñä [t'...] bir y(e)[g(i)r]m(i)ñç (a)y : y(e)g(i)rmikä : k(a)ra* : *buluk öñ[d(i)n* : *sukak yolu* : *(a)nta* : *[çi]g(i)l tutuk [...]* (ŞU G 11).

käçän 𐰚𐰚𐰚: Kök Öng (Ongi) Irmağı yakınlarında bir bölge.

- ◆ *çor(a)kka* : *t(ä)gip* : *yol(a)gçı* : *[(ä)r](i)g* : [...] *k(ä)ç(ä)nkä* : *t(ä)gi* [...] (BK GD).

känjäs / käñkäräs 𐰚𐰚𐰚 / 𐰚𐰚𐰚: Sir Derya (Seyhun) kıyıları.

- ◆ *k(ä)ñ(ä)r(ä)st(a)pa* : *b(a)rdı* : (KTD 39) ◆ *ol bod(u)n(u)m k(ä)ñk(ä)r(ä)sdä* [...] (Tes K 4).

kärgü 𐰚𐰚𐰚: Selenge'nin kuzeyinde bir bölge.

- ◆ *k(ä)rgün* : *s(a)k(i)şın* : *şıp b(a)şın* : *yürä* : *k(ä)lti* : (ŞU D 4).

koşulgak 𐰚𐰚𐰚𐰚: Kül Tigin'in 716 yılında Tokuz Oguzlarla ikinci kez savaştığı yer.

- ◆ *(e)k(i)nti* : *koş(u)lg(a)kda* : *(ä)d(i)z* : *birlä* : *süñüşd(ü)m(i)z* (KT K 5).

költi 𐰚𐰚𐰚: Ötüken'in doğusunda bir bölge.

- ◆ *y(a)yl(a)g(i)m* : *ötük(ä)n* : *kuzı k(i)d(i)n uçı* : *t(ä)z b(a)şı* : *öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z...* iç *(i)l(a)g(i)m* : *ötük(ä)n y(i)ri onı ... süy y(a)g...* *bod(u)nkı k(a)g(a)ngı* : *b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i]* (Ta B 5).

kügür 𐰚𐰚𐰚: Gobi'nin kuzeybatısında, Kara Kum ile Ötüken arasında bir bölge.

- ◆ *[k(a)ra kum (a)şm(i)ş küg(ü)rdä köm(ü)]r t(a)gda y(a)r ög(ü)zdä üç tugl(u)g türk bod(u)nka y(e)t(i)ñç (a)y tört y(e)g(i)rmikä* [...] (Ta D 7) ◆ *k(a)ra* : *kum* : *(a)şm(i)ş* : *küg(ü)rdä* : *köm(ü)r t(a)gda* : *y(a)r ög(ü)zdä* : *üç tugl(u)g* : *türk bod(u)n* [...] (ŞU K 8).

örpän 𐰚𐰚𐰚: Köktürk birliklerinin Kırgız ve Çiklerle 709 yılında savaştığı Kem Irmağı civarındaki yer.

- ◆ *örp(ä)ntä* : *süñ(ü)şd(ü)m* : (BK D 26).

sakış 𐰚𐰚𐰚: Selenge yakınlarında bir bölge.

- ◆ *k(ä)rgün* : *s(a)k(i)şın* : *şıp b(a)şın* : *yürä* : *k(ä)lti* : (ŞU D 4).

süy 𐰚𐰚: Ötüken'in kuzeyinde bir bölge.

- ◆ *y(a)yl(a)g(i)m* : *ötük(ä)n* : *kuzı k(i)d(i)n uçı* : *t(ä)z b(a)şı* : *öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z...* iç *(i)l(a)g(i)m* : *ötük(ä)n y(i)ri onı [...]* *süy y(a)g [...]* *bod(u)nkı k(a)g(a)ngı* : *b(i)rig(ä)rü uçı [...]* *kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i]* (Ta B 5).

şantuğ 𐰚𐰚𐰚: Taihang Dağlarının doğusunda bulunan toprakların genel adı.

- ◆ *ilg(ä)rü* : *ş(a)ntuğ* : *y(a)zıka t(ä)gi* : *sül(ä)d(i)m* : (KT G 3; BK K 2) ◆ *(ä)ç(i)m k(a)g(a)n* : *birlä* : *ilg(ä)rü* : *y(a)ş(i)l ög(ü)z* : *ş(a)ntuğ* : *y(a)zıka t(ä)gi* : *sül(ä)d(i)m(i)z* : (KT D 17; BK D 15) ◆ *türk bod(u)n* : *kı[l(i)ng]* *(a)lı* : *türk k(a)g(a)n* : *ol(u)rg(a)lı* : *ş(a)ntuğ b(a)lık(k)a* : *t(a)luy ög(ü)zkä* : *t(ä)gm(i)ş yok (ä)rm(i)ş* : (T 18) ◆ *ş(a)ntuğ b[(a)lık(k)a] t(a)luy [ög(ü)zkä]* : *t(ä)gürt(ü)m* : (T 19).

şıp 𐰚𐰚: Selenge kıyılarında bir bölge.

- ◆ *s(ä)l(ä)ñä* : *kid(i)n* : *yılun* : *kol* : *b(i)r(i)din* : *sıñ(a)r* : *şıp b(a)şına* : *t(ä)gi* : *ç(ä)rig itd(i)m* : (ŞU D 3) ◆ *k(ä)rgün* : *s(a)k(i)şın* : *şıp b(a)şın* : *yürä* : *k(ä)lti* : (ŞU D 4).

tabar 𐰚𐰚𐰚: Cungarya ovasını kuşatan dağlık bölge (?).

◆ ol bod(u)n(u)g : t(a)b(a)rda : ko[nt(u)rt(u)m(i)z (KT D 38).

togday 𐰇𐰺𐰠𐰸𐰡: Günümüz Hakasya'sında ormanlık veya dağlık bir bölge (?).

◆ *togd(a)y* : turñ(a)sı : (a)rtz(u)n (Ye 48/7).

tokuz ärsin 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Karaşar bölgesi.

◆ *tokuz* : (ä)rs(i)nkä : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 3; BK K 2-3).

udargan 𐰇𐰺𐰠𐰸𐰡: Ötüken'in doğusunda bir bölge.

◆ *ozm(i)ş t(e)g(i)n ud(a)rg(a)nta* : yoriyur : t(e)di : (Ta D 6).

üç birkü 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Hentey Dağları civarında bir bölge.

◆ k(ä)yrä : b(a)şinta : *üç birküdä* : k(a)n süsi : [b(i)rl]ä : [k(a)]t(i)lt(i)[m] : (ŞU K 7) ◆ ol (a)y : biş y(e)g(i)rmikä : k(ä)yrä : b(a)şı : *üç birküdä* : t(a)t(a)r : birlä : k(a)tı : tokıd(i)m : (ŞU D 6).

yarış agulug 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Yeri tam olarak belirlenemeyen bir bölge.

◆ *y(a)r(i)ş (a)gul(u)g (a)ra* : y²It²k² b(a)şınt(a) (a)ra : (ŞU B 6).

yılun kol 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Selenge kıyılarında bir bölge.

◆ s(ä)l(ä)ñä : kid(i)n : *yılun* : kol : b(i)r(i)din : sıñ(a)r : şıp b(a)şma : t(ä)gi : ç(ä)rig itd(i)m : (ŞU D 3).

1.3. Kavim ve Boy Adları

aba 𐰇𐰺𐰠𐰸: Tölislere *şad* atanan Moyun Çor'un küçük oğlu Bilge Tölis Ulug Bilge'ye bağlı bir boy.

◆ kutl(u)gı ud(u)rg(a)n buyrukı ç(a)b(i)ş s(ä)ñün : bod(u)nı : tok(u)z b(a)y(i)rku : (a)k b(a)ş k(a)y (a)b(a) b(a)sm(i)[l] : tok(u)z t(a)t(a)r : bunça : bod(u)n : ç(a)d : bod(u)nı (Ta K 3-4).

aba baş 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Tarduşlara *yabgu* atanan Moyun Çor'un büyük oğlu Bilge Tarduş Ulug Bilge'ye bağlı bir boy.

◆ bod(u)nı : toñra (ä)dä [...]ık b(a)ş k(a)y (a)b(a) b(a)ş : üç k(a)rluk : bunça : bod(u)n : y(a)bgı : bod(u)nı t(ä)ñr(i)m : k(a)n(i)m oğlu b(i)lgä töl(i)s ul(u)g b(i)lgä ç(a)d kutl(u)gı (Ta K 3-4).

ak baş 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Tölislere *şad* atanan Moyun Çor'un küçük oğlu Bilge Tölis Ulug Bilge'ye bağlı bir boy.

◆ kutl(u)gı ud(u)rg(a)n buyrukı ç(a)b(i)ş s(ä)ñün : bod(u)nı : tok(u)z b(a)y(i)rku : (a)k b(a)ş k(a)y (a)b(a) b(a)sm(i)[l] : tok(u)z t(a)t(a)r : bunça : bod(u)n : ç(a)d : bod(u)nı (Ta K 3-4).

altay 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Altay Dağları vadilerinde yaşayan Türk boyu.

◆ män : (a)lt(a)y oğlu : böğü : at(i)m (Ye 108/1).

apar 𐰇𐰺𐰠𐰸: Avrupa Avarları.

◆ yogçı : sıg(i)tçı : öñrä : kün : togs(i)kda : bükli : çöl(lü)g (e)l : t(a)bg(a)ç : töpöt : (a)p(a)r : pur(u)m : kırk(i)z : üç kurık(a)n : ot(u)z t(a)t(a)r : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bunça : bod(u)n : k(ä)l(i)p(ä)n : sıgtam(i)ş : yoglam(i)ş : (KT D 4; BK D 5).

az 𐰇𐰺𐰠𐰸: Az kavmi.

◆ (ä)çüm(i)z : (a)pam(i)z : tutm(i)ş : yir sub : idis(i)z : bolm(a)zun : tiy(i)n : (a)z bod(u)n(u)g : it(i)p : y(a)r(a)t(i)p ...] (KT D 19) ◆ kögm(ä)n : yir sub : id(i)s(i)z : k(a)lm(a)zun tiy(i)n : (a)z kırk(i)z : bod(u)n(u)g : <it(i)p> y(a)r(a)t(i)p k(ä)lt(i)m(i)z süñ(ü)şd(ü)m(i)z ...] (KT D 20; BK D 17) ◆ (ä)çü[miz (a)p(a)m(i)z : tutm(i)ş yi]r sub : id(i)s(i)z : k(a)lm(a)zun [tiy(i)n : [(a)z bod(u)n(u)g it(i)p : y(a)r(a)t(i)p [...]] (BK D 16) ◆ (a)nta y(a)na : kir(i)p : türg(i)ş : k(a)g(a)n : buyrukı : (a)z tutukug : (ä)l(i)g(i)n tutdı : (KT D 38) ◆ (a)z bod(u)n : y(a)gı boltı : (KT K 2) ◆ (a)z (e)lt(ä)b(ä)r(i)g : tutdı (KT K 3) ◆ (a)z bod(u)n : (a)nta yok boltı : (KT K 3) ◆ (a)z [b]o[d(u)n(u)g (a)lt(i)m [...iç]g(ä)rt(i)m : (BK D 26) ◆ çölgi (a)z (ä)ri : bult(u)m (T 23) ◆ (e)ş(i)dt(i)m : (a)z yir : y[olı] (a)nı b[irlä... (ä)r]m(i)ş : (T 24) ◆ [...] bo[l(u)p] (a)z (e)l(i)g : [t]utdı (KÇ 6) ◆ (a)z ... (ä)rti (KÇ 6) ◆ Is²I y(e)r t(a)pa : (a)z (ä)r it(t)i)m : (ŞU D 11) ◆ buyrukı : (a)z s(i)pa : t(a)y s(ä)ñün (Ta K 3-4).

yeti yegirmi az 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: On yedi boydan oluşan Azlar (?).

◆ t(ä)ñri k(a)n(i)m : (a)tl(i)gı : tokuz t(a)t(a)r [y(e)ti y(e)g(i)rmi (a)z] buyruk [toñra (ä)d]ä : s(ä)ñüt bıñ[a uyg(u)r] bod(u)nı : (Ta K 2).

basml 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸 / 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Tölis kavmine mensup bir Türk boyu.

◆ y(e)g(i)rmi : y(a)ş(i)ma : b(a)sm(i)l : ıduk(ku)t : og(u)ş(u)m : bod(u)n : (ä)rti : (BK D 25) ◆ [b(a)ş]m(i)l : k(a)ra [...] k(a)rluk : bod(u)n : tir(i)l(i)p k(ä)lti ...]m : (BK D 29) ◆ b(a)sm(i)l : y(a)g(i)d(i)p : (ä)b(i)m(ä)rü : b(a)rdı : (a)nı [iç]g(ä)rm(ä)d(i)m : (ŞU G 4) ◆ b(a)sm(i)l(i)g : [...nç] (a)y bir ot(u)zka : k(a)rl(u)k(u)g [...] yogra : y(a)[r]i)şda : süsin : (a)nta : s(a)nçd(i)m : (ŞU G 7) ◆ [k(a)rluk] : b(a)sm(i)l [...] tir(i)l(i)p [...] (ŞU G 12) ◆ [...] tüşd(ü) [m...] b(a)sm(i)lka [...] (ŞU G 13) ◆ (a)nta [...]kg(a)ru : b(a)sm(i)l : k(a)rluk : yok boltı : (ŞU B 2) ◆ kutl(u)gı (i)s(i)g y[ir] kutl(u)gı [...] buyrukı : (a)z s(i)pa : t(a)y s(ä)ñün : bod(u)nı : toñra (ä)dä [...]ık b(a)ş k(a)y (a)b(a) b(a)ş : üç k(a)rluk : bunça : bod(u)n : y(a)bgı : bod(u)nı t(ä)ñr(i)m : k(a)n(i)m oğlu b(i)lgä töl(i)s ul(u)g b(i)lgä ç(a)d kutl(u)gı [...] kutl(u)gı ud(u)rg(a)n buyrukı ç(a)b(i)ş s(ä)ñün : bod(u)nı : tok(u)z b(a)y(i)rku : (a)k b(a)ş k(a)y (a)b(a) b(a)sm(i)l : tok(u)z t(a)t(a)r : bunça : bod(u)n : ç(a)d : bod(u)nı (Ta K 3-4) ◆ üzä <t(ä)ñr(i)k>ä (a)sra y(e)rkä : yük(ü)n<t>(ü)küm b(a)r (ä)rti y(a)ñ(i)ltuk(u)m yok : b(a)sm(i)l(i)g : bod(u)n (Bömbögör Yan 1).

bayırku 𐰇𐰺𐰠𐰸 𐰠𐰸𐰠𐰸: Tölis kavmine mensup olup Tola Irmağı'nın kuzeyinde yurt tutmuş bir Türk boyu.

öd X^l: Safra kesesi.

◆ t(ä)ñri : y(e)r : bulg(a)kım : üç(ü)n : ödiñ[ä] küni : t(ä)gdük : üç(ü)n : y(a)gı boltı : (BK D 29-30).

saç ʎ / ʎ⁵: Saç.

◆ bunça : bod(u)n : s(a)çım : kulk(a)kım : y(a)ñ[(a)k(i)n b]ıçdı (BK G 12) ◆ b(a)kırı : buñs(ı)z : (ä)rti : k(a)ra s(a)çım t(ä)g (Ye 26/7) ◆ s(a)ç(ı)g.... (Ye 26/11).

sünük F^lM^l: Kemik.

◆ k(a)n(i)ñ : subça : yüg(ü)rti : sünükün : t(a)gça : y(a)tdı : (KT D 24) ◆ [k] (a)n(i)ñ : ög(ü)zçä : yüg(ü)rti : sünük(ü)g : t(a)gça : y(a)tdı : (BK D 20).

taş ʎ⁵ / ʎ⁵ / ʎ⁵: Bedenin dış yüzü, ten; sırt.

◆ içrä : (a)şs(ı)z : t(a)şra : tons(u)z y(a)b(ı)z y(a)bl(a)k : bod(u)nta : üzä : ol(u)rt(u)m : (KT D 26; BK D 21).

⇒ 2.6.4. “dış” // 2.8.27. “siyasal merkezin dışı”.

tü^lr: Tüy, saç, kıl. ⇒ 2.8.29. “tür, cins”.

udlık ʎ⁵ʎ⁵: Uyluk, kalçadan dize kadar olan bacak bölümü.

◆ ol t(ä)gdükdä : b(a)y(ı)rkun(i)ñ : (a)k : (a)dg(ı)r(ı)g : udl(i)kım : sıyu : urtı : (KT D 36).

yañak ...ʎD: Yanak.

◆ s(a)çım : kulk(a)kım : y(a)ñ[(a)k(i)n b]ıçdı (BK G 12).

yüräk ʎ^lʎ⁵: Yürek, kalp.

◆ (a)lp kol(i)m : (ä)rd(ä)m : yür(ä)k(i)m : (ä)s(i)z-ä : y(ı)ta (Ye 44/6) ◆ (a)lp yür(ä)k(i)ñ-ä (a)t(i)m kolıñ-a (ä)ç(i)ç(i)m-ä (Ye 69/1) ◆ yür(ä)gi : (ä)dgü : b(ä)g(i)m-ä (Ye 71/2).

yüz ʎ^lʎ⁵: Yüz.

◆ yüz[(i)ñä] : b(a)şın : bir t²[...] (KT D 33) ◆ [y]üz (ä)r : yüzi : b(ä)gl(ä)r : b(ä)ñ(i)zi : b(ä)gl(i)k k(a)ş[ı b(ä)gl(i)k] (Ye 26/9).

2.5.2. Vücut Salgıları

kan ʎ^l: Kan.

◆ k(a)n(i)ñ : subça : yüg(ü)rti : (KT D 24) ◆ [k](a)n(i)ñ : ög(ü)zçä : yüg(ü)rti : sünük(ü)g : t(a)gça : y(a)tdı : (BK D 20) ◆ tün ud(i)m(a)tı künt(ü)z ol(u)rm(a)tı : kız(ı)l k(a)n(i)m : tök(ü)ti : k(a)ra t(ä)r(i)m : yüg(ü)rt[i] : (i)ş(i)g küç(ü)g : b(e)rt(i)m ök : (T 51-52).

tär ʎ^lr: Ter.

◆ tün ud(i)m(a)tı künt(ü)z ol(u)rm(a)tı : kız(ı)l k(a)n(i)m : tök(ü)ti : k(a)ra t(ä)r(i)m : yüg(ü)rt[i] : (i)ş(i)g küç(ü)g : b(e)rt(i)m ök : (T 51-52).

yaş ʎD: Gözyaşı.

◆ közdä : y(a)ş k(ä)ls(ä)r : tıda : köñ(ü)ltä : sıg(ı)t : k(ä)ls(ä)r : y(a)nt(u)ru : s(a)k(i)nt(i)m : (KT K 11).

⇒ 2.8.1. “yaş, doğuştan beri geçen ve yıl birimi ile ölçülen zaman”.

2.5.3. Beden Sağlığı

u >: Uyku.

◆ sünüg : b(a)t(i)mı : k(a)r(ı)g : sök(ü)p(ä)n : kögm(ä)n : yış(ı)g : toga : yorip : kırk(ı)z : bod(u)n(u)g : uda : b(a)sd(ı)m(ı)z : (KT D 35) ◆ türğ(i)ş : bod(u)n(u)g : uda : b(a)sd(ı)m(ı)z : (KT D 37) ◆ sün(ü)g : b(a)t(i)mı : k(a)r(ı)g : sök(ü)p(ä)n : kögm(ä)n : yış(ı)g : toga : yo[rıp] : kırk(ı)z : bod(u)n(u)g : uda : b(a)sd(ı)m : (BK D 26-27) ◆ türğ(i)ş : bod(u)n(u)g] uda b(a)sd(ı)m : (BK D 27) ◆ kırk(ı)z(ı)g : uka : b(a)sd(ı)m(ı)z : (T 27) ◆ [usı]n sün(ü)g(ü)n : (a)çd(ı)m(ı)z : (T 28).

2.6. Coğrafya

2.6.1. Kara Kütleleri

baş ʎ / ʎ⁵ / ʎ⁵: Tepe, zirve, doruk; ırmak başı.

◆ tört(ü)ñç : çuş : b(a)şın : sün(ü)şd(ü)m(i)z : (KT K 6) ◆ iduk b(a)şda : sün(ü)şd(ü)m : (BK D 25) ◆ t(a)m(a)g iduk : b(a)şda : sün(ü)şd(ü)m(i)z : (KT K 1; BK D 29) ◆ ü]ç(ü)ñç [çuş b(a)şın sün(ü)şd(ü)m : (BK D 30) ◆ öñr(ä)ki (ä)r : yog(u)r(u)ça : id(i)p ı b(a)r baş : (a)şd(ı)m(ı)z : (T 25-26) ◆ k(ä)yrä : b(a)şın : üç birküdä : k(a)n süsi : [b(i)rl]ä : [k(a)]t(i)lt(i) [m] : (ŞU K 7) ◆ s(ä)l(ä)ñä : kid(i)n : yılun : kol : b(i)r(i)din : sıñ(a)r : şıp b(a)şın : t(ä)gi : ç(ä)rig itd(i)m : (ŞU D 3) ◆ k(ä)rgün : s(a)k(i)şım : şıp b(a)şın : yürä : k(ä)lti : (ŞU D 4) ◆ ol (a)y : biş y(e)g(i)rmikä : k(ä)yrä : b(a)şı : üç birküdä : t(a)t(a)r : birlä : k(a)tı : tokıd(i)m : (ŞU D 6) ◆ [...] z b(a)şın : k(a)s(a)r kur(i)d(i)n : örg(i)n (a)nta : it(i)td(i)m : (ŞU D 8) ◆ t(a)b(i)şg(a)n : yıl : biş(i)ñç (a)yka t(ä)g[i ... yıl]ka : ö[t(ü)k(ä)n yış b] (a)şın[a] : [(a)s ö]ñ(ü)z b(a)şın : iduk b(a)ş : kid(i)n[tä] : y(a)b(a)ş tok(u) [ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta y(a)yl(a)dım : (ŞU D 8-9) ◆ sü k(a)rluk : t(a)[pa] [...]g¹ [k(ä)m] : [k(a)rgusın]da (ä)rt(i)ş ölg(ü)zdä] (a)rk(a)r b(a)şı tuşın : r² k¹mş (a)nta ş[...p k(ä)çd(i)m : (ŞU G 1) ◆ [...] t(ä)z] b(a)şı : çıt(i)m(i)n : y(a)yl(a)d(i)m : y(a)ka : (a)nta : y(a)k(a)l(a)d(i)m : çik bod(u)nka : tutuk birt(i)m : işb(a)r(a)s : t(a)rk(a)t : (a)nta : (a)ñçul(a)d(i)m] (ŞU G 2) ◆ y(a)r(ı)ş (a)gul(u)g (a)ra : y²t²k² b(a)şın(a) (a)ra : (ŞU B 6) ◆ k(a)g(a)n : (a)t(a)n(i)p : k(a)tun (a)t(a)n(i)p ötük(ä)n : ortus[ınt]a (a)[s öñ] (ü)z b(a)ş k(a)n iduk b(a)ş k(i)d(i)nin : örgin : bunta : (e)ti(t)d(i)m (Ta G 6)

◆ t(ä)ñridä : bolm(ı)ş : (e)l (e)tm(i)ş b(i)lgä : k(a)g(a)n : (e)l b(i)lgä : k(a)tun k(a)g(a)n (a)t(i)g : k(a)tun (a)t(i)g (a)t(a)n(i)p : ötü(k)ä(n) k(i)d(i)n uçınta : t(ä)z b(a)şınta örg(i)n [(a)nta : (e)t(i)td(i)m çıt] (a)nta : y(a)r(a)t(i)td(i)m (Ta B 1) ◆ ulu yılkā : ötü(k)ä(n) : ortusınta : (a)s öñ(ü)z : b(a)ş k(a)n ıduk b(a)ş k(i)d(i)nintä y(a)yl(a)d(i)m : (Ta B 2) ◆ y(a)yl(a)g(i)m : ötü(k)ä(n) : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç ((i)l(a)g(i)m : ötü(k)ä(n) y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

⇒ 1.1.3. (a)k baş (a)tık : m(a)l ögä kişi adı // 1.1.4. (a)kunçı on b(a)şı kişi adı // 1.2.4. ıduk b(a)ş; t(a)m(a)g ıduk b(a)ş dağ adları // 1.2.12. çuş b(a)şı yer adı // 1.3. (a)b(a) b(a)ş; (a)k b(a)ş kavim adları // 1.4.3. “zaman, sıra, yer, önem vb. bakımlardan önce gelen, başlangıç, ilk” // 2.5.1. “baş, kafa” // 2.8.5. “bir kavim, boy, topluluk veya ordunun lideri”

bel Y𐰆 / Y𐰇 / Y𐰆𐰇: Dağ sırtlarında geçit veren çukur yer. ⇒ 1.2.10. bitig bel yer adı // 2.5.1. “bel”.

bältir 𐰆𐰇Y𐰆: Yol ya da ırmak kavşağı.

◆ y(a)b(a)ş tok(u)[ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta y(a)yl(a)dım : (ŞU D 8-9) ◆ (a)nta : y(a)na : tüş(ü)p : orkun : [b(a)]l(i)kl(i)g : b(ä)lt(i)rintä : (e)l örginin : (a)nta : [ö]rg(i)[p(ä)n] it(i)td(i)[m] : (ŞU G 10).

çorak 𐰆𐰇𐰇: Çorak yer, çöl.

◆ çor(a)kka : t(ä)gip : yol(a)gçı : [(ä)r](i)g : [...] k(ä)ç(ä)nkä : t(ä)gi [...] (BK GD).

çöl Y𐰆𐰇: Çöl, bozkır.

◆ yogçı : sıg(ı)tçı : öñrä : kün : togs(ı)kda : bükli : çöl(lü)g (e)l : t(a)bg(a)ç : töpöt : (a)p(a)r : pur(u)m : kırk(ı)z : üç kurık(a)n : ot(u)z t(a)t(a)r : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bunça : bod(u)n : k(ä)l(i)p(ä)n : sıgtam(ı)ş : yoglam(ı)ş : (KT D 4; BK D 5) ◆ çölgi (a)z (ä)ri : bult(u)m (T 23).

çub δ>𐰇: Bölge, mintika.

◆ (a)ltı çub : sogd(a)k t(a)pa : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 31) ◆ s(ä)k(i)z y(e)g(i)rmı : y(a)ş(ı)ma : (a)ltı çub [sogd(a)k] t(a)pa : sül(ä)d(i)m : (BK D 24-25).

ı𐰆: Orman, ağaçlık arazi.

◆ ıda t(a)şda : k(a)lm(ı)ş : kubr(a)n(i)p : y(e)ti yüz boltı : (T 4).

⇒ 2.3. “ağaç” // 2.7.8. “kereste, tomruk”.

ılag 𐰆𐰇𐰇: Ağaçlık yer; orman.

◆ ötü(k)ä(n) (e)li ögr(ä)s (e)li (e)k(i)n (a)ra ı(l(a)g(i)m : t(a)r(i)gl(a)g(i)m : s(ä)k(i)z s(ä)l(ä)ñä orkun togla : s(ä)b(i)[n] t(ä)l(ä)dü : k(a)r(a)ga burgu : ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4) ◆ y(a)yl(a)g(i)m

: ötü(k)ä(n) : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç ((i)l(a)g(i)m : ötü(k)ä(n) y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

käçig 𐰆𐰇𐰇: Geçit.

◆ (ä)rt(i)ş ög(ü)z(ü)g : k(ä)ç(i)gs(i)z(i)n : k(ä)çd(i)m(i)z : (T 35) ◆ t(ä)bs(ä)y k(ä)ç(i)g (Ye 112/1) ◆ t(ä)bs(ä)y k(ä)ç(i)g k(u)tlug k(ä)ç(i)g (Ye 114/1).

kısıl 𐰆𐰇𐰇: Dağ geçidi, dar vadi.

◆ s(ä)l(ä)ñä : kodı : yor(i)p(a)n : k(a)r(a)g(a)n : kus(i)lta : (ä)bin : b(a)rkın : (a)nta bozd(u)m (BK D 37).

kum 𐰆𐰇𐰇: Kum, çöl. ⇒ 1.2.7. k(a)ra kum yer adı.

kuz 𐰆𐰇𐰇: Dağın kuzey yamacı.

◆ çog(a)y kuzın : k(a)ra kum(u)g : ol(u)rur : (ä)rt(i)m(i)z (T 7) ◆ y(a)yl(a)g(i)m : ötü(k)ä(n) : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç ((i)l(a)g(i)m : ötü(k)ä(n) y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

⇒ 2.6.3. “kuzey”.

säñir 𐰆𐰇𐰇: Dağ burnu, dağ çıkıntısı.

◆ s(ä)ñ(i)r k(a)y(a) bi[t(i)d(i)m] (A 13).

subsuz δ>𐰇: Susuz, çorak yer, çöl.

◆ [... kök] : öñ(ü)g : yog(u)ru : sü yor(i)p : tünli : künli : yiti : öd(ü)şkä : subs(u)z : k(ä)çd(i)m : (BK GD).

tag 𐰆𐰇𐰇: Dağ.

◆ t(a)şra : yor(i)yur : tiy(i)n : kü (e)ş(i)d(i)p : b(a)lıkd(a)kı : t(a)şık(m)ış : t(a)gd(a)ka : inm(i)ş : (KT D 11-12; BK D 10-11) ◆ k(a)n(i)ñ : subça : yüg(ü)rti : sünükün : t(a)gça : y(a)tdı : (KT D 24) ◆ [k](a)n(i)ñ : ög(ü)zçä : yüg(ü)rti : sünük(ü)g : t(a)gça : y(a)tdı : (BK D 20) ◆ [...] tönk(ä)r : t(a)gka [...] (BK G 7) ◆ tönk(ä)r : t(a)gda : t(ä)gip : tokıd(i)m : (BK G 8) ◆ y(a)y bols(a)r : üzä : t[(ä)ñri] köb(ü)rg(ä)si : (ä)t(ä)rçä (a)ñç[a] t(a)gda : sıgun : (ä)ts(ä)r : [(a)ñça] s(a)k(i)nur m(ä)n : (BK B 3-4-5-6) ◆ y(i)ñçü ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : tinsi oğlu : (a)yt(i)gma : b(ä)ñl(i)g (ä)k t(a)g(i)g : (ä)rtü t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka : t(ä)gi : irt(i)m(i)z : (T 44-45) ◆ türk bod(u)n : t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka : t(e)nsi oğlu : (a)yt(i)gma t(a)gka : t(ä)gm(i)ş idi yok (ä)rm(i)ş : (T 46-47) ◆ k(a)ra : kum : (a)şm(i)ş : kög(ü)rdä : köm(ü)r t(a)gda : y(a)r ög(ü)zdä : üç tuğl(u)g : türk bod(u)n [...] (ŞU K 8) ◆ k(a)zluk költä : [t(a)]gda : körti : (ŞU G 2-3) ◆ [k(a)ra kum (a)şm(i)ş küg(ü)rdä köm(ü)]r t(a)gda y(a)r ög(ü)zdä üç tuğl(u)g türk bod(u)nka y(e)t(i)ñç (a)y tört y(e)g(i)rmikä [...] (Ta D 7).

yam 𐰆𐰇𐰇: Yamaç (?).

◆ *körşi yamda* : el(i)m (ä)siz(i)m-ä : yer(i)m : subum : (ä)siz(i)m-ä : koyda : kunçuyum : tul k(a)ltı : (ä)siz(i)m (Ye 45/6).

yaylag ʃIDD: Yayla.

◆ *y(a)yl(a)g(i)m* : ötü(k)ä)n : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)nıuy kün(ü)y b²z... iç (i)l(a)g(i)m : ötü(k)ä)n y(i)ri oñı ... süy y(a)g... bod(u)nka k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

yazı ʃHD: Ova, step.

◆ ilg(ä)rü : ş(a)ntuñ : *y(a)zıka* t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 3; BK K 2) ◆ bir(i)yä : çog(a)y : yış : tög(ü)lt(ü)n *y(a)zı* : kon(a)yın : tis(ä)r : türk : bod(u)n : öls(i)k(i)g (KT G 6-7; BK K 5) ◆ (ä)ç(i)m k(a)g(a)n : birlä : ilg(ä)rü : *y(a)ş(i)l* ög(ü)z : ş(a)ntuñ : *y(a)zıka* t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 17; BK D 15) ◆ *y(a)r(i)ş y(a)zıda* : tir(i)l(ä)l(i)m t(e)m(i)ş : (T 33) ◆ *y(a)r(i)ş y(a)zıda* : on tüm(ä)n : sü t(e)r(i)lti : t(e)r : (T 36).

yer / yir ʃTʃ / ʃTʃ: Yer, toprak, arazi, yeryüzü.

◆ il tuts(i)k : *yir* : ötü(k)ä)n : yış (ä)rm(i)ş : (KT G 4; BK K 3) ◆ bunça *yirkä* : t(ä)gi : yor(i)td(i)m : (KT G 4; BK K 3) ◆ bu *yirdä* : ol(u)r(u)p : t(a)bg(a)ç : bod(u)n : birlä : tüz(ü)lt(ü)m : (KT G 4-5; BK K 3) ◆ ol *y(e)rg(ä)rü* : b(a)rs(a)r : türk : bod(u)n : ölt(ä)çi s(ä)n : (KT G 8; BK K 6) ◆ (a)nt(a)g(i)ñ(i)n : üçün : ig(i)dm(i)ş : k(a)g(a)n(i)ñ(i)n : s(a)bın : (a)lm(a)tun : *yir* s(a)yu : b(a)rd(i)g : (KT G 8-9; BK K 6-7) ◆ (a)nta k(a)lm(i)şı : *yir* : s(a)yu kop : toru : ölü : yor(i)yur (ä)rt(i)g (KT G 9; BK K 7) ◆ *y[(a)g]uk* (e)l : (ä)rs(ä)r : (a)nç(a) t(a)kı : (ä)rig *y(e)rtä* irs(ä)r (a)nça : (ä)r(i)g *y(e)rtä* : b(ä)ñgü t(a)ş : tokıtd(i)m bit(i)dim : (KT G 13) ◆ üzä kök : t(ä)ñri : (a)sra : *y(a)g(i)z* : *y(e)r* : kıl(i)ntukda : (e)kin (a)ra : kişi oğlu : kıl(i)nm(i)ş : (KT D 1; BK D 2) ◆ b(a)rduk : *yirdä* : (ä)dgüg : ol (ä)r(i)ñç : (KT D 24; BK D 20) ◆ m(ä)n [öz(ü)m : k(a)g(a)n : ol(u)rtuk(u)ma : *yir* s(a)yu] b(a)rmış : bod(u)n : ölü yitü : *y(a)d(a)g(i)n* : *y(a)l(i)ñın* : *y(a)na* k(ä)lti : (KT D 27-28) ◆ t(ä)ñri : *yir* : bulg(a)kın : üçün : *y(a)gı* boltı : (KT K 4) ◆ [m(ä)n öz(ü)m : k(a)g(a)n : ol(u)rtuk(u)ma] : *yir* s(a)yu : b(a)rmış : bod(u)n [y(a)d(a)g(i)n *y(a)l(i)ñın*] ölü : yitü : [y(a)na] k(ä)lti : (BK D 22-23) ◆ t(ä)ñri : *y(e)r* : bulg(a)kın : üç(ü)n : ödiñ[ä] küni : t(ä)gdük : üç(ü)n : *y(a)gı* boltı : (BK D 29-30) ◆ t(a)bg(a)ç [...] bu *y(e)rdä* : k(ä)lti : (BK D 35) ◆ bu *y(e)rdä* : m(a)ña : kul boltı : (BK D 36) ◆ ol *y(e)rkä* : b(ä)n bilgä : toñukuk : t(ä)gürtük üç(ü)n s(a)r(i)g (a)ltun : ür(ü)ñ küm(ü)ş : kız kod(u)z : (ä)gri t(ä)bä : (a)gı buñs(u)z : k(ä)lürti : (T 47-48) ◆ n(ä)ñ *y(e)rd(ä)ki* : k(a)g(a)nl(i)g bod(u)nka bint(ä)gi : b(a)r (ä)rs(ä)r : nä buñı b(a)r (ä)rt(ä)çi (ä)rm(i)ş : (T 56-57) ◆ oğ(i)n k[ışis]in : ud(u)zt[ukı] koñtukı : itdüki : *y(e)r* (a)ldukı [...] (KÇ 13) ◆ [...] tur(u)p : *y(e)rin* t(a)pa : b(a)rdı : (ŞU G 6) ◆ [...] üç tüm(ä)n [...] s(a)nçduk *y(e)rd[ä]* [...] (ŞU B 7) ◆ kök : t(ä)ñridä : kut(u)m : yuyka : boltı : *y(a)gız* : *y(e)rdä* : yolım : kışga : boltı (2. KB 6-10) ◆ t(ä)ñrid(ä)ki : künkä : *y(e)rd(ä)ki* : el(i)mkä : bökm(ä)d(i)m (Ye 7/3) ◆ *y(e)r* b(ä)ñkü : t(a)ş b(ä)ñkü : *y(e)r* b(ä)ñkü (Ye

134/1) ◆ *y(e)rd(ä)ki* (e)g(i)t(i)r b(ä)ñkü *y(e)rd(ä)k[i]* (a)ñ(a)r (A 45) ◆ *yird(ä)ki* y(ä)gr(ä)n (a)dg(i)r t(ä)ñr(i)d(ä)ki t(ä)grük (?) (A 84/1).

⇒ 1.1.6. (i)s(i)g *yir* kavim adı // 2.8.8. “ülke, memleket” // 2.8.8. *yir/y(e)r sub* “(dağları, ovaları, ırmakları, gölleri vb. içeren) kutsal vatan” // 2.8.26. “yer tanrısı”.

yış AD / ʃTD / ʃTʃ / ʃTʃ / ʃTD: Orman, ormanla kaplı dağ.

◆ türk : k(a)g(a)n : ötü(k)ä)n *yış* : ol(u)rs(a)r : iltä : buñ yok : (KT G 3; BK K 2) ◆ ötü(k)ä)n : *yışda* : yig : idi yok : (ä)rm(i)ş : (KT G 4; BK K 3) ◆ il tuts(i)k : *yir* : ötü(k)ä)n : *yış* (ä)rm(i)ş : (KT G 4; BK K 3) ◆ bir(i)yä : çog(a)y : *yış* : tög(ü)lt(ü)n : *y(a)zı* : kon(a)yın tis(ä)r : türk : bod(u)n : öls(i)k(i)g : (KT G 6-7; BK K 5) ◆ ötü(k)ä)n : *yış* : ol(u)rs(a)r : b(ä)ñgü : il tuta ol(u)rt(a)çı s(ä)n : (KT G 8; BK K 6) ◆ ilg(ä)rü : k(a)d(i)rk(a)n : *yışka* t(ä)gi : kirü : t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka t(ä)gi : kont(u)rm(i)ş : (KT D 2; BK D 3-4) ◆ (i)lg(ä)rü : k(a)d(i)rk(a)n : *yış(i)g* : (a)şa bod(u)n(u)g : (a)nça kont(u)rt(u)m(i)z : (a)nça itd(i)m(i)z (KT D 21; BK D 17) ◆ ıduk ötü(k)ä)n : *y[ış]* bod(u)n b(a)rd(i)g : (KT D 23; BK D 19) ◆ sünüg : b(a)t(i)mı : k(a)r(i)g : sök(ü)p(ä)n : kögm(ä)n : *yış(i)g* : toga : yorıp : kırk(i)z : bod(u)n(u)g : uda : b(a)sd(i)m(i)z : (KT D 35) ◆ k(a)g(a)nın : birlä : soña *yışda* sün(ü)şd(ü)m(i)z : (KT D 35) ◆ ol yılka : türg(i)ş : [t(a)pa : (a)ltun : *yış(i)g* toga : (ä)rt(i)ş : ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : yorıd(i)m(i)z : (KT D 36-37) ◆ sün(ü)g : b(a)t(i)mı : k(a)r(i)g : sök(ü)p(ä)n : kögm(ä)n : *yış(i)g* : toga : yo[rıp] : kırk(i)z : bod(u)n(u)g : uda : b(a)sd(i)m : (BK D 26-27) ◆ k(a)g(a)nın : birlä : soña *yışda* sün(ü)şd(ü)m (BK D 27) ◆ ol yılka : türg(i)ş : t(a)pa : (a)ltun *yış(i)g* : [(a)ş]a : (ä)rt(i)ş : ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : yor[ı]dım : (BK D 27) ◆ [...] *y(i)şka* : (a)gdı (BK D 37) ◆ k(a)d(i)rk(a)n *yış* : kon[...] (BK D 39) ◆ kök öñ(ü)g : yog(u)ru : öt(ü)k(ä)n *yışg(a)ru* ud(u)zt(u)m : (T 15) ◆ ol üç k(a)g(a)n : ögl(ä)ş(i)p : (a)ltun *yış* üzä : k(a)b(i)ş(a)l(i)m t(e)m(i)ş : (T 20) ◆ kögm(ä)n *yış(i)g* : (ä)b(i)rü : k(ä)lt(i)m(i)z : (T 28) ◆ (a)ltun *yışda* : ol(u)r(u)ñ t(e)di : (T 31) ◆ (a)ltun *yışda* : ol(u)rt(u)m(u)z (T 32) ◆ (a)ltun *yış(i)g* : yols(i)z(i)n (a)şd(i)m<ız> : (T 35) ◆ (a)ltun *yış(i)g* : (a)şa k(ä)lt(i)m(i)z : (T 37) ◆ t(a)b(i)şg(a)n : yıl : biş(i)ñç (a)yka t(ä)g[i ... yıl]ka : ö[t(ü)k(ä)n *yış* b](a)şınt[a] : [(a)s ö] ñ(ü)z b(a)şınta : ıduk b(a)ş : kid(i)n[tä] : *y(a)b(a)ş* tok(u)[ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta *y(a)yl(a)dım* : (ŞU D 8-9) ◆ b(i)rig(ä)rü uçı : (a)ltun *yış* : k(i)d(i)n uçı : kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5) ◆ (a)lt(u)n soña *yış* : k(ä)y(i)ki : (a)rtg(i)l : t(a)şg(i)l : (a)td(a)çı opa b(a)rs(i)m (a)dr(i)lu b(a)rdı : y(i)ta (Ye 28/7).

2.6.2. Su Kütelleri

balık ʃNŞ: Çamur, bataklık.

◆ (e)ki (ä)r(i)g : s(a)nçdı : b(a)lık(k)a : b(a)s(i)kdı : (KT K 8).

⇒ 1.2.5. *b(a)y b(a)lık*, *b(e)ş b(a)lık*, *toğu b(a)lık* kent adları // 2.7.10.1. “şehir”.

köl 𐰽𐰪 / 𐰽𐰪: Göl.

◆ (a)mı y(a)n(i)p : türgi y(a)rgun : költä : bozd(u)m(i)z (KT D 34) ◆ k(a)ra költä : süñ(ü)sd(ü)m(i)z : (KT K 2) ◆ [...]m(i)ş : boz ok b(a)şım : (a)k(i)za : uç(u)z kölkä : (a)tl(i)g(i)n : tökä b(a)rm(i)ş : (Tes K 3) ◆ s(ä)k(i)z(i)nç (a)y : (e)ki y(a)ñıka : çıg(i)lt(i)r : költä : (a)k sub : k(ä)zü : süñ(ü)sd(ü)m : (ŞU D 6) ◆ k(a)zluk költä : [t(a)]gda : körti : (ŞU G 2-3) ◆ biş y(e)g(i)rmikä [...] [t(a)]yg(a)n költä tir(i)lt(i)m : (ŞU G 3) ◆ (ä)b(i)m(i)n : (ä)rs(ä)güntä : yula : költä : kot(t)i)m : (ŞU G 6) ◆ uç[(u)z kö]lkä atl(i)g(i)n tökä : b(a)rm(i)ş : (Ta D 2).

köläk 𐰽𐰪B: Küçük göl, gölcük, bataklık.

◆ ing(ä)k köl(ä)k(i)n : togl(a)da : og(u)z k(ä)lti : (T 15).

ögüz 𐰽𐰪𐰽: İrmak.

◆ kurıg(a)ru : y(i)nçü ög[(ü)z] k(ä)çä : t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 3-4; BK K 3) ◆ (ä)ç(i)m k(a)g(a)n : birlä : ilg(ä)rü : y(a)ş(ı)l ög(ü)z : ş(a)ntuñ : y(a)zıka t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 17; BK D 15) ◆ ol yıka : tür(i)ş : t(a)pa : (a)ltun : yış(ı)g toga : (ä)rt(i)ş ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : yorıd(i)m(i)z : (KT D 36-37) ◆ sogd(a)k : bod(u)n : it(ä)yin tiy(i)n : yinçü : ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 39) ◆ [k](a)n(i)ñ : ög(ü)zçä : yüg(ü)rti : (BK D 20) ◆ ol yıka : tür(i)ş : t(a)pa : (a)ltun yış(ı)g : [(a)ş]a : (ä)rt(i)ş : ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : yor[(i)dim : (BK D 27) ◆ togla : ög(ü)z(ü)g : yüz(ü)ti : k(ä)ç(i)p : süsi [...] (BK D 30) ◆ ög(ü)zkä : tüşdi : (T 16) ◆ türk bod(u)n : kı[l(i)ng](a)lı : türk k(a)g(a)n : ol(u)rg(a)lı : ş(a)ntuñ b(a)lık(k)a : t(a)luy ög(ü)zkä : t(ä)gm(i)ş yok (ä)rm(i)ş : (T 18) ◆ ş(a)ntuñ b[(a)lık(k)a] t(a)luy [ög(ü)zk]ä : t(ä)gürt(ü)m : (T 19) ◆ (ä)rt(i)ş ög(ü)z(ü)g : k(ä)ç(i)gs(i)z(i)n : k(ä)çd(i)m(i)z : (T 35) ◆ (ä)rt(i)ş ög(ü)züg k(ä)çä k(ä)lt(i)m(i)z : (T 37-38) ◆ y(i)nçü ög(ü)z(ü)g : k(ä)çä : tinsi oğlu : (a)yt(i)gma : b(ä)ñl(i)g (ä)k t(a)g(i)g : (ä)rtü t(ä)m(i)r k(a)p(i)gka : t(ä)gi : irt(i)m(i)z : (T 44-45) ◆ [...] orkun ög(ü)z [...] (ŞU K 3) ◆ k(a)ra : kum : (a)şm(i)ş : kög(ü)rdä : köm(ü)r t(a)gda : y(a)r ög(ü)zdä : üç tugl(u)g : türk bod(u)n [...] (ŞU K 8) ◆ sü k(a)rluk : t(a)[pa] [...]g¹ [k(ä)m] : [k(a)rgusın]da (ä)rt(i)ş ög(ü)zdä] (a)rk(a)r b(a)şı tuşınta : r² k¹mş (a)nta ş[...]p k(ä)çd(i)m : (ŞU G 1) ◆ [bo]lçu ög(ü)z[d]ä : üç karluk(u)g : (a)nt[a] : tokıd(i)m : (ŞU G 1-2) ◆ ötü(ä)n (e)li ögr(ä)s (e)li : (e)k(i)n (a)ra : ork(u)n : ög(ü)zdä : [...] [y(e)t]m(i)ş yıl ol(u)rm(i)ş : (Ta D 3-4) ◆ [k(a)ra kum (a)şm(i)ş küg(ü)rdä köm(ü)r t(a)gda y(a)r ög(ü)zdä üç tugl(u)g türk bod(u)nka y(e)t(i)nç (a)y tört y(e)g(i)rmikä [...] (Ta D 7) ◆ (ä)dgü t(a)ş käm ög(ü)z : b(ä)ñü : y(e)r (Ye 42/4).

ögän 𐰽𐰪𐰽: Dere.

◆ ög(ä)n(i)g b(ä)d(i)z(ä)gli uz (ä)rm(i)ş (A 43).

sub 𐰽𐰪𐰽 / 𐰽𐰪𐰽: İrmak.

◆ k(a)n(i)ñ : subça : yüg(ü)rti : süñükün : t(a)gça : y(a)tdı : (KT D 24) ◆ (a)mı sub[ka] b(a)rd[(i)m(i)z : (T 27) ◆ ol sub kodı : b(a)rd(i)m(i)z : (T 27) ◆ subı : s(ä)l(ä)ñä (ä)rm(i)ş : (ŞU K 2) ◆ (a)nta k(e)srä küsgü yılıka s²In²l²g-²d²A k²wç k(a)ra bod(u)n t²ms² s²In²s²zd²A k²wç k(a)ra sub (ä)rmış : (Ta G 5) ◆ ol y(e)r(i)m(i)n : sub(u)m(i)n : kon(a)r köç(ä)r b(ä)n : (Ta B 4).

⇒ 1.2.2. (a)k sub, k(a)ra sub ırmak adları // 2.7.1. "su" // 2.8.8. yir/y(e)r sub "dağları, ovaları, ırmakları, gölleri vb. içeren) kutsal vatan".

taluy D>Jδ: İrmak. ⇒ 1.2.2.

2.6.3. Coğrafi Yönler

ay togsık 𐰽𐰪𐰽 D: Batı.

◆ öñrä kün togs(i)kd(a)kı : bod(u)n : kisrä : (a)y togs(i)kd(a)kı : bod(u)n tört bul(u)ñd(a)kı : bod(u)n i[ş k]üç b(e)rür : (Ta B 3-4).

biri 𐰽𐰪𐰽 / 𐰽𐰪𐰽: Güney.

◆ ul(a)yu : in(i)ygün(ü)m : ogl(a)n(i)m : biriki : og(u)ş(u)m : bod(u)n(u)m : bir(i)yä : ş(a)d(a)pıt b(ä)gl(ä)r : yır(i)ya : t(a)rk(a)t : buyruk : b(ä)gl(ä)r ot(u)z [...] tokuz og(u)z b(ä)gl(ä)ri : bod(u)m : bu s(a)b(i)m(i)n : (ä)dgüti : (e)şid : k(a)t(i)gdı : tıñla : (KT G 1-2) ◆ ilg(ä)rü : kün : togs(i)kına : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusıñ(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsıkına : yır(i)g(a)ru : tün : ortusıñ(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki : bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]a : kör(ü)r (KT G 2; BK K 2) ◆ bir(i)g(ä)rü : tokuz : (ä)rs(i)nkä : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 3; BK K 2-3) ◆ bir(i)yä : çog(a)y : yış : tög(ü)lt(ü)n y(a)zı : kon(a)yn : tis(ä)r : türk : bod(u)n : öls(i)k(i)g (KT G 6-7; BK K 5) ◆ b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)ç : bod(u)n : y(a)gı (ä)rm(i)ş : (KT D 14; BK D 12) ◆ bod(u)n(u)g : ig(i)d(ä)yin : tiy(i)n : yır(i)g(a)ru : og(u)z bod(u)n : t(a)pa : ilg(ä)rü : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bod(u)n : t(a)pa : bir(i)g(ä)rü : t(a)bg(a)ç t(a)pa : ul(u)gsü : (e)ki y(e)g(i)r[mi : sül(ä)d(i)m : (KT D 28) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(ı)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(i)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(i)n : ilg(ä)rü : kün to[gs(i)kına] bir(i)g(ä)rü [kün ortusıñ]a : kur(i)g(a)ru : [kün b(a)ts(i)kına yır(i)g(a)ru : tün ortusıña t(ä)gi kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ bod(u)n(u)g : ig(i)d(ä)y(i)n : tiy(i)n : yır(i)g(a)ru : [o]g(u)z bod(u)n t(a)pa : ilg(ä)rü : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bod(u)n : t(a)pa : bir(i)g(ä)rü : t(a)bg(a)ç t(a)pa : (e)ki y(e)g(i)r[mi : sül(ä)d(i)m] : (BK D 23) ◆ [...] bod(u)n [...] y(a)zıkl(a)[... bi] r(i)yä : t(a)bg(a)çda : (a)tı küsi : yok boltı : (BK D 35-36) ◆ bir(i)yä : k(a)rluk : bod(u)n : t(a)pa : sülä : tip : tud(u)n : y(a)mt(a)r(i)g : it(tı)m : (BK D 40) ◆ bilgä toñukuk : buyla b(a)ga t(a)rk(a)n birlä : ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n : bol(u)y(i)n : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)ç(i)g : öñrä kıt(a)ñ(i)g : yır(i)ya og(u)z(u)g : ök(ü)ş ök öl(ü)rti : (T 6-7) ◆ öñrä : kıt(a)ñda : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çda : kur(i)ya : kord(a)nta : yır(i)ya : og(u)zda : (e)ki üç biñ : süm(ü)z : k(ä)lt(ä)çim(i)z : b(a)r mu nä : (T 14) ◆ öt(ü)k(ä)n y(e)r(i)g : konm(i)ş t(e)y(i)n : (e)ş(i)d(i)p : b(i)r(i)y(ä)ki : bod(u)n : kur(i)y(a)kı : yır(i)y(a)kı : öñr(ä)ki : bod(u)n k(ä)lti :

(T 17) ◆ türk bod(u)n : öñrä : kün : togs(1)k(1)ña : k(e)srä : kün : b(a)ts(1)k(1)ña : t(ä)gi : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çka : kız(1)l : yış[ka] täd(i) (O 2) ◆ y(a)yl(a)g(1)m : ötü(k)ä)n : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (1)l(a)g(1)m : ötü(k)ä)n y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

biridin 𐰃𐰆𐰇𐰈: Güney.

◆ t(a)bg(a)ç : b(i)r(i)d(i)n y(ä)n t(ä)g : kıt(a)ñ : öñd(ü)n y(ä)n t(ä)g : b(ä)n yır(1)d(1)nta y(a)n : t(ä)g(ä)yin : (T 11) ◆ s(ä)l(ä)ñä : kid(i)n : yılun : kol : b(i)r(i)din : sıñ(a)r : şıp b(a)şına : t(ä)gi : ç(ä)rig itd(i)m : (ŞU D 3).

ilgärü / iligärü 𐰃𐰆𐰇𐰈 / 𐰃𐰆𐰇𐰈: Doğu.

◆ ilg(ä)rü : kün : togs(1)k(1)ña : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusıñ(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsıñ(a)ru : yır(1)g(a)ru : tün : ortusıñ(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki : bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]a : kör(ü)r (KT G 2; BK K 2) ◆ ilg(ä)rü : ş(a)ntuñ : y(a)zıka t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 3; BK K 2) ◆ ilg(ä)rü : k(a)d(1)rk(a)n : yışka t(ä)gi : kirü : t(ä)m(i)r k(a)p(1)gka t(ä)gi : kont(u)rm(1)ş : (KT D 2; BK D 3-4) ◆ ilg(ä)rü : kün : togs(1)kda : bükli : k(a)g(a)nka : t(ä)gi : sül(ä)yü : birm(i)ş : (KT D 8; BK D 8) ◆ ilg(ä)rü : kur(1)g(a)ru : sül(ä)p : ti[r]m[(i)ş] kubr(a)t[miş] : (KT D 12; BK D 11) ◆ (ä)ç(i)m k(a)g(a)n : birlä : ilg(ä)rü : y(a)ş(1)l ög(ü)z : ş(a)ntuñ : y(a)zıka t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 17; BK D 15) ◆ (i)lg(ä)rü : k(a)d(1)rk(a)n : yış(1)g : (a)şa bod(u)n(u)g : (a)nça kont(u)rt(u)m(1)z : (a)nça itd(i)m(i)z (KT D 21; BK D 17) ◆ ilg(ä)rü : b(a)r(1)gma] b(a)rd(1)g : kurıg(a)ru : b(a)r(1)gma : b(a)rd(1)g : (KT D 23-24; BK D 19-20) ◆ yır(1)g(a)ru : og(u)z bod(u)n : t(a)pa : ilg(ä)rü : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bod(u)n : t(a)pa : bir(i)g(ä)rü : t(a)bg(a)ç t(a)pa : ul(u)g sü : (e)ki y(e)g(i)r[mi : sül(ä)d(i)m : (KT D 28) ◆ köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(n) : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(1)n : ilg(ä)rü : kün : to[gs(1)k(1)ña] bir(i)g(ä)rü [kün ortusıñ]a : kur(1)g(a)ru : [kün b(a)ts(1)k(1)ña : yır(1)g(a)ru : tün ortusıñ]a : t(ä)gi : kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ bod(u)n(u)g : ig(i)d(ä)y(i)n : tiy(i)n : yır(1)g(a)ru : [o]g(u)z bod(u)n t(a)pa : ilg(ä)rü : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bod(u)n : t(a)pa : bir(i)g(ä)rü : t(a)bg(a)ç t(a)pa : (e)ki y(e)g(i)r[mi : sül(ä)d(i)m] : (BK D 23) ◆ uyg(u)r (e)lt(ä)b(ä)r : yüzçä (ä)r(i)n : ilg[(ä)r]ü : t[(ä)z(i)p b(a)rdı ...] (BK D 37) ◆ (i)lg(ä)rü : b(a)r(1)gma : b(a)rdı : (O 11) ◆ P²s²r² (i)lg(ä)rü : kontı : (Tes G 3) ◆ (a)nç(1)p : ol yıl : küz(ü)n : ilg(ä)rü : yorıd(1)m : (ŞU D 8) ◆ b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

kidin 𐰃𐰆𐰇𐰈 / 𐰃𐰆𐰇𐰈: Batı.

◆ s(ä)l(ä)ñä : kid(i)n : yılun : kol : b(i)r(i)din : sıñ(a)r : şıp b(a)şına : t(ä)gi : ç(ä)rig itd(i)m : (ŞU D 3) ◆ t(a)b(i)şg(a)n : yıl : biş(i)nç (a)yka t(ä)g[i ... yıl]ka : ö[t(ü)k(ä)n yış b](a)şınt[a] : [(a)s ö]ñ(ü)z b(a)şınta : ıduk b(a)ş : kid(i)n[tä] : y(a)b(a)ş tok(u)[ş] : b(ä)lt(i)rint[ä] : (a)nta y(a)yl(a)dım : (ŞU D 8-9) ◆ ötü(k)ä)n : ortus[ınt]a (a)[s ö]ñ(ü)z b(a)ş k(a)n ıduk b(a)ş k(i)d(i)nin : örgin : bunta : (e)ti(t)d(i)m (Ta G 6) ◆ t(ä)ñridä : bolm(1)ş : (e)

(e)tm(i)ş b(i)lgä : k(a)g(a)n : (e)l b(i)lgä : k(a)tun k(a)g(a)n (a)t(1)g : k(a)tun (a)t(1)g (a)t(a)n(1)p : ötü(k)ä)n k(i)d(i)n uçınta : t(ä)z b(a)şınta örg(i)n [(a)nta : (e)ti(t)d(i)m çıf] (a)nta : y(a)r(a)t(1)td(1)m (Ta B 1) ◆ ulu yılla : ötü(k)ä)n : ortusınta : (a)s öñ(ü)z : b(a)ş k(a)n ıduk b(a)ş k(i)d(i)nintä y(a)yl(a)d(1)m : (Ta B 2) ◆ y(a)yl(a)g(1)m : ötü(k)ä)n : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (1)l(a)g(1)m : ötü(k)ä)n y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nkı k(a)g(a)ngı : ◆ b(i)rig(ä)rü uçı : (a)ltun yış : k(i)d(i)n uçı : kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5) ◆ öñt(ü)n(ü)g : tıd(a)r It²m : kid(i)n(i)g : it(tü)rür : (ä)rt(i)m (II. KB 3-5).

kirü / kărü 𐰃𐰆𐰇𐰈 / 𐰃𐰆𐰇𐰈: Batı.

◆ ilg(ä)rü : k(a)d(1)rk(a)n : yışka t(ä)gi : kirü : t(ä)m(i)r k(a)p(1)gka t(ä)gi : kont(u)rm(1)ş : (KT D 2; BK D 3-4) ◆ k(ä)rü b(a)r(1)gma : b(a)rdı : (O 11) ◆ [...] (a)nta k(ä)rü : b(a)r(1)p : y(i)nçü : ög(ü)z(ü)g : k(ä)ç(i)p : t(ä)m(i)r k(a)p(1)gka : t(ä)z(i)kkä : t(ä)gi : sül[(ä)d(ü)kd]ä : k(a)zg(a)ntı : (KÇ 16).

⇒ 1.5. “yine, yeniden, gene”.

kisrä / kesrä 𐰃𐰆𐰇𐰈 / 𐰃𐰆𐰇𐰈: Batı.

◆ türk : (a)mtı : b(ä)gl(ä)r : kisrä : t(a)rduş : b(ä)gl(ä)r : kül çor : b(a)şl(a)yu : ul(a)yu : ş(a)d(a)pıt : b(ä)gl(ä)r : öñrä : töl(i)s : b(ä)gl(ä)r : (a)pa t(a)rk[(a)n] b(a)şl(a)yu : ul(a)yu : ş(a)d(a)pıt : b(ä)gl(ä)r : bu [...] (a)t(a)m(a)n t(a)rk(a)n : toñukuk : buyla : b(a)g(a) t(a)rk(a)n : ul(a)yu : buyruk [...] iç buyruk : s(ä)b(i)g kül (e)rk(i)n : b(a)şl(a)yu : ul(a)yu : buyruk : bunça : (a)mtı : b(ä)gl(ä)r k(a)ñ(1)m : k(a)g(a)nka : (ä)rt(i)ñü (ä)rt(i)ñü : tim(a)g : kıltı (BK G 13-15) ◆ türk bod(u)n : öñrä : kün : togs(1)k(1)ña : k(e)srä : kün : b(a)ts(1)k(1)ña : t(ä)gi : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çka : kız(1)l : yış[ka] täd(i) (O 2) ◆ öñrä kün togs(1)kd(a)kı : bod(u)n : kisrä : (a)y togs(1)kd(a)kı : bod(u)n tört bul(u)ñd(a)kı : bod(u)n i[ş k]üç b(e)rür : (Ta B 3-4).

⇒ 1.9.4. “-den sonra”.

kurı 𐰃𐰆𐰇𐰈 / 𐰃𐰆𐰇𐰈: Batı.

◆ ilg(ä)rü : kün : togs(1)k(1)ña : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusıñ(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsıñ(a)ru : yır(1)g(a)ru : tün : ortusıñ(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki : bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]a : kör(ü)r (KT G 2; BK K 2) ◆ kurıg(a)ru : y(i)nçü ög[(ü)z] k(ä)çä : t(ä)m(i)r k(a)p(1)gka : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 3-4; BK K 3) ◆ kur(1)g(a)ru : t(ä)m(i)r k(a)p(1)gka : t(ä)gi : sül(ä)yü : birm(i)ş (KT D 8; BK D 8) ◆ ilg(ä)rü : kur(1)g(a)ru : sül(ä)p : ti[r]m[(i)ş] kubr(a)t[miş] : (KT D 12; BK D 11) ◆ kur(1)g(a)ru : t(ä)m(i)r k(a)p(1)gka : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m(i)z : (KT D 17; BK D 15) ◆ kur(1)g(a)ru : k(ä)ñü t(a)rm(a)nka : t(ä)gi : türk : bod(u)n(u)g : (a)nça kont(u)rt(u)m(1)z : (a)nça itd(i)m(i)z : (KT D 21) ◆ ilg(ä)rü : b(a)r(1)gma] b(a)rd(1)g : kurıg(a)ru : b(a)r(1)gma : b(a)rd(1)g : (KT D 23-24; BK D 19-20) ◆ kur(i)ya : kün : b(a)ts(1)kd(a)kı : sog(u)d : b(ä)rç(i)k(ä)r : buk(a)r(a)k ul(u)ş : bod(u)nta :

(ä)n(ü)k : s(ä)ñün : og(u)l t(a)rk(a)n k(ä)lti : (KT K 12) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(ı)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(ı)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(ı)n : ilg(ä)rü : kün : to[gs(ı)kına] bir(i)g(ä)rü [kün ortusın]a : kur(ı)g(a)ru : [kün b(a)ts(ı)kına] yır(ı)g(a)ru : tün ortusına : t(ä)gi : kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ kur(ı)g(a)ru : k(ä)ñü t(a)rb(a)nka : t(ä)gi : türk : bod(u)n(u)g : (a)nça kont(u)r[t(ı)u)m(ı)z : (a)nça itd(i)m(ı)z : (BK D 17-18) ◆ öñrä : kıt(a)ñda : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çda : kur(ı)ya : kord(a)nta : yır(ı)ya : og(u)zda : (e)ki üç biñ : süm(ü)z : k(ä)lt(ä)çim(i)z : b(a)r mu nä : (T 14) ◆ öt(ü)k(ä)n y(e)r(i)g : konm(ı)ş t(e)y(i)n : (e)ş(i)d(i)p : b(i)r(i)y(ä)ki : bod(u)n : kur(ı)y(a)ka : yır(ı)y(a)ka : öñr(ä)ki : bod(u)n k(ä)lti : (T 17) ◆ k(a)s(a)r kur(ı)g : kontı : çıt : tikdi örg(i)n : y(a)r(a)tdı : y(a)yl(a)d[ı] (Tes G 2) ◆ üç k(a)rluk : y(a)bl(a)k s(a)k(ı)n(ı)p : t(ä)zä : b(a)rđı : kur(ı)ya : on ok(k)a : kirti : (ŞU K 11) ◆ kur(ı)ya on ok(k)a kirti : (a)nta [iç(i)k]di (Ta G 3-4).

kurıdın 𐰇𐰺𐰠𐰸 / 𐰇𐰺𐰠𐰸: Batı.

◆ kur(ı)d(ı)n [s]ogud örti (KT B 1) ◆ [...]z b(a)şinta : k(a)s(a)r kur(ı)d(ı)n : örg(i)n (a)nta : it(i)td(i)m : çıt (a)nta : tokıtd(i)m : y(a)y (a)nta : y(a)yl(a)d(ı)m : y(a)ka : (a)nta : y(a)k(a)l(a)d(ı)m : (ŞU D 8).

kuz 𐰇𐰺𐰠: Kuzey.

◆ çog(a)y kuzın : k(a)ra kum(u)g : ol(u)rur : (ä)rt(i)m(i)z (T 7) ◆ y(a)yl(a)g(ı)m : ötük(ä)n : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)şı : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (ı)l(a)g(ı)m : ötük(ä)n y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nki k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5).

⇒ 2.6.1. “dağın kuzey yamacı”.

kün batsık / batsık 𐰇𐰺𐰠𐰸 / 𐰇𐰺𐰠𐰸: Batı.

◆ ilg(ä)rü : kün : togs(ı)kına : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusın(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsıkına : yır(ı)g(a)ru : tün : ortusın(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki : bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]a : kör(ü)r (KT G 2; BK K 2) ◆ kur(ı)ya : kün : b(a)ts(ı)kd(a)ka : sog(u)d : b(ä)rç(i)k(ä)r : buk(a)r(a)k ul(u)ş : bod(u)nta : (ä)n(ü)k : s(ä)ñün : og(u)l t(a)rk(a)n k(ä)lti : (KT K 12) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(ı)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(ı)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(ı)n : ilg(ä)rü : kün : to[gs(ı)kına] bir(i)g(ä)rü [kün ortusın]a : kur(ı)g(a)ru : [kün b(a)ts(ı)kına] yır(ı)g(a)ru : tün ortusına : t(ä)gi : kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ türk bod(u)n : öñrä : kün : togs(ı)k(ı)ña : k(e)srä : kün : b(a)ts(ı)k(ı)ña : t(ä)gi : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çka : kız(ı)l : yış[ka] tãgdi (O 2) ◆ küm : sorug(u)m : kün togsık(k)a : b(a)tsık(k)a : t(ä)gdi : (S 4-5).

kün ortusı 𐰇𐰺𐰠𐰸: Güney.

◆ ilg(ä)rü : kün : togs(ı)kına : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusın(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsıkına : yır(ı)g(a)ru : tün : ortusın(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki

: bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]a : kör(ü)r (KT G 2; BK K 2) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(ı)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(ı)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(ı)n : ilg(ä)rü : kün to[gs(ı)kına] bir(i)g(ä)rü [kün ortusın]a : kur(ı)g(a)ru : [kün b(a)ts(ı)kına] yır(ı)g(a)ru : tün ortusına t(ä)gi kont(u)rt(u)m (BK K 10-11).

kün togsık 𐰇𐰺𐰠𐰸 / 𐰇𐰺𐰠𐰸: Doğu.

◆ ilg(ä)rü : kün : togs(ı)kına : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusın(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsıkına : yır(ı)g(a)ru : tün : ortusın(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki : bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]a : kör(ü)r (KT G 2) ◆ [...]kün] togs(ı)kına : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusın(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsıkına : yır(ı)g(a)ru : tün : ortusın(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki : bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]a : kör(ü)r (BK K 2) ◆ yogçı : sıg(ı)tçı : öñrä : kün : togs(ı)kda : bükli : çöl(lü)g (e)l : t(a)bg(a)ç : töpöt : (a)p(a)r : pur(u)m : kırk(ı)z : üç kurık(a)n : ot(u)z t(a)t(a)r : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bunça : bod(u)n : k(ä)l(i)p(ä)n : sıgtam(ı)ş : yoglam(ı)ş : (KT D 4; BK D 5) ◆ ilg(ä)rü : kün : togs(ı)kda : bükli : k(a)g(a)nka : t(ä)gi : sül(ä)yü : birm(i)ş : (KT D 8; BK D 8) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(ı)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(ı)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(ı)n : ilg(ä)rü : kün : to[gs(ı)kına] bir(i)g(ä)rü [kün ortusın]a : kur(ı)g(a)ru : [kün b(a)ts(ı)kına] yır(ı)g(a)ru : tün ortusına : t(ä)gi : kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ türk bod(u)n : öñrä : kün : togs(ı)k(ı)ña : k(e)srä : kün : b(a)ts(ı)k(ı)ña : t(ä)gi : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çka : kız(ı)l : yış[ka] tãgdi (O 2) ◆ [...] k(a)g(a)n(ı)m : bilgäs(i)n üç(ü)n : öñrä : kün togs(ı)kd(a)ka bod(u)n [...] (Tes D 5) ◆ küm : sorug(u)m : kün togs(ı)k(k)a : b(a)tsık(k)a : t(ä)gdi : (S 4-5) ◆ öñrä kün togs(ı)kd(a)ka : bod(u)n : kisrä : (a)y togs(ı)kd(a)ka : bod(u)n tört bul(u)ñd(a)ka : bod(u)n i[ş k]üç b(e)rür : (Ta B 3-4).

öñ 𐰇𐰺: Doğu.

◆ yogçı : sıg(ı)tçı : öñrä : kün : togs(ı)kda : bükli : çöl(lü)g (e)l : t(a)bg(a)ç : töpöt : (a)p(a)r : pur(u)m : kırk(ı)z : üç kurık(a)n : ot(u)z t(a)t(a)r : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bunça : bod(u)n : k(ä)l(i)p(ä)n : sıgtam(ı)ş : yoglam(ı)ş : (KT D 4; BK D 5) ◆ türk : (a)mtı : b(ä)gl(ä)r : kisrä : t(a)rduş : b(ä)gl(ä)r : kül çor : b(a)şl(a)yu : ul(a)yu : ş(a)d(a)pıt : b(ä)gl(ä)r : öñrä : töl(i)s : b(ä)gl(ä)r : (a)pa t(a)rk[(a)n] b(a)şl(a)yu : ul(a)yu : ş(a)d(a)pıt : b(ä)gl(ä)r (BK G 13-15) ◆ bilgä toñukuk : buyla b(a)ga t(a)rk(a)n birlä : ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n : bol(u)y(ı)n : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)ç(i)g : öñrä kıt(a)ñ(i)g : yır(ı)ya og(u)z(u)g : ök(ü)ş ök öl(ü)rti : (T 6-7) ◆ öñrä kıt(a)ñ(i)g : öl(ü)rt(ä)çi : tir m(ä)n : (T 10) ◆ öñrä : kıt(a)ñda : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çda : kur(ı)ya : kord(a)nta : yır(ı)ya : og(u)zda : (e)ki üç biñ : süm(ü)z : k(ä)lt(ä)çim(i)z : b(a)r mu nä : (T 14) ◆ öt(ü)k(ä)n y(e)r(i)g : konm(ı)ş t(e)y(i)n : (e)ş(i)d(i)p : b(i)r(i)y(ä)ki : bod(u)n : kur(ı)y(a)ka : yır(ı)y(a)ka : öñr(ä)ki : bod(u)n k(ä)lti : (T 17) ◆ öñrä türk k(a)g(a)ng(a)ru : sül(ä)l(i)m t(e)m(i)ş : (T 20) ◆ türk bod(u)n : öñrä : kün :

togs(1)k(1)ña : k(e)srä : kün : b(a)ts(1)k(1)ña : t(ä)gi : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çka : kız(1)l : yış[ka] tãgdı (O 2) ◆ [... öñ]rã : t(a)bg(a)çka : b(a)zl(a)nm(1)ş : (Tes K 5) ◆ [...] k(a)g(a)n(1)m : bilgäs(i)n üç(ü)n : öñrã : kün togs(1)kd(a)k(1) bod(u)n [...] (Tes D 5) ◆ öz(ü)m(ü)n : öñrã : b(1)ña : b(a)ş(1) : it(t)ı : (ŞU K 6) ◆ öñrã kün togs(1)kd(a)k(1) : bod(u)n : kisrã : (a)y togs(1)kd(a)k(1) : bod(u)n tört bul(u)ñd(a)k(1) : bod(u)n i[ş k]üç b(e)rür : (Ta B 3-4).

⇒ 1.2.2. kök öñ ırmak adı // 2.6.4. “ön, ileri” // 2.8.6. unvan niteleyicisi.

öñdün / öñtin 𐰽𐰺𐰍 / 𐰽𐰺𐰍: Doğu.

◆ t(a)bg(a)ç : b(i)r(i)d(i)n y(ä)n t(ä)g : kıt(a)ñ : öñd(ü)n y(ä)n t(ä)g : b(ä)n yır(1)d(i)nta y(a)n : t(ä)g(ä)yin : (T 11) ◆ öñd(ü)n k(a)g(a)ng(a)ru : sü yorıl(1)m t(e)m(i)ş : (T 29) ◆ k(ä)yr(ä)dä : öñd(ü)n y(a)ntç...]md'a (ŞU K 6) ◆ [...] s(ä)l(ä)ñã [t'...] bir y(e)[g(i)r]m(i)nç (a)y : y(e)g(i)rmikä : k(a)ra : buluk öñ[d(i)]n : sukak yulı : (a)nta : [ç(i)]g(i)l tutuk [...] (ŞU G 11) ◆ y(a)yl(a)g(1)m : ötü(k)ä)n : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)ş(1) : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (1)l(a)g(1)m : ötü(k)ä)n y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nki k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5) ◆ öñt(ü)n(i)g : tıd(a)r l²m : kid(i)n(i)g : it(tü)rür : (ä)rt(i)m (2. KB 3-5).

toğu 𐰽𐰺𐰍: Doğu. ⇒ 1.2.5. toğu b(a)lık yer adı.

tün ortusu 𐰽𐰺𐰍 / 𐰽𐰺𐰍: Kuzey.

◆ ilg(ä)rü : kün : togs(1)k(1)ña : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusıñ(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsık(1)ña : yır(1)g(a)ru : tün : ortusıñ(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki : bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]ja : kör(ü)r (KT G 2; BK K 2) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(1)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(1)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(1)n : ilg(ä)rü : kün to[gs(1)k(1)ña] bir(i)g(ä)rü [kün ortusıñ]a : kur(1)g(a)ru : [kün b(a)ts(1)k(1)ña yır(1)g(a)ru : tün ortusıñ]a t(ä)gi kont(u)rt(u)m (BK K 10-11).

yırı 𐰽𐰺𐰍 / 𐰽𐰺𐰍: Kuzey.

◆ ul(a)yu : in(i)ygün(ü)m : ogl(a)n(1)m : biriki : og(u)ş(u)m : bod(u)n(u)m : bir(i)yä : ş(a)d(a)pit b(ä)gl(ä)r : yır(1)ya : t(a)rk(a)t : buyruk : b(ä)gl(ä)r ot(u)z [...] tokuz og(u)z b(ä)gl(ä)ri : bod(u)nı : bu s(a)b(1)m(1)n : (ä)dgüti : (e)şid : k(a)t(i)gdı : tıñla : (KT G 1-2) ◆ ilg(ä)rü : kün : togs(1)k(1)ña : bir(i)g(ä)rü : kün : ortusıñ(a)ru : kurıg(a)ru : kün : b(a)tsık(1)ña : yır(1)g(a)ru : tün : ortusıñ(a)ru : (a)nta : içr(ä)ki : bod(u)n : ko[p] : m[(a)ñ]ja : kör(ü)r (KT G 2; BK K 2) ◆ yır(1)g(a)ru : y(e)r b(a)y(1)rku : yirinä : t(ä)gi : sül(ä)d(i)m : (KT G 4; BK K 3) ◆ yır(1)ya : b(a)z k(a)g(a)n : tokuz og(u)z bod(u)n : y(a)gı (ä)rm(i)ş : (KT D 14; BK D 12) ◆ bod(u)n(u)g : ig(i)d(ä)yin : tiy(i)n : yır(1)g(a)ru : og(u)z bod(u)n : t(a)pa : ilg(ä)rü : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bod(u)n : t(a)pa : bir(i)g(ä)rü : t(a)bg(a)ç t(a)pa : ul(u)g sü : (e)ki y(e)g(i)r[mi] : sül(ä)d(i)m : (KT D 28) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(1)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(1)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(1)n : ilg(ä)rü : kün : to[gs(1)k(1)ña] bir(i)g(ä)rü

[kün ortusıñ]a : kur(1)g(a)ru : [kün b(a)ts(1)k(1)ña : yır(1)g(a)ru : tün ortusıñ]a : t(ä)gi : kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ bod(u)n(u)g : ig(i)d(ä)y(i)n : tiy(i)n : yır(1)g(a)ru : [o]g(u)z bod(u)n t(a)pa : ilg(ä)rü : kıt(a)ñ : t(a)t(a)bı : bod(u)n : t(a)pa : bir(i)g(ä)rü : t(a)bg(a)ç t(a)pa : (e)ki y(e)g(i)r[mi] : sül(ä)d(i)m] : (BK D 23) ◆ bilgä toñukuk : buyla b(a)ga t(a)rk(a)n birlä : ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n : bol(u)y(i)n : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)ç(1)g : öñrã kıt(a)ñ(1)g : yır(1)ya og(u)z(u)g : ök(ü)ş ök öl(ü)rti : (T 6-7) ◆ t(a)bg(a)ç : b(i)r(i)d(i)n y(ä)n t(ä)g : kıt(a)ñ : öñd(ü)n y(ä)n t(ä)g : b(ä)n yır(1)d(i)nta y(a)n : t(ä)g(ä)yin : (T 11) ◆ öñrã : kıt(a)ñda : b(i)r(i)yä : t(a)bg(a)çda : kur(1)ya : kord(a)nta : yır(1)ya : og(u)zda : (e)ki üç biñ : süm(ü)z : k(ä)lt(ä)çim(i)z : b(a)r mu nä : (T 14) ◆ öt(ü)k(ä)n y(e)r(i)g : konm(1)ş t(e)y(i)n : (e)ş(i)d(i)p : b(i)r(i)y(ä)ki : bod(u)n : kur(1)y(a)k(1) : yır(1)y(a)k(1) : öñr(ä)ki : bod(u)n k(ä)lti : (T 17) ◆ bu t(a)bg(a)ç : (a)ra : yır(1)ya : t¹g²og(u)z : (a)ra : y(e)ti (ä)r(ä)n : y(a)gı : bolm(1)ş : (O 5).

yır(1)dın 𐰽𐰺𐰍: Kuzey.

◆ t(a)bg(a)ç : b(i)r(i)d(i)n y(ä)n t(ä)g : kıt(a)ñ : öñd(ü)n y(ä)n t(ä)g : b(ä)n yır(1)d(i)nta y(a)n : t(ä)g(ä)yin : (T 11).

yir / ir 𐰽𐰺𐰍 / 𐰽𐰺𐰍: Kuzey.

◆ y(a)yl(a)g(1)m : ötü(k)ä)n : kuzı k(i)d(i)n uçı : t(ä)z b(a)ş(1) : öñd(ü)ni k(a)ñuy kün(ü)y b²z... iç (1)l(a)g(1)m : ötü(k)ä)n y(i)ri onı ... süy y(a)g... bod(u)nki k(a)g(a)ngı : b(i)rig(ä)rü uçı ... kögm(ä)n (i)lig(ä)rü uçı költ[i] (Ta B 5) ◆ ötü(k)ä)n irin : [k(1)şl(a)d(1)m] : (ŞU D 7) ◆ kırk(1)z k(a)nı : kögm(ä)n : irintä : [...] (ä)b] b(a)r[k(1)nda] (ä)rm(i)ş : (ŞU D 11-12).

2.6.4. Yer-Yön Adları

asra 𐰽𐰺𐰍 / 𐰽𐰺𐰍: Aşağı, alt; aşağıda, altta.

◆ üzä kök : t(ä)ñri : (a)sra : y(a)g(1)z : y(e)r : kıl(1)ntukda : (e)kin (a)ra : kişi oğlu : kıl(1)nm(1)ş : (KT D 1; BK D 2) ◆ üzä t(ä)ñri : b(a)sm(a)s(a)r : (a)sra yir : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ñ(i)n : törüñ(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı [ud(a)ç(1) (ä)rti : (KT D 22) ◆ üzä t(ä)ñri : b(a)s[m(a)s(a)r] : (a)sra] y(e)r : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ñ(i)n : törüg(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı : ud(a)ç(1) (ä)rti (BK D 18-19) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(1)k(a)duk : üç[(ü)n]köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(1)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(1)n : ilg(ä)rü : kün : to[gs(1)k(1)ña] bir(i)g(ä)rü [kün ortusıñ]a : kur(1)g(a)ru : [kün b(a)ts(1)k(1)ña : yır(1)g(a)ru : tün ortusıñ]a : t(ä)gi : kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ (a)t(1)m(1)n üzä kök t(ä)ñri : (a)sra y(a)g(1)z y(e)r y(a)na [...] (Ta D 4) ◆ üzä : [k]ök t(ä)ñri y(a)[rl(1)k(a)duk üç(ü)n] (a)sra y(a)g(1)z y(e)r : [ig(i)t(t)ük] üç(ü)n : (ä)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m] (Ta B 3) ◆ üzä <t(ä)ñri(k)>ä (a)sra y(e)rkä : yük(ü)n<t(ü)küm b(a)r (ä)rti y(a)ñ(1)ltuk(u)m yok : b(a)sm(1)l(1)g : bod(u)n (Bömbögör Yan 1).

bärü 𐰽𐰺𐰍: Beri yan.

◆ in(ä)l k(a)g(a)nka [(a)nç(ı)p m(a)nçud : s(a)ka] : t(ä)zik : tok(a)r [...] (a)nta b(ä)riki : (a)şok b(a)şl(i)g sogd(a)k : bod(u)n : kop k(ä)lti : yük(ü)nti : (T 45-46).

buluğ 𐰇𐰣𐰆: Köşe, bucak, taraf.

◆ tört : *bul(u)η* : kop : y(a)gı (ä)rm(i)ş : (KT D 2; BK D 3) ◆ sü sül(ä)p(ä)n : tört : *bul(u)ηd(a)ka* : bod(u)n(u)g : kop (a)lm(i)ş : kop b(a)z : kılm(i)ş : (KT D 2; BK D 3) ◆ tört *bul(u)ηd(a)ka* bod(u)n(u)g : kop : b(a)z kıl(t)ım : y(a)g(ı)sız : kıl(t)ım : (KT D 29-30; BK D 24) ◆ [k(a)η(i)m] k(a)g(a)n : (ä)ç(i)m k(a)g(a)n : ol(u)rtukında : tört *bul(u)ηd(a)ka* bod(u)n(u)g : n(ä)nçä : itm[(i)ş n(ä)nçä y(a)r(a)tmiş (BK K 8-9) ◆ t[(ä)ηr[i] y(a)rl(i)k(a)d[uk ü] ç[(ü)n ö]z(ü)m : ol(u)rt(u)k(u)ma : tör[t : *b]ul(u)ηd(a)ka* bo[d(u)n(u)g : itd(i)m y(a)r]a(t)d(i)m : [...] kıl(t)ım : (BK K 9) ◆ tört [*bul(u)ηd(a)ka* bod(u)n(u)g] b(a)z [kıl(t)ım b](a)ş[l(i)g(i)g : yük(ü)nt(ü)rt(ü)m : tizl(i)g(i)g : sök(ü)rt(ü)m : (BK K 10) ◆ bödkä : öz(ü)m ol(u)r(u)p : bunça : (a)g(ı)r törüg : tört : *bul(u)ηd(a)ka* : [...] (BK D 2) ◆ (ä)çüm(ü)z : (a)pam(i)z : [...]mA : k(a)g(a)n : tört : *bul(u)η(u)g* : (e)tm(i)ş : yıgm(i)ş : y(a)ym(i)ş : basm(i)ş : (O 1) ◆ öñrä küñ togs(i)kd(a)k : bod(u)n : kisrä : (a)y togs(i)kd(a)k : bod(u)n tört *bul(u)ηd(a)ka* : bod(u)n i[ş k]üç b(e)rür : (Ta B 3-4).

iç 𐰇 / 𐰇𐰆: İç.

◆ *için* : t(a)şın : (a)d(i)nçığı : b(ä)d(i)z : urturt(u)m (KT G 12; BK K 14).
⇒ 1.1.3. *el iç çor küç b(a)rs; irk(i)n iç (a)r(i)g çor; küñ iç (ç)or* kişi adları // 2.5.1. “mide” // 2.8.6. bir unvan niteleyicisi // 2.8.27. “has, hassa, kağana bağlı; siyasal merkez”.

öñ 𐰇𐰆: Ön, ileri.

◆ *öñr(ä)ki* (ä)r : yog(u)r(u)ça : ıd(i)p ı b(a)r baş : (a)şd(i)m(i)z (T 25-26).
⇒ 1.2.2. *kök öñ* ırmak adı // 2.6.3. “doğu” // 2.8.6. unvan niteleyicisi.

taş 𐰇𐰆 / 𐰇𐰆 / 𐰇𐰆: Dış.

◆ *için* : t(a)şın : (a)d(i)nçığı : b(ä)d(i)z : urturt(u)m (KT G 12; BK K 14).
⇒ 2.5.1. “bedenin dış yüzü, ten; sırt” // 2.8.27. “siyasal merkezin dışı”.

tägrä 𐰇𐰆𐰆: Çevre, etraf.

◆ y(a)g(i)m(i)z : t(ä)grä : oçuk t(ä)g (ä)rti : biz : aş <t>(ä)g : (ä)rt(i)m(i)z : (T 8).

töpü 𐰇𐰆𐰆: En üst, tepe.

◆ türk : bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n : k(a)η(i)m ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(i)g : ög(ü)m : ilbilgä k(a)tun(u)g : t(ä)ηri : *töp(ü)sintä* : tut(u)p : yüg(ä)rü : kötürm(i)ş (ä)r(i)nç : (KT D 11) ◆ türk : bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n : k(a)η(i)m

ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(i)g : ög(ü)m : ilb(i)lgä k(a)tun(u)g : t(ä)ηri : *töp(ü)sintä* : tut(u)p : yüg(ä)rü : kötürm(i)ş (ä)r(i)nç : (BK D 10).

tuş 𐰇𐰆𐰆: Karşı.

◆ sü k(a)rluk : t(a)[pa] [...]g¹ [k(ä)m] : [k(a)rgusın]da (ä)rt(i)ş ö[g(ü)zdä] (a)rk(a)r b(a)şı *tuşinta* : (ä)r k(a)m(i)ş [(a)lt(i)]n[ta] (a)nta ş[...]p k(ä)çd(i)m : bir y(e)g(i)rm(i)nç (a)y : s(ä)kiz y(e)g(i)rm(i)[kä] [...] [y]olukd(i)m : (ŞU G 1).

uç 𐰇𐰆: Uç.

◆ biz(i)ntä : (e)ki *uçı* : sıñ(a)rça : (a)rtuk (ä)rti : (T 40).

⇒ 2.8.10. “sınır”.

utru 𐰇𐰆𐰆: Karşı.

◆ [b(ä)n] : *utru* yorı[d(i)m] : (ŞU G 3).

üzä 𐰇𐰆𐰆: Yukarı, üst; yukarıda, üstte.

◆ *üzä* kök : t(ä)ηri : (a)sra : y(a)g(i)z : y(e)r : kıl(i)ntukda : (e)kin (a)ra : kişi oğlu : kıl(i)nm(i)ş : (KT D 1; BK D 2) ◆ *üzä* : türk : t(ä)ηrisi : türk ıduk yiri : subı : (a)nça (ä)tmiş : (KT D 10-11) ◆ *üzä* t(ä)ηri : b(a)sm(a)s(a)r : (a)sra yir : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)η(i)n : törün(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı [ud(a)çı (ä)rti : (KT D 22) ◆ *üzä* t(ä)ηri : b(a)s[m(a)s(a)r : (a)sra] y(e)r : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)η(i)n : törüg(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı : ud(a)çı (ä)rti (BK D 18-19) ◆ *üzä* : t(ä)ηri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(i)k(a)duk : üç[(ü)n]köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)kı(n) : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(i)n : ilg(ä)rü : küñ : to[gs(i)k]ıña bir(i)g(ä)rü [kün ortusıñ]a : kur(i)g(a)ru : [kün b(a)ts(i)k]ıña : yır(i)g(a)ru : tün ortusıña : t(ä)gi : kont(ur)tu(m) (BK K 10-11) ◆ *üzä* : t(ä)ηri : (ä)rkl(i)g [...] t² (BK K 12) ◆ *üzä* : türk : t(ä)ηrisi : <türk> : ıduk : yiri : subı : (a)nça : (e)tm(i)ş (ä)r(i)nç : (BK D 9-10) ◆ *üzä* t(ä)ηri : ıduk : y(e)r sub : [(ä)çim k](a)g(a)n : kutı : t(a)plam(a)dı (ä)r(i)nç : (BK D 35) ◆ y(a)y bols(a)r : *üzä* : t[(ä)ηri] köb(ü)rg(ä)si : (ä)t(ä)rçä (a)nç[a] t(a)gda : sıgun : (ä)ts(ä)r : [(a)nça] s(a)k(i)nur m(ä)n : (BK B 3-4-5-6) ◆ türk bod(u)n : [y]itm(ä)z(ü)n : t(e)y(i)n : yoluk (ä)rm(ä)z(ü)n : t(e)y(i)n : *üzä* : t(ä)ηri : [it(ä)r (ä)rm(i)ş] : (O 3) ◆ *üzä* : t(ä)ηri : koñ : yilka : y(e)tinç [(a)y] : küçl(ü)g : [(a)lp :] k(a)[g(a)n](i)mda : (a)dr(i)lu b(a)rd(i)η(i)z : (O 12) ◆ (a)t(i)m(i)n *üzä* kök t(ä)ηri : (a)sra y(a)g(i)z y(e)r y(a)na [...] (Ta D 4) ◆ *üzä* : [k]ök t(ä)ηri y(a)[rl(i)k(a)duk üç(ü)n (a)sra y(a)g(i)z y(e)r : [ig(i)t(t)ük] üç(ü)n : (ä)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m] (Ta B 3).

⇒ 1.9.4. “üstüne, üzerine, üstünde, üzerinde ; -a göre gereğince”.

yan 𐰇𐰆: Yan, taraf.

◆ on tünkä : y(a)nt(a)kı tug (ä)birü : b(a)rd(i)m(i)z (T 26).

⇒ 1.9.4. “-den yana, -den tarafa”

yukaru >4↓D: Yukarı.

◆ yuk(a)ru : (a)t y(e)tä y(a)d(a)g(ı)n : ıg(a)ç tut(u)nu : (a)gturt(u)m : (T 25).

yügarü ʾʾʾʾʾʾ: Yukarı.

◆ türk : bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n : k(a)η(i)m ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(ı)g : ög(ü)m : ilbilgä k(a)tun(u)g : t(ä)ηri : töp(ü)sintä : tut(u)p : yüg(ä)rü : kötürm(i)ş (ä)r(i)nç : (KT D 11) ◆ [...] b(ä)g(i)m : tig(i)n : yüg(ä)rü : t(ä)ηri bol(u)ça [...] (KT GB) ◆ üzä : k(a)g(a)n : ol(u)rt(u)m : ol(u)rtuk(u)ma : ölt(ä)çiçä : s(a)k(ı)n(ı)gma : türk : b(ä)gl(ä)r : bod(u)n : [ö]g(i)r(i)p : s(ä)b(i)n(i)p : toη(ı)tm(i)ş közi : yüg(ä)rü körti : (BK D 2) ◆ k(a)η(i)m ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(ı)g : ög(ü)m : ilb(i)lgä k(a)tun(u)g : t(ä)ηri : töp(ü)sintä : tut(u)p : yüg(ä)rü : köt(ü)rti (ä)r(i)nç : (BK D 10).

2.7. Gündelik Yaşam Ögeleri

2.7.1. Ateş-Su

oçuk ↓λ>: Ocak.

◆ y(a)g(ı)m(ı)z : t(ä)grä : oçuk t(ä)g (ä)rti : biz : aş <t>(ä)g : (ä)rt(i)m(i)z : (T 8).

ot ⚡>: Ateş.

◆ (a)nça k(a)zg(a)n(ı)p : bir(i)ki : bod(u)n(u)g : ot sub : kilm(a)d(ı)m : (KT D 27; BK D 22) ◆ türg(i)ş : k(a)g(a)n : süsi : bolçuda: otça : borça : k(ä)lti : (KT D 37) ◆ türg(i)ş : k(a)g(a)n : süsi : otça : borça : k(ä)lti : (BK D 27).

ört kʾʾʾ: Ateş.

◆ (e)kinti kün örtçä kız(ı)p k(ä)lti : (T 39-40).

sub ⚡> / ⚡>ʾ: Su.

◆ bir(i)ki : bod(u)n(u)g : ot sub : kilm(a)d(ı)m : (KT D 27; BK D 22).

⇒ 1.2.2. (a)k sub, k(a)ra sub ırmak adları // 2.7.1. “ırmak” // 2.8.8. yir/y(e)r sub “(dağları, ovaları, ırmakları, gölleri vb. içeren) kutsal vatan”.

2.7.2. Beslenme

aş ʾ / □: Yemek.

◆ y(a)g(ı)m(ı)z : t(ä)grä : oçuk t(ä)g (ä)rti : biz : aş <t>(ä)g : (ä)rt(i)m(i)z : (T 8) ◆ y(e)g (a)şıg kılur biz (a)t yir b(i)z (Ye 144/1).

⇒ 2.8.16. (a)şs(i)z “aç, sefil, perişan”.

azuk ʾʾʾʾ: Yemek, azık.

◆ biz(i)η sü : (a)tı : toruk : (a)zuka : yok (ä)rti (KT D 39).

bal ʾb: Bal (?) ⇒ 1.1.3. b(a)l çor kişi adı

yämlig ʾʾʾʾʾ: Yemeği, azığı olan ⇒ 1.4.2 “iyi durumda, rahat, huzurlu”.

2.7.3. Yol, Geçit

käçig ʾʾʾʾ: Geçit. ⇒ 2.6.1.

kısil ʾʾʾʾ: Dağ geçidi, dar vadi. ⇒ 2.6.1.

oruk ↓>4>: Dar yol, patika.

◆ bir (a)t oruka : (ä)rm(i)ş : (a)nın b(a)rm(ı)ş : (T 24).

ugur ʾʾʾ>: Yol.

◆ (a)k t(ä)rm(ä)l k(ä)çä ug(u)r k(a)l(i)td(ı)m : (T 25).

yol ʾ>D: Yol.

◆ öl(ü)gi : yurtda : yolta : y(a)tu k(a)lt(a)çı : (ä)rt(i)g(i)z : (KT K 9) ◆ y(a)ñduk yolta : y(ä)mä : ölti kök : (T 16) ◆ kögm(ä)n : yoli : bir (ä)rm(i)ş : (T 23) ◆ bu yol(u)n : yoris(a)r : y(a)r(a)m(a)çı t(e)dim : (T 23) ◆ (a)z yir : y[oli] (a)nı b[irlä... (ä)r]m(i)ş : (T 24) ◆ ol yol(u)n : yoris(a)r : unç t(e)d(i)m : (T 24) ◆ (a)ltun yış(ı)g : yols(i)z(i)n (a)şd(ı)m<ız> : (T 35) ◆ çorl(a)r yoli olurt(u)kda (1. Biger 1-2) ◆ y(a)gız : y(e)rdä : yolım : kısqa : boltı (2. KB 6-10).

2.7.4. Madenler, Mineraller

altun >>ʾʾ / >>ʾʾ: Altın.

⇒ 1.2.4. (a)ltun yış dağ adı // 1.2.4. (a)ltun sonja y(i)ş dağ adı // 2.7.9.1. “altın para; altından yapılmış (araç-gereç, eşya)”.

bakır ʾʾʾʾ: Bakır. ⇒ 2.7.9.1. “bakır para”.

kaya ʾDʾ: Kaya.

◆ (ä)siz-ä (a)k k(a)ya yurt (ä)ş (ä)dgü öd (Ye 101/1) ◆ b(ä)d(i)zl(i)g k(a)ya (Ye 111/1) ◆ kızıl k(a)ya : ...b(i)t(i)[d(i)m] : k(a)ya : ka : b(i)t(i)d(i)m : y(a)l(i)m : k(a)ya : b(i)t(i)gi (Ye 138/1) ◆ s(ä)η(i)r k(a)y(a) bi[t(i)d(i)m] (A 13) ◆ b(ä)ηgü : y(a)l(i)m k(a)y(a) : b(i)t(i)g ur(a)y(i)n (A 88/1).

kümüş ʾʾʾʾ / ʾʾʾʾ / ʾʾʾʾ / ʾʾʾʾ: Gümüş. ⇒ 2.7.9.1. “gümüş para”.

taş ʾʾ / ʾʾ / ʾʾ / ʾʾ / ʾʾ: Taş.

◆ (ä)dgü t(a)ş kām ög(ü)z : b(ä)ñü : y(e)r (Ye 42/4) ◆ (a)na k(ä)m t(a)ş (a)y kü[n] (Ye 42/5) ◆ y(e)r b(ä)ñkü : t(a)ş b(ä)ñkü (Ye 134/1).

⇒ 2.7.11. “yazıt taşı”.

tämür ʾʾʾʾ: Demir. ⇒ 1.2.10. t(ä)m(i)r k(a)p(i)g yer adı.

tuç ʾʾʾ: Tunç. ⇒ 2.7.9.1. “tunçtan yapılmış”.

udar sängün	1
1.1.6. Diğer Kişiler	11
alp şalçı	4
ışbara yamtar	1
idil	1
ozıg	1
sagır çulugan	1
tadık çor	1
tuygut	1
yegän silig bąg	1
1.2. Yer Adları	253
1.2.1. Kaganlık Merkezleri	31
ögräs	3
ötükän	28
1.2.2. Irmaklar	78
ak sub	1
ak tärmäl	1
anı	3
arkar	1
balıklıg	1
bolçu	5
burgu	2
ägük	1
ärtiş ögüz	6
käm	7
kanyuy	1
karaga	1
kara sub	1
kara yotulkan	1
katun	3
käyrä	3
kök öñ	2
künüy	1
orkun	4

säbin	1
sälänjä	9
säkiz sälänjä	1
taluy	4
tälädü	1
täz	4
togla	3
tokuş	1
yabaş	1
yar ögüz	1
yaşıl ögüz	2
yinçü ögüz	5
1.2.3. Göller, Pınarlar	9
çığıltır köl	1
kara köl	1
kazluk köl	1
sukak yolu	1
taygan köl	1
türgi yargun köl	1
uçuz köl	2
yula köl	1
1.2.4. Dağlar, Tepeler	47
altun yış	8
as öñüz	3
çogay	3
äk tag	1
ıduk baş	4
kadırkan yış	5
kögmän	11
kömür tag	2
soña yış/altun soña yış/ altun soña	4
tamag ıduk baş	2
tinsi/tensi oğlu	2
töñkär tag	2

1.2.5. Kentler	11
bay balık	1
beş balık	4
bukarak	1
känjü tarman/tarban	2
kordan	1
togu balık	2
1.2.6. Ülkeler	12
bükli	4
purum	2
tabgaç	Ø
töpöt	6
1.2.7. Çöller	3
kara kum	3
1.2.8. Kaleler	2
amga/amgı korgan	2
1.2.9. Ovalar	5
tögültün yazı	2
yarış yazı	2
yogra yarış	1
1.2.10. Geçitler	16
karagan kısıl	1
tämür kapıg	12
täbsäy	3
1.2.11. Ormanlar	1
kür budıklı	1
1.2.12. Diğer Yer Adları	38
agu	1
antargu	1
bükägük	1
çäbilig	1
çuş başı	2
äzgänti kadız	2
irlün	1

käçän	1
känjäs/känkäräs	2
kara buluk	1
kärgü	1
koşulgak	1
költi	1
kügür	2
örpän	1
sakış	1
süy	1
şantun	6
şıp	2
tabar	1
togday	1
tokuz ärsin	2
udargan	1
üç birkü	2
yarış agulug	1
yılun kol	1
1.3. Bodun, Boy Adları	480
aba	1
aba baş	1
ak baş	1
altay	1
apar	2
az	15
basml	9
bayırku	6
boz ok	1
çik	6
ädä	2
ädiz	2
igdir	1
isig	1

⇒ 1.3. *boz ok* kavim adı.

kara 𐰽𐰺𐰽: Kara, siyah.

◆ özl(ü)k : (a)tın : (a)dg(ı)rn : *k(a)ra* k[ışın] kök : t(ä)y(ä)ñin : türk(ü)mä : bod(u)n(u)ma : k(a)zg(a)nu : birt(i)m : iti birt(i)m : (BK K 11-12) ◆ (ä)dgü : özl(ü)k (a)tın : *k(a)ra* : kişin : kök : t(ä)y(ä)ñin : s(a)ns(ı)z : k(ä)l(ü)r(ü)p : kop : kot(t)ı (BK G 12) ◆ tün ud(ı)m(a)tı künt(ü)z ol(u)rm(a)tı : kız(ı)l k(a)n(ı)m : tök(ü)ti : *k(a)ra* t(ä)r(i)m : yüg(ü)rt[i] : (i)ş(i)g küç(ü)g : b(e)rt(i)m ök : (T 51-52) ◆ b(a)kırı : buş(ı)z : (ä)rti : *k(a)ra* s(a)çın t(ä)g (Ye 26/7) ◆ kök böri : *k(a)r(a)* (a)s : y'g'n'öl(ü)rt(ü)m (Ye 98/6).

⇒ 1.2.2. *k(a)ra sub*; *k(a)ra yot(u)lk(a)n* ırmak adları // 1.2.3. *k(a)ra köl* göl adı // 1.2.7. *k(a)ra kum* çöl adı // 1.2.12. *k(a)ra buluk* yer adı // 2.8.11. “doğuştan veya hükümdar buyruğuyla bazı ayrıcalıklara sahip olan ve özel unvanlar taşıyanların dışındaki kişiler, avam, halk”

kızıl 𐰽𐰺𐰽 / 𐰽𐰺𐰽: Kızıl, kırmızı.

◆ tün ud(ı)m(a)tı künt(ü)z ol(u)rm(a)tı : *kız(ı)l* k(a)n(ı)m : tök(ü)ti : *k(a)ra* t(ä)r(i)m : yüg(ü)rt[i] : (i)ş(i)g küç(ü)g : b(e)rt(i)m ök : (T 51-52) ◆ *kızıl* k(a)ya : ...b(i)t(i)[d(i)m] : k(a)ya : ka : b(i)t(i)d(i)m : y(a)l(ı)m : k(a)ya : b(i)t(i)gi (Ye 138/1).

⇒ 1.2.4. *kız(ı)l yış* yer adı.

kök 𐰽𐰺 / 𐰽𐰺: Mavi; yeşil; boz, gri, lacivert (gökyüzünün her türlü rengi).

◆ *üzä kök* : t(ä)ñri : (a)sra : y(a)g(ı)z : y(e)r : kıl(ı)ntukda : (e)kin (a)ra : kişi oğlu : kıl(ı)nm(ı)ş : (KT D 1; BK D 2) ◆ *s(a)r(ı)g (a)ltu]nın* : ür(ü)ñ : küm(ü)şin : kırg(a)gl(ı)g : kut(a)yın : kinl(i)g : (ä)şg[(i)tis]in : özl(ü)k : (a)tın : (a)dg(ı)rn : k(a)ra k[ışın] kök : t(ä)y(ä)ñin : türk(ü)mä : bod(u)n(u)ma : k(a)zg(a)nu : birt(i)m : iti birt(i)m : (BK K 11-12) ◆ (ä)dgü : özl(ü)k (a)tın : *k(a)ra* : kişin : kök : t(ä)y(ä)ñin : s(a)ns(ı)z : k(ä)l(ü)r(ü)p : kop : kot(t)ı (BK G 12) ◆ (a)t(ı)m(ı)n *üzä kök* t(ä)ñri : (a)sra y(a)g(ı)z y(e)r y(a)na [...] (Ta D 4) ◆ *üzä* : [k]ök t(ä)ñri y(a)[rl](ı)k(a)duk üç(ü)n (a)sra y(a)g(ı)z y(e)r : [ig(i)t(t)ük] üç(ü)n : (ä)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m] (Ta B 3) ◆ *kök* : t(ä)ñridä : kut(u)m : yuyka : boltı : y(a)gız : y(e)rdä : yolım : kısğa : boltı (II. KB 6-10) ◆ *kök* t(ä)ñri(dä) : kün ay azd(ı)m : yita : (ä)s(i)z(i)m-ä : (a)dr(ı)lt(ı)m (Ye 10/3) ◆ bir : yetmiş : yaş(ı)mga : kök : t(ä)ñri(dä) : küngä : azd(ı)m-a : (ä)siz(i)m-ä (Ye 45/5) ◆ *kök* t(ä)ñri(dä) : bul(ı)t k(ä)rü (a)lk(ı)nur törüm(i)ş (Ye 53/3) ◆ *kök* t(ä)ñri(dä) : kün (a)y (ä)siz(i)m-ä (Ye 92/1) ◆ *kök* böri : k(a)r(a) (a)s : y'g'n'öl(ü)rt(ü)m (Ye 98/6) ◆ (a)k (a)t alt(u)n (ä)d(ä)rl(i)g kök (a)t küm(ü)ş (ä)d(ä)rl(i)g tor(u)g (a)t tuç (ä)d(ä)rl(i)g (A 84/3).

⇒ 1.1.3. *kök tirig* kişi adı // 1.2.2. *kök öñ* ırmak adı // 1.3. *kök türk* kavim adı.

sarığ 𐰽𐰺𐰽: Sarı.

◆ *s(a)r(ı)g (a)ltu]nın* : ür(ü)ñ : küm(ü)şin : kırg(a)gl(ı)g : kut(a)yın : kinl(i)g : (ä)şg[(i)tis]in : özl(ü)k : (a)tın : (a)dg(ı)rn : k(a)ra k[ışın] kök : t(ä)y(ä)ñin : türk(ü)mä : bod(u)n(u)ma : k(a)zg(a)nu : birt(i)m : iti birt(i)m : (BK K 11-12) ◆ ol y(e)rkä : b(ä)n bilgä : toñukuk : t(ä)gürtük üç(ü)n *s(a)r(ı)g (a)ltun* : ür(ü)ñ küm(ü)ş : kız kod(u)z : (ä)gri t(ä)bä : (a)gı buş(u)z : k(ä)lürti : (T 47-48).

torug 𐰽𐰺𐰽 / 𐰽𐰺𐰽: Doru.

◆ üç(ü)ñç : y(e)g(ä)n sil(i)g : b(ä)g(i)ñ : k(ä)d(i)ml(i)g : *tor(u)g* : (a)t : bin(i)p : t(ä)gdi : (KT D 33) ◆ (a)k (a)t alt(u)n (ä)d(ä)rl(i)g kök (a)t küm(ü)ş (ä)d(ä)rl(i)g *tor(u)g (a)t tuç (ä)d(ä)rl(i)g (A 84/3).*

⇒ 2.4.1. “doru renkli at”.

ürüñ 𐰽𐰺𐰽 / 𐰽𐰺𐰽: Ak, beyaz.

◆ *s(a)r(ı)g (a)ltu]nın* : ür(ü)ñ : küm(ü)şin : kırg(a)gl(ı)g : kut(a)yın : kinl(i)g : (ä)şg[(i)tis]in : özl(ü)k : (a)tın : (a)dg(ı)rn : k(a)ra k[ışın] kök : t(ä)y(ä)ñin : türk(ü)mä : bod(u)n(u)ma : k(a)zg(a)nu : birt(i)m : iti birt(i)m : (BK K 11-12) ◆ ol y(e)rkä : b(ä)n bilgä : toñukuk : t(ä)gürtük üç(ü)n *s(a)r(ı)g (a)ltun* : ür(ü)ñ küm(ü)ş : kız kod(u)z : (ä)gri t(ä)bä : (a)gı buş(u)z : k(ä)lürti : (T 47-48).

⇒ 1.1.4. kişi adı // 2.7.9.1. (beyaz renkli) mal mülk; gümüş para (?).

yagız 𐰽𐰺𐰽: Yağız, kızılımsı kahverengi.

◆ *üzä kök* : t(ä)ñri : (a)sra : y(a)g(ı)z : y(e)r : kıl(ı)ntukda : (e)kin (a)ra : kişi oğlu : kıl(ı)nm(ı)ş : (KT D 1; BK D 2) ◆ (a)t(ı)m(ı)n *üzä kök* t(ä)ñri (a)sra y(a)g(ı)z y(e)r y(a)na [...] (Ta D 4) ◆ *üzä* : [k]ök t(ä)ñri : y(a)[rl](ı)k(a)duk üç(ü)n (a)sra y(a)g(ı)z y(e)r : [ig(i)t(t)ük] üç(ü)n : (ä)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m] (Ta B 3) ◆ kök : t(ä)ñridä : kut(u)m : yuyka : boltı : y(a)gız : y(e)rdä : yolım : kısğa : boltı (II. KB 6-10).

⇒ 1.1.3. *yagız çor* kişi adı // 2.4.1. “yağız renkli at”.

yaşıl 𐰽𐰺𐰽: Açık mavi; yeşil.

⇒ 1.2.2. *y(a)ş(ı)l ög(ü)z* ırmak adı.

yägrän 𐰽𐰺𐰽: Kestane rengi.

◆ tür[g(i)ş bod(u)n (e)]tdükdä : kül i(ç) çor : özlüki : *y(ä)gr(ä)n (a)t* : bin(i)p [...] (KÇ 15) ◆ [k](a)rluk : *y(ä)gr(ä)n* : r²ml²g² : (a)rkasin : sıyu : urtı : (KÇ 21) ◆ yird(ä)ki *y(ä)gr(ä)n (a)dg(ı)r t(ä)ñri(d)ä*ki t(ä)grük (?) (A 84/1).

1.4.10. Gösterme-Belirtme Niteleyicileri

bu >δ: Bu.

◆ *bu* s(a)b(ı)m(ı)n : (ä)dgüti : (e)şid : k(a)t(ı)gdı : tıñla (KT G 2) ◆ *bu* yirdä : ol(u)r(u)p : t(a)bg(a)ç : bod(u)n : birlä : tüz(ü)lt(ü)m (KT G 4-5; BK K

toltun 𐰇𐰣𐰆𐰏: Mezar.

◆ **ilbilg[ā] kunç(u)y(u)ḡ tolt(u)m** (Bömbögör Ön 1-2).

yıpar 𐰇𐰏𐰏𐰏: (Cenaze ritüellerinde kullanılan) kokulu mum, tütsü.

◆ **yog : yıp(a)r(i)g : k(ā)lür(ü)p : tikä : birti** : (BK G 11).

yog 𐰇𐰏𐰏: Cenaze töreni.

◆ **oza [k](ä)lm(i)ş : süsin : kül tig(i)n : (a)g(i)t(i)p : toḡra : bir og(u)ş : (a)lp(a)gu : on (ä)r(i)g : toḡa tig(i)n : yogınta : (ä)g(i)r(i)p öl(ü)rt(ü)m(i)z** : (KT K 7) ◆ **tok(u)z(u)nç (a)y : y(e)ti ot(u)zka : yog : (ä)rtürt(ü)m(i)z** : (KT KD) ◆ **(a)nta : toḡra : yıl(p)a)gutı : bir : og(u)ş(u)g : toḡa : tig(i)n yog[ınta] (ä)g(i)rä : tokıd(i)m** : (BK D 31) ◆ **l(a)gzın : yıl : biş(i)nç (a)y : yiti ot(u)zka : yog : (ä)rtürt(ü)m** : (BK G 10) ◆ **yog : yıp(a)r(i)g : k(ā)lür(ü)p : tikä : birti** : (BK G 11) ◆ **yog(u)ḡ : kor(a)g(i)ḡ ko[p (a)lk(d)ı)m(i)z] :l²y²w t(ä)ḡri (O 12) ◆ y(o)g(i)m : (a)nça (ä)rm(i)ş (a)dr(i)l : d(i)m** (Ye 25/7).

yogçı 𐰇𐰏𐰏𐰏: Yasçı. ⇒ 2.8.7. “yasçı”.

yurt 𐰇𐰏𐰏𐰏 / 𐰇𐰏𐰏𐰏: Cenaze çadırı.

◆ **öl(ü)gi : yurtda : yolta : y(a)tu k(a)lt(a)çı : (ä)rt(i)g(i)z** : (KT K 9) ◆ **ws¹n¹ b¹wntt¹w : yurtda : y(a)tu k(a)lur (ä)rti** (T 19) ◆ **kül(ü)g (a)na yurtı** (3. Biger 1).

⇒ 2.7.10.2. “yurt; kamp yeri, konaklama yeri”.

2.8.23. Kıtılık

yut 𐰇𐰏𐰏: Kıtılık.

◆ **ot(u)z (a)rtukı (e)ki y(a)ş(i)ma : (a)mgı korg(a)n : kışl(a)dukda : yut : boltı** : (BK D 31).

2.8.24. Yasa, Töre

törü 𐰏𐰏𐰏 / 𐰏𐰏𐰏: Toplumsal yasalar bütünü, töre.

◆ **ol(u)r(u)p(a)n : türk : bod(u)n(i)ḡ : ilin : törüsin** : tuta : birm(i)ş : iti : birm(i)ş : (KT D 1; BK D 3) ◆ **il(i)g tut(u)p : törüg : itm(i)ş** : (KT D 3; BK D 4) ◆ **t(a)bg(a)ç k(a)g(a)nka : ilin : tör(ü)sin** : (a)lı birm(i)ş : (KT D 8; BK D 8) ◆ **y(e)ti yüz (ä)r : bol(u)p : (e)ls(i)r(ä)m(i)ş : k(a)g(a)ns(i)r(a)m(i)ş : bod(u)n(u)g : küḡ(ä)dm(i)ş : kul(a)dm(i)ş : bod(u)n(u)g : türk : törüsin** : içg(i)nm(i)ş : bod(u)n(u)g : (ä)çüm (a)pam : törüsinçä : y(a)r(a)tm(i)ş : boşgurm(i)ş : (KT D 13; BK D 11-12) ◆ **k(a)ḡ(i)m k(a)g(a)n : (a)nça il(i)g törüg : k(a)zg(a)n(i)p : uça : b(a)rm(i)ş** : (KT D 15-16; BK D 13) ◆ **ol törüdü : üzä : (ä)çim k(a)g(a)n : ol(u)rtı** : (KT D 16; BK D 14) ◆ **(a)nça k(a)zg(a)n(m)ış <(a)nça> itm(i)ş : (e)l(i)m(i)z : törüm(i)z : (ä)rti** : (KT D 22; BK D 18) ◆ **üzä t(ä)ḡri : b(a)sm(a)s(a)r : (a)sra yir : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n**

: (e)l(i)ḡ(i)n : törüḡ(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı [ud(a)çı (ä)rti : (KT D 22) ◆ **üzä t(ä)ḡri : b(a)s[m(a)s(a)r : (a)sra] y(e)r : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ḡ(i)n : törüg(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı : ud(a)çı (ä)rti** (BK D 18-19) ◆ **bunça : törüg : k(a)zg(a)n(i)p : in(i)m : kül tig(i)n : özi (a)nça : k(ä)rg(ä)k boltı** : (KT D 30) ◆ **(a)ltı y(e)g(i)rmi : y(a)şıḡa : (ä)çim k(a)g(a)n : ilin : törüsin** : (a)nça k(a)zg(a)ntı : (KT D 31) ◆ **bödkä : öz(ü)m ol(u)r(u)p : bunça : (a)g(i)r törüg** : tört : bul(u)ḡd(a)kı : [...] (BK D 2) ◆ **[il(i)g t]örüg : y(e)gdi : k(a)zg(a)nt(i)m** : (BK D 36) ◆ **üzä : [k]ök t(ä)ḡri y(a)[rl](i)k(a)duk üç(ü)[n (a)sra y(a)g(i)] z y(e)r : [ig(i)t(t)ük] üç(ü)n : (ä)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m]** (Ta B 3) ◆ **y(e)g(ä)n (e)rk(i)n : (e)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt(i)m** (7. HT 3) ◆ **k(a)ra : bod(u)n(u)m : k(a)t(i)gl(a)n(i)ḡ : el tör(ü)sü : ıdm(a)ḡ** (Ye 10/7) ◆ **kunç(u)y(u)m : k(a)d(a)ş(i)m : (a)dr(i)lt(i)m : buḡ-a : (a)ç(i)g-a törüm** (Ye 25/1) ◆ **(e)l(i)m k(a)n(i)m t(ö)r(ü)s(i)n bunta wr²m** (Ye 38/2-3).

⇒ 2.8.21. “tören, merasim”.

2.8.25. Ceza, Yaptırım

kıyın 𐰏𐰏𐰏 / 𐰏𐰏𐰏: Ceza.

◆ **kıy(i)n(i)g : köḡl(ü)ḡçä (a)y** : (T 32) ◆ **kıy(i)n : (a)yd(i)m** : (ŞU D2).

2.8.26. Kozmogoni, Din, İnanç

but 𐰇𐰏𐰏: Put, idol.

◆ **but(u)m(u)z um(a)y b(ä)g(i)m(i)z : biz uya** : (a)lp (ä)r (Ye 28/6).

bögü 𐰏𐰏𐰏: Büyücü, kâhin. ⇒ 2.8.6. bir unvan niteleyicisi.

ärklig 𐰏𐰏𐰏: Tanrı *Erklig*.

◆ **üzä : t(ä)ḡri : (ä)rkl(i)g [... t]üm(ä)n : [... b(ä)gl](ä)r(i)g bod(u)n[(u)g]** (BK K 12) ◆ **tört in(i)l(i)gü : (ä)rt(i)m(i)z : b(i)zni : (ä)rkl(i)g : (a)d(i)rtı y(i)ta** (Ye 28/8).

ıduk 𐰏𐰏𐰏 / 𐰏𐰏𐰏: Kutsal.

◆ **üzä : türk : t(ä)ḡrisi : türk ıduk yiri : subı : (a)nça (ä)tmiş** (KT D 10-11) ◆ **ıduk ötük(ä)n : y[ış bod(u)n b(a)rd(i)g** : (KT D 23; BK D 19) ◆ **üzä : türk : t(ä)ḡrisi : <türk> : ıduk : yiri : subı : (a)nça : (e)tm(i)ş (ä)r(i)nç** (BK D 9-10) ◆ **üzä t(ä)ḡri : ıduk : y(e)r sub** : [(ä)çim k](a)g(a)n : kutı : t(a)plam(a)dı (ä)r(i)nç : (BK D 35) ◆ **ıd[uk...] tir(i)l(i)p : [...]** [(a)nta sün](ü)şd(ü)m : (BK D 36-37) ◆ **t(ä)ḡri um(a)y : ıduk y(e)r sub** : b(a)sa b(e)rti (ä)r(i)nç : (T 38) ◆ **t(a)şd(i)nt(a)n : üç k(a)rluk üç ıduk [...]** tür... [öt]ük(ä)ntä : b(ä)n [...] (a)nta : t[okıd(i)m] (ŞU G 4-5) ◆ **öz y(e)r(i)m : ıduk y(e)r(i)m : (ä)s(i)z-ä : öz (ä)l(i)m : k(a)n(i)m** (YE 42/8).

⇒ 1.2.4. *ıduk b(a)ş* yer adı // 2.8.5. *ıduk(ku)t* unvan.

inānç 𐰽𐰺𐰏: İnanç. ⇒ 1.1.3. *in(ä)nç (a)lp s(a)η[un]* kişi adı // 2.8.6. bir unvan niteleyicisi.

irk 𐰽𐰺𐰏: Fal.

◆ *irk (a)çu (a)yg(ı)l b(a)η<a>* (Ç 4).

kut 𐰽𐰺𐰏 / 𐰽𐰺𐰏: Kut, talih; Tanrı lütfü.

◆ *t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)dukın : üçün : [ö]z(ü)m : kut(u)m : b(a)r üçün : k(a)g(a)n : ol(u)rt(u)m* (KT G 9; BK K 7) ◆ *(a)nta] kisrä : t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)zu : kut(u)m : b(a)r üç(ü)n : ülüg(ü)m : b(a)r üçün : ölt(ä)çi : bod(u)n(u)g : t(ig)ürü : ig(i)t(ti)m* (KT D 28-29) ◆ *(a)nta kisrä : t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)d(u)k : üç(ü)n : kut(u)m : ülüg(ü)m : b(a)r üç(ü)n : ölt(ä)çi : bod(u)n(u)g : t(ig)ürü : ig(i)t(ti)m* (BK D 23) ◆ *um(a)y t(ä)g : ög(ü)m : k(a)tun : kut(i)ηa : in(i)m : kül tig(i)n : (ä)r (a)t bultı* (KT D 31) ◆ *üzä t(ä)ηri : ıduk : y(e)r sub : [(ä)çim k](a)g(a)n : kutı : t(a)plam(a)dı (ä)r(i)nç* : (BK D 35) ◆ *kut b(e)rm(i)ş* (Örtenbulak 1) ◆ *kök : t(ä)ηridä : kut(u)m : yuyka : boltı* (II. KB 6-8) ◆ *t(ä)ηridä kut bulmuş : öt(ü)k(ä)n (e)lindä* (7. HT 2) ◆ *k²...r²... kut t(ä)ηri kutl(u)g bolz(u)n* (7. HT 4) ◆ *kut* (Ye 117 1).

⇒ 2.8.5. *ıduk(ku)t* unvan.

kutlug 𐰽𐰺𐰏 / 𐰽𐰺𐰏: Kutlu, kutsal.

◆ *kutl(u)g* (MT 1) ◆ *kutl(u)g bolz(u)n* (7. HT 4) ◆ *kutl(u)g bolzun* (14. HT 5-6) ◆ *t(ä)bs(ä)y k(ä)ç(i)g k(u)tlug k(ä)ç(i)g* (Ye 114 1) ◆ *t(ä)ηridä kutlug : t(ä)bs(ä)y t(ä)ηri* (Ye 115 1).

⇒ 2.8.6. unvan niteleyicisi.

öz 𐰽𐰺𐰏: (*Teηri* tarafından bahşedilen) benlik, manevi varlık, öz.

◆ *t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)dukın : üçün : [ö]z(ü)m : kut(u)m : b(a)r üçün : k(a)g(a)n : ol(u)rt(u)m* : (KT G 9; BK K 7).

⇒ 1.8.2. “kendi” // 2.8.6. unvan niteleyicisi // 2.10.3. “yürekte varsayılan sevgi, bağlılık gibi duyguların kaynağı, gönül”.

özlük 𐰽𐰺𐰏 / 𐰽𐰺𐰏: (*Teηri* tarafından bahşedilen) benliğe ait, manevi varlığa ait.

◆ *but(u)m(u)z um(a)y b(ä)g(i)m(i)z : biz uya : (a)lp (ä)r : özin : l^tI kı[l] m(a)d(i)η : özl(ü)k t^lwzn² : wç k(i)lm(a)d(i)η : yıta* (Ye 28/6).

⇒ 1.4.5. “şahsi at” // 2.8.18. “kişiye ait, kişisel (mal mülk, at vb.).

täηri 𐰽𐰺𐰏: 1. Tanrı.

◆ *t(ä)ηri t(ä)g : t(ä)ηridä : bolm(i)ş : türk : bilgä : k(a)g(a)n : bödkä : ol(u)rt(u)m* (KT G 1; BK K 1) ◆ *t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)dukın : üçün : [ö]z(ü)m : kut(u)m : b(a)r üçün : k(a)g(a)n : ol(u)rt(u)m* : (KT G 9; BK K 7) ◆ *üzä : türk : t(ä)ηrisi : türk ıduk yiri : subı : (a)nça (ä)tmiş* : (KT D 10-11) ◆ *türk : bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n : k(a)η(i)m*

ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(i)g : ög(ü)m : ilbilgä k(a)tun(u)g : t(ä)ηri : töp(ü)sintä : tut(u)p : yüg(ä)rü : kötürm(i)ş (ä)r(i)nç : (KT D 11) ◆ *t(ä)ηri : küç : birtük üç(ü)n : k(a)η(i)m k(a)g(a)n : süsi : böri t(ä)g : (ä)rmış : y(a)gısu : koñ t(ä)g (ä)rm(i)ş* : (KT D 12; BK D 11) ◆ *t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)duk : üçün : ill(i)g(i)g : (e)ls(i)r(ä)tm(i)ş : k(a)g(a)n(l)g(i)g : k(a)g(a)ns(i)r(a)tm(i)ş : y(a)gıg : b(a)z kılm(i)ş : tizl(i)g(i)g : sökürm(i)ş : b(a)şl(i)g(i)g : yük(ü)ntü[rm(i)ş* : (KT D 15; BK D 13) ◆ *türk : bod(u)n(u)g : (a)tı küsi : yok bolm(a)zun : [tiy(i)n : k(a)η(i)m k(a)g(a)n(i)g ög(ü)m k(a)tun(u)g : köt(ü)rm(i)ş : t(ä)ηri : il bir(i)gmä : t(ä)ηri : türk : bod(u)n : (a)tı küsi : yok bolma(z)un [tiy(i)n : öz(ü)m(i)n : ol t(ä)ηri] k(a)g(a)n : ol(u)rtıdı (ä)r(i)nç* : (KT D 25-26) ◆ *(a)nta] kisrä : t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)zu : kut(u)m : b(a)r üç(ü)n : ülüg(ü)m : b(a)r üçün : ölt(ä)çi : bod(u)n(u)g : t(ig)ürü : ig(i)t(ti)m* : (KT D 28-29) ◆ *(a)nta kisrä : t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)d(u)k : üç(ü)n : kut(u)m : ülüg(ü)m : b(a)r üç(ü)n : ölt(ä)çi : bod(u)n(u)g : t(ig)ürü : ig(i)t(ti)m* : (BK D 23) ◆ *öd t(ä)ηri : (a)ys(a)r : kişi oğlu : kop : ölg(ä)li : törüm(i)ş* : (KT K 10) ◆ *t(ä)ηri[i] y(a)rl(ı)k(a)d[uk ü]ç[(ü)n ö]z(ü)m : ol(u)rt(u)k(u)ma : tör[ıt : b]ul(u)ηd(a)kı bo[d(u)n(u)g : itd(i)m y(a)r]a(t)d(i)m : [...]* kıl(t)ım : (BK K 9) ◆ *üzä : t(ä)ηri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(ı)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)kı(n) : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(i)n : ilg(ä)rü : kün : to[gs(i)k]ıηa bir(i)g(ä)rü [kün ortusı]ηa : kur(i)g(a)ru : [kün b(a)ts(i)k]ıηa : yır(i)g(a)ru : tün ortusıηa : t(ä)gi : kont(u)rt(u)m* (BK K 10-11) ◆ *üzä : t(ä)ηri : (ä)rkl(i)g [... t²] (BK K 12) ◆ t(ä)ηri t(ä)g : t(ä)ηri : y(a)r(a)tm(i)ş : türk : bilgä : k(a)g(a)n : s(a)b(i)m* (BK D 1; BK G 13) ◆ *tü]rk : t[(ä)ηri] [...]* üzä : *k(a)g(a)n ol(u)rt(u)m* : (BK D 1-2) ◆ *üzä : türk : t(ä)ηrisi : türk ıduk yiri : subı : (a)nça (ä)tmiş* : (KT D 9-10) ◆ *üzä : türk : t(ä)ηrisi : <türk> : ıduk : yiri : subı : (a)nça : (e)tm(i)ş (ä)r(i)nç* : (BK D 10) ◆ *türk : bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n : k(a)η(i)m ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(i)g : ög(ü)m : ilb(i)lgä k(a)tun(u)g : t(ä)ηri : töp(ü)sintä : tut(u)p : yüg(ä)rü : köt(ü)rti (ä)r(i)nç* : (BK D 10) ◆ *t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)duk üçün tört y(e)girmi : y(a)ş(i)mka : t(a)rduş : bod(u)n : üzä : ş(a)d : ol(u)rt(u)m* : (BK D 14-15) ◆ *türk : bod(u)n : (a)tı küsi : yok bolm(a)zun tiy(i)n : k(a)η(i)m k(a)g(a)n(i)g ög(ü)m : k(a)tun(u)g : köt(ü)r(ü)gmä : t(ä)ηri : il b(e)r(i)g[mä t(ä)ηri : türk bod(u)n : (a)tı küsi : yok bolm(a)zun : tiy(i)n : öz(ü)m(i)n : ol t(ä)ηri : k(a)g(a)n : ol(u)rtıdı* (BK D 20-21) ◆ *t(ä)ηri] küç : birtük : üç(ü)n : (a)nta s(a)nçd(i)m* : (BK D 32) ◆ *t(ä)ηri : y(a)rl(ı)k(a)duk üç(ü)n : m(ä)n k(a)zg(a)ntuk : üç(ü)n : türk : bod(u)n : [(a)nça] k(a)zg(a)n[m(i)ş] (ä)rinç* : (BK D 33) ◆ *(a)nça k(a)zg(a)n(i)p [t(ä)ηri y(a)r]l(ı)k(a)duk : üçün : m(ä)n ot(u)z (a)rtukı : üç [y(a)ş(i)ma ...y]ok (ä)rti* : (BK D 34) ◆ *üzä t(ä)ηri : ıduk : y(e)r sub : [(ä)çim k](a)g(a)n : kutı : t(a)plam(a)dı (ä)r(i)nç* : (BK D 35) ◆ *t(ä)ηri : (a)nça t(e)m(i)ş (ä)r(i)nç* : (T 2) ◆ *iç(i)kdük üç(ü)n : t(ä)ηri : öl(ü)tm(i)ş (ä)r(i)nç* : (T 3) ◆ *(a)nta kisrä : t(ä)ηri : bil(i)g b(e)rtük üç(ü)n : öz(ü)m ök : k(a)g(a)n kışd(i)m* (T 6) ◆ *t(ä)ηri y(a)rl(ı)k(a)dı : y(a)nd(i)m(i)z* (T 16) ◆ *t(ä)ηri um(a)y : ıduk y(e)r sub : b(a)sa b(e)rti (ä)r(i)nç* : (T 38) ◆

t(ä)ñri y(a)rl(ı)k(a)duk üç(ü)n : öküş t(e)y(i)n korkm(a)d(ı)m(ı)z : (T 40-41) ◆ *t(ä)ñri* y(a)rl(ı)k(a)zu : bu türk bod(u)n (a)ra : y(a)r(ı)kl(i)g : y(a)gıg : y(ä)ltürm(ä)d(i)m : (T 53-54) ◆ türk bod(u)n : [y]itm(ä)z(ü)n : t(e)y(i)n : yoluk (ä)rm(ä)z(ü)n : t(i)y(i)n : üzä : *t(ä)ñri* : [it(ä)r (ä)rm(i)ş] : (O 3) ◆ üzä : *t(ä)ñri* : koñ : yıka : y(e)tinç [(a)y] : küçl(ü)g : [(a)lp :] k(a)[g(a)n] (ı)m da : (a)dr(ı)lu b(a)rd(ı)ñ(ı)z : (O 12) ◆ kul(ı)m : küñ(i)m : bod(u)n(ı)g : *t(ä)ñri* : y(e)r : (a)yu : birtı : (ŞU D 1-2) ◆ küñ(i)m : kul(ı)m : bod(u)n(ı)g : *t(ä)ñri* y(e)r : (a)nta : (a)yu [b](ä)rti : (ŞU G 9) ◆ üzä : [k]ök *t(ä)ñri* y(a)[rl] (ı)k(a)duk üç(ü)n (a)sra y(a)g(ı)z y(e)r : [ig(i)t(t)ük] üç(ü)n : (ä)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m] (Ta B 3) ◆ *t(ä)ñridä* kut bulmış : öt(ü)k(ä)n (e)lin-dä (7. HT 2) ◆ kut *t(ä)ñri* kutl(u)g bolz(u)n (7. HT 4) ◆ *t(ä)ñridä* kutlug : t(ä)bs(ä)y t(ä)ñri (Ye 115 1).

2. Kutsal, ilahi.

◆ *t(ä)ñri* (e)l(i)m : kä : elçisi : (ä)rt(i)m : (a)ltı : b(a)g bod(u)n : ka : b(ä)g : (ä)rt(i)m (Ye 1/1) ◆ *t(ä)ñri* el(i)m : kä : bökm(ä)d(i)m (Ye 3/2) ◆ *t(ä)ñri* : el(i)m : tä : y(ä)ml(i)g : b(ä)n (Ye 3/3) ◆ *t(ä)ñri* : el(i)mkä : k(a)zg(a)k(ı)m : ogl(u)m : n² uz : ogl(u)m : (a)ltı biñ : yunt(u)m (Ye 3/5) ◆ *t(ä)ñri* el(i)m : b(ä)gr(ä)k : (e)l (ı)n(a)nçu : (a)t(a)nd(ı)m (Ye 13/3) ◆ *t(ä)ñri* : el(i)mkä : b(a)şda : b(ä)g(i)mkä : bökm(ä)d(i)m (Ye 14/3) ◆ *t(ä)ñri* : el(i)mkä : b(a)şda b(ä)g(i)mkä : bökm(ä)d(i)m (Ye 16/2) ◆ *t(ä)ñri* el(i)mkä : tusum : tok(u)z (ä)r : öl(ü)rt(ü)m : (a)dr(ı)lt(ı)m (Ye 44/5) ◆ *t(ä)ñri* : g²... b(ä)ñkü : g²... (e)l(i)m(i)n m(ä)n (Ye 108/1) ◆ *t(ä)ñridä* kutlug : t(ä)bs(ä)y *t(ä)ñri* (Ye 115 1) ◆ *t(ä)ñri* (a)na kem k(a)tun k(a)b(i)ş(i)p y(e)g (a)şığ kılur biz (a)t yir b(i)z.

⇒ 2.2.1. “gökyüzü” // 2.8.2. “tanrı kulu, insanoğlu” // 2.8.6. unvan niteleyicisi.

täñri kulu 𐰉𐰺𐰽𐰸 / 𐰉𐰺𐰽𐰸 / 𐰉𐰺𐰽𐰸 : Tanrı kulu, insanoğlu. ⇒ 2.8.2.

umay 𐰉𐰺𐰽 : *Teñrici* inanişta kadınları doğum sonrasındaki evrede koruduğuna inanılan tanrıça.

◆ *um(a)y* t(ä)g : ög(ü)m : k(a)tun : kut(ı)ña : in(i)m : kül tig(i)n : (ä)r (a)t bultı : (KT D 31) ◆ *t(ä)ñri* *um(a)y* : ıduk y(e)r sub : b(a)sa b(e)rti (ä)r(i)nç : (T 38) ◆ but(u)m(u)z *um(a)y* (Ye 28/6).

ülüg 𐰉𐰺𐰽 : Kısım, nasip, kader, yazgı.

◆ (a)nta] kisträ : t(ä)ñri : y(a)rl(ı)k(a)zu : kut(u)m : b(a)r üç(ü)n : *ülüg(ü)m* : b(a)r üçün : ölt(ä)çi : bod(u)n(u)g : tırg(ü)rü : ig(i)t(ti)m (D 28-29) ◆ (a)nta kisträ : t(ä)ñri : y(a)rl(ı)k(a)d(u)k : üç(ü)n : kut(u)m : *ülüg(ü)m* : b(a)r üç(ü)n : ölt(ä)çi : bod(u)n(u)g : t[ırg](ü)rü : ig(i)t(ti)m : (BK D 23) ◆ *ül(ü)gi* : (a)nça : (ä)rm(i)ş (ä)r(i)nç : (KÇ 23).

⇒ 2.8.3. “bölüm, bölük”.

yer / yir 𐰉𐰺 / 𐰉𐰺 : Yer tanrısı.

◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : y(a)rl(ı)k(a)duk : üç[(ü)n] köz(ü)n : körm(ä)dük : kulk(a)k(ı)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(ı)n : ilg(ä)rü : kün to[gs(ı)k]ıña] bir(i)g(ä)rü [kün ortusı]ña : kur(ı)g(a)ru : [kün b(a)ts(ı)k]ıña yır(ı)g(a)ru : tün ortusıña t(ä)gi kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ üzä t(ä)ñri : b(a)sm(a)s(a)r : (a)sra yir : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ñ(i)n : törüñ(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı [ud(a)ç(ı) (ä)rti : (KT D 22) ◆ üzä t(ä)ñri : b(a)s[m(a)s(a)r : (a)sra] y(e)r : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ñ(i)n : törüg(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı : ud(a)ç(ı) (ä)rti (BK D 18-19) ◆ kul(ı)m : küñ(i)m : bod(u)n(ı)g : t(ä)ñri : y(e)r : (a)yu : birtı : (ŞU D 1-2) ◆ küñ(i)m : kul(ı)m : bod(u)n(ı)g : t(ä)ñri y(e)r : (a)nta : (a)yu [b](ä)rti : (ŞU G 9) ◆ (a)t(ı)m(ı)n üzä kök t(ä)ñri : (a)sra y(a)g(ı)z y(e)r y(a)na [...] (Ta D 4) ◆ üzä : [k]ök t(ä)ñri y(a)[rl] (ı)k(a)duk üç(ü)n (a)sra y(a)g(ı)z y(e)r : [ig(i)t(t)ük] üç(ü)n : (ä)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m] (Ta B 3) ◆ üzä <t(ä)ñr(i)k>ä (a)sra y(e)rkä : yük(ü)n<t>(ü)küm b(a)r (ä)rti y(a)ñ(ı)ltuk(u)m yok (Bömbögör Yan 1).

⇒ 1.1.6. *(i)s(i)g yir* kavim adı // 2.6.1. “yer, toprak, arazi, yeryüzü” // 2.8.8. “ülke, memleket” // 2.8.8. *yir/y(e)r sub* “(dağları, ovaları, ırmakları, gölleri vb. içeren) kutsal vatan”.

yer sub / yir sub 𐰉𐰺𐰽 / 𐰉𐰺𐰽 / 𐰉𐰺𐰽 / 𐰉𐰺𐰽 / 𐰉𐰺𐰽 / 𐰉𐰺𐰽 / 𐰉𐰺𐰽 / 𐰉𐰺𐰽 : (Dağları, ovaları, ırmakları, gölleri vb. içeren) kutsal vatan toprağı ⇒ 2.8.8.

yükünç 𐰉𐰺𐰽 : Tapınma, ibadet. ⇒ 1.1.3. *yükünç tirig* kişi adı.

2.8.27. Politika

bag 𐰉𐰺𐰽 : Birleşik, müttehit.

◆ t(ä)ñri (e)l(i)m : kä : elçisi : (ä)rt(i)m : (a)ltı : b(a)g bod(u)n : ka : b(ä)g : (ä)rt(i)m (Ye 1/1) ◆ (a)ltı : b(a)g : bod(u)n(u)m küç : l(ü)g (ü)ç(ü)n (a)rk(ı)ş (ä)ldäm t(a)ş(ı)n : b(u)nta t(i)kti (Ye 49/4).

başlıg 𐰉𐰺𐰽 : Başkanlı, riyasetli.

◆ in(ä)l k(a)g(a)nka [(a)nç(ı)p m(a)nçud : s(a)ka] : t(ä)zik : tok(a)r [...] (a)nta b(ä)rüki : (a)şok b(a)şl(i)g sogd(a)k : bod(u)n : kop k(ä)lti : yük(ü)nti : (T 45-46).

⇒ 1.4.2 “mağrur, gururlu; asi, dikbaşı”.

baz 𐰉𐰺𐰽 : Bağımlı, tâbi.

◆ kop (a)lm(ı)ş : kop b(a)z : kıl(m)ış (KT D 2; BK D 3) ◆ yır(ı)ya : b(a)z k(a)g(a)n : tokuz og(u)z bod(u)n : y(a)gı (ä)rm(i)ş (KT D 14; BK D 12) ◆ y(a)gıg : b(a)z kıl(m)ış (KT D 15; BK D 13) ◆ b(a)şl(a)yu : b(a)z k(a)g(a)n(ı)g : b(a)lb(a)l : tikm(i)ş (KT D 16; BK D 13) ◆ dört bul(u)ñd(a)k(ı) bod(u)n(u)g : kop : b(a)z kıl(t)ım : y(a)g(ı)sız : kıl(t)ım (KT D 29-30; BK D 24) ◆ dört [bul(u)ñd(a)k(ı) bod(u)n(u)g] b(a)z [kıl(t)ım] (BK K 10).

biriki 𐰉𐰺𐰽 : Birleşik, müttehit.

(KT G 11; BK K 8) ◆ b(ä)lgüs(i)n : bit(i)gin : bu urdı : bu y(a)r(a)tdı : (Tes G 3) ◆ b(ä)ngü : y(a)l(l)m k(a)y(a) : b(i)t(i)g ur(a)y(i)n (A 88/1).

2. (Tuğrag sözüyle) mühür vurmak, tuğra çekmek.

◆ t(ä)m(i)ç(i)n tuğr(a)g : urt(u)m (Yamaan Us 3).

⇒ 3.7.2. “okla vurmak, okla vurarak yaralamak” // 3.18.3.1. “kurmak, tesis etmek” // 3.21.2.1. “(hayvan) vurmak”.

urtur- 𐰣𐰆𐰇𐰏: Yazı yazdırtmak.

◆ köñ(ü)lt(ä)ki : s(a)b(i)m(i)n : u[r]urt(u)m : (KT G 12; BK K 14).

⇒ 3.18.1.1. (bediz sözüyle) “süsletmek, bezetmek”.

yarat- 𐰆𐰇𐰏: (Bitig sözüyle) yazıt dikmek.

◆ b(ä)lgüs(i)n : bit(i)gin : bu urdı : bu y(a)r(a)tdı : (Tes G 3).

⇒ 3.5.1.2. (bodun sözüyle) “dağınık, düzensiz veya başına buyruk bir topluluğu bodun hâline getirmek, ulus yaratmak, örgütlemek” // 3.18.1.1. (bediz sözüyle) “süsleme yapmak, nakşetmek” // 3.18.3.1. (taş, ı, örgi sözleriyle) “yapı kurmak, inşa etmek” // 3.19.2. “(teñri) yaratmak”.

yaratıt- 𐰆𐰇𐰏𐰇𐰏 / 𐰆𐰇𐰏: (Belgü, bitig sözleriyle) yazdırmak.

◆ b(ä)lgüm(i)n : bit(i)g(i)m(i)n : (a)nta : y(a)r(a)t(i)td(i)m : (ŞU D 8) ◆ bıñ yıll(ı)k : tüm(ä)n künl(ı)k : bit(i)g(i)m(i)n : b(ä)lgüm(i)n : (a)nta : y(a)sı t(a)şka y(a)r(a)t(i)td(i)m : (ŞU D 9-10) ◆ bıñ yıl(l)ık : tüm(ä)n künl(ı)k : b(i)t(i)g(i)m(i)n : b(ä)lgüm(i)n : bunta y(a)sı t(a)şka : y(a)r(a)t(i)td(i)m : (Ta B 2-3).

⇒ 3.18.3.1. (bark, örgin, çit sözleriyle) “inşa ettirmek, yapı kurdurmak, yaptırmak”.

3.19. Kozmogoni, Din, İnanç

3.19.1. Oluş Fiilleri

ayal- 𐰆𐰇: (Tanrı tarafından) korunmak, kutsanmak.

◆ k(i)şn(ä)g(ä)y (ä)r(i)nç (e)l ök (a)y(a)lm(i)ş (A 84/2).

bol- 𐰆𐰇𐰏: Olmak, yaratılmak, vücuda gelmek.

◆ t(ä)ñri t(ä)g : t(ä)ñridä : bolm(i)ş : türk : bilgä : k(a)g(a)n : bödkä ol(u)rt(u)m (KT G 1; BK K 1) ◆ [...]dä t(ä)ñri(dä) : bolm(i)ş (e)l : (e)tm(i)ş : uyg(u)r : k(a)g(a)n : ol(u)r[m(i)ş] (Tes D 1) ◆ [...] t(ä)ñr(i)dä : bolm(i)ş (e)l : (e)tm(i)ş [ş b(i)lgä k(a)g(a)n(i)m : ol(u)rtı : (e)l tutdı (Tes D 4) ◆ t(ä)ñri[dä bolm(i)ş : il] (e)tm(i)ş : b(i)lgä k(a)g(a)n : b[(ä)n] (ŞU K 1) ◆ t(ä)ñridä bolm(i)ş : (e)l (e)tm(i)ş : b(i)lgä k(a)g(a)n : (a)t(a)dı : (e)lb(i)lgä : k(a)tun : (a)t(a)dı : (Ta G 6) ◆ t(ä)ñridä : bolm(i)ş : (e)l (e)tm(i)ş b(i)lgä : k(a)g(a)n : (e)lb(i)lgä : k(a)tun k(a)g(a)n (a)t(i)g : k(a)tun (a)t(i)g (a)t(a)n(i)p : ötü(k)ä)n k(i)d(i)n

uçınta t(ä)z b(a)şınta örg(i)n [(a)nta (e)t(i)td(i)m çit] (a)nta y(a)r(a)t(i)td(i)m (Ta B 1) ◆ t(ä)ñridä bolm(i)ş (e)l (e)tm(i)ş b(i)lgä k(a)n(i)m (Ta B 6).

⇒ 3.22.1. yardımcı fiil.

kargan- 𐰆𐰇𐰏: Lanetlenmek.

⇒ 3.4.1.1. “ah etmek, acı ve kederle yakınmak”.

kılın- 𐰆𐰇𐰏: Yaratılmak, doğmak.

◆ üzä kök : t(ä)ñri : (a)sra : y(a)g(i)z : y(e)r : kul(i)ntukda : (e)kin (a)ra : kişi oğlu : kul(i)nm(i)ş : (KT D 1; BK D 2) ◆ (a)nta : kisrä : inisi : (ä)çisin t(ä)g : kul(i)nm(a)duk (ä)r(i)nç : oğlu : k(a)ñın t(ä)g : kul(i)nm(a)duk (ä)r(i)nç : (KT D 5; BK D 5-6) ◆ bilgä toñukuk : b(ä)n öz(ü)m : t(a)b(g)aç il(i)ñä : kul(i)nt(i)m : (T 1) ◆ türk bod(u)n : ka[l(i)ng](a)lı : türk k(a)g(a)n : ol(u)rg(a)lı : ş(a)ntuñ b(a)lık(k)a : t(a)luy ög(ü)zkä : t(ä)gm(i)ş yok (ä)rm(i)ş : (T 18) ◆ k(a)pg(a)n : (e)lt(e)r(i)ş k(a)g(a)n : (e)l(i)ñä : kul(i)nt(i)m : (O 4) ◆ [...w]ñrä kul(i)ntukta : uyg(u)r : k(a)g(a)n : ol(u)rm(i)ş : (Tes K 1).

kutlug bol- 𐰆𐰇𐰏𐰇𐰏: Tanrısal lütufla donanmak, tanrı inayetine erişmek.

◆ kut t(ä)ñri kutl(u)g bolz(u)n (7. HT 4) ◆ kutl(u)g bolzun (14. HT 5-6).

ogad- 𐰆𐰇𐰏: Talihli olmak, bahtı açık olmak.

◆ og(a)dm(a)d(i)m-a : y(e)r(i)m-ä (ä)s(i)z-ä (Ye 51/2) ◆ r².....A og(a)dm(a)d(i)m (Ye 70/3).

tälin- 𐰆𐰇𐰏: (Yer sözüyle) yarılmak, toprak yarılıp çökmek; kıyamet kopmak.

◆ üzä t(ä)ñri : b(a)sm(a)s(ar) : (a)sra yir : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ñ(i)n : törüñ(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı [ud(a)çı (ä)rti : (KT D 22) ◆ üzä t(ä)ñri : b(a)s[m(a)s(ar) : (a)sra] y(e)r : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ñ(i)n : törüñ(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı : ud(a)çı (ä)rti (BK D 18-19).

törü- / **töri-** 𐰆𐰇𐰏 / 𐰆𐰇𐰏: Türemek, yaratılmak.

◆ öd t(ä)ñri : (a)ys(a)r : kişi oğlu : kop : ölg(ä)li : törüm(i)ş : (KT K 10) ◆ kök t(ä)ñr(i)dä : bul(i)t k(ä)rü (a)lk(i)nur törüm(i)ş (Ye 53/3).

yükün- 𐰆𐰇𐰏: İbadet etmek.

◆ üzä <t(ä)ñr(i)k>ä (a)sra y(e)rkä : yük(ü)n<t>(ü)küm b(a)r (ä)rti y(a)ñ(i)ltuk(u)m yok (Bömbögör Y 1).

⇒ 3.6.1. “boyun eğmek, biat etmek, bir kimsenin veya bir yönetimin ege-menliğini tanımak” // 3.9.2. saymak, saygı göstermek, hürmet etmek”.

3.19.2. Kılış Fiilleri

aç- 𐰆𐰇: (Irk sözüyle) fal açmak; uğur dilemek.

◆ ırk (a)çu (a)yg(i)l b(a)ñ<a> (Ç 4).

⇒ 3.2.2. (*u* sözüyle) “uyandırmak”

ay- D: (*Teñri* ve *yer* sözleriyle) egemen olmak, hükmetmek.

◆ öd t(ä)ñri : (a)ys(a)r : kişi oğlu : kop : ölg(ä)li : törüm(i)ş : (KT K 10) ◆ kul(i)m : küñ(i)m : bod(u)n(i)g : t(ä)ñri : y(e)r : (a)yu : birt(i) : (ŞU D 1-2) ◆ küñ(i)m : kul(i)m : bod(u)n(i)g : t(ä)ñri y(e)r : (a)nta : (a)yu [b](ä)rti : (ŞU G 9).

⇒ 3.6.2. (*bodun* sözüyle) “egemenlik altına almak” // 3.9.2. “demek, söylemek; açıklamak” // 3.9.2. “talimat vermek, buyurmak” // 3.9.2. “yol göstermek, bilgi sunmak, danışmanlık yapmak” // 3.17. (*kıyın* sözüyle) “ceza tebliğ etmek” // 3.23. *kab*.

bas- ló / ʸó / ʸó: 1. (*Teñri* sözüyle) bastırmak, sıkıştırmak, tazyik etmek; kıyamet kopmak.

◆ üzä t(ä)ñri : b(a)sm(a)s(a)r : (a)sra yir : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ñ(i)n : törüñ(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı [ud(a)çı (ä)rti : (KT D 22) ◆ üzä t(ä)ñri : b(a)sfm(a)s(a)r : (a)sra] y(e)r : t(ä)l(i)nm(ä)s(ä)r : türk : bod(u)n : (e)l(i)ñ(i)n : törüñ(i)n : k(i)m (a)rt(a)tı : ud(a)çı (ä)rti (BK D 18-19).

2. (*Teñri*, *umay*, *yer sub* sözleriyle) bastırmak, durdurmak, zarara yol açacak bir olayı önlemek, tehlikeyi gidermek.

◆ t(ä)ñri um(a)y : ıduk y(e)r sub : b(a)sa b(e)rti (ä)r(i)nç : (T 38).

⇒ 3.4.1.2. (*sıgıt* sözüyle) “feryat figan etmek” // 3.5.1.1. “hükümlerlik etmek, egemenlik kurmak, zapturapt altına almak” // 3.7.2. “basmak, baskın vermek”.

bir- / ber- ʸʸ / ʸʸ: 1. (*Küç* sözüyle) (*teñri*) güçlü kılmak, güçlendirmek.

◆ t(ä)ñri : küç : birtük üç(ü)n : k(a)ñ(i)m k(a)g(a)n : süsi : böri t(ä)g : (ä)rmış : y(a)gısı : koñ t(ä)g (ä)rm(i)ş : (KT D 12; BK D 11) ◆ t(ä)ñri] küç : birtük : üç(ü)n : (a)nta s(a)nçd(i)m : (BK D 32) ◆ t(ä)ñri(m) küç b(e)r(i)ñ (Yamaan Us 6).

2. (*İl* sözüyle) (*teñri*) illi kılmak, devletli kılmak.

◆ türk : bod(u)n(u)g : (a)tı küsi : yok bolm(a)zun : tiy(i)n : k(a)ñ(i)m k(a)g(a)n(i)g ög(ü)m k(a)tun(u)g : köt(ü)rm(i)ş : t(ä)ñri : il bir(i)gmä : t(ä)ñri : türk : bod(u)n : (a)tı küsi : yok bolm(a)zun [tiy(i)n : öz(ü)m(i)n : ol t(ä)ñri] k(a)g(a)n : ol(u)rtıd(i) (ä)r(i)nç : (KT D 25-26; BK D 20-21).

3. (*Kan* sözüyle) (*teñri*) kağanlı kılmak.

◆ k(a)n b(e)rt(i)m : (T 2).

4. (*Bilig* sözüyle) (*teñri*) bilgili kılmak, bilgilendirmek.

◆ (a)nta kisrä : t(ä)ñri : bil(i)g b(e)rtük üç(ü)n : öz(ü)m ök : k(a)g(a)n kışd(i)m (T 6) 50.

5. (*Kut* sözüyle) (*teñri*) kut vermek, kutsamak.

◆ kut b(e)rm(i)ş (Örtenbulak 1).

⇒ 3.1.2. “vermek, iletmek” // 3.7.2. “düşmana teslim etmek” // 3.11.1. (*siñil*, *kız* sözleriyle) “kız vermek, evlendirmek” // 3.13.2. (*iş* sözüyle ve *iş küç* söz öbeğiyle) “hizmet etmek” // 3.13.2. (*yabgu*, *şad*, *tutuk* sözleriyle) “bir görev ve atamak, tayin etmek” // 3.15.2. (*at* sözüyle) “ad veya unvan vermek” // 3.22.2. yardımcı fiil // 3.23. *kab*.

bul- ʸʸ: (*Kut* sözüyle) “tanrı lutfuna erişmek, kutsanmak.

◆ t(ä)ñridä kut bulmuş : öt(ü)k(ä)n (e)lindä (7. HT 2).

⇒ 3.5.1.2. (*kan* sözüyle) “kağan önderliğinde siyasi örgütlenme kurmak, il ve bodunu yönetecek bir lider bulmak” // 3.15.2. (*er at* sözleriyle) “erlik, kahramanlık adını veya unvanını almak”.

igid- / igit- / egit- kç / kç: / Xç: (*Teñri* ve *yer*) himaye etmek.

◆ üzä : [k]ök t(ä)ñri y(a)[rl](i)k(a)duk üç(ü)n (a)sra y(a)g(i)z y(e)r : [ig(i)t(t)ük] üç(ü)n : (e)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m] (Ta B 3) ◆ t(ä)ñri(m) s(ä)n ig[(i)t] (2. Del Uul 3) ◆ y(e)rd(ä)ki (e)g(i)t(i)r b(ä)ñkü y(e)rd(ä)k[i] (a)ñ(a)r (A 45).

⇒ 3.14.2. “(*kagan*) bodunu himaye etmek, kalkındırmak” // 3.21.3.1. “hayvan beslemek”.

it- / et- k / k: (*Teñri*) nizam vermek, düzenlemek.

◆ üzä : türk : t(ä)ñrisi : türk ıduk yiri : subı : (a)ñça (e)tmış : (KT D 10-11)

◆ üzä : türk : t(ä)ñrisi : <türk> : ıduk : yiri : subı : (a)ñça : (e)tm(i)ş (ä)r(i)nç : (BK D 9-10) ◆ üzä : t(ä)ñri : [it(ä)r (ä)rm(i)ş] : (O 3).

⇒ 3.5.1.2. “*bodun* ve *törü* düzeni kurmak” // 3.7.2. (*çerig* sözüyle) “asker konuşturmak” // 3.9.2. (*timag* sözüyle) “takdir etmek, methüsenada bulunmak” // 3.18.3.1. (*bark*, *taş*, *taş bark*, *ı* sözleriyle) “mimari yapı kurmak”.

kötür- ʸʸ: (*Türk teñrisi*) *kagan* ve *katunu* yüceltmek, ululamak.

◆ türk : bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n : k(a)ñ(i)m ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(i)g : ög(ü)m : ilbilgä k(a)tun(u)g : t(ä)ñri : töp(ü)sintä : tut(u)p : yüg(ä)rü : köt(ü)rm(i)ş (ä)r(i)nç : (KT D 11) ◆ türk : bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n : k(a)ñ(i)m ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(i)g : ög(ü)m : ilb(i)lgä k(a)tun(u)g : t(ä)ñri : töp(ü)sintä : tut(u)p : yüg(ä)rü : köt(ü)rti (ä)r(i)nç : (BK D 10) ◆ türk : bod(u)n(u)g : (a)tı küsi : yok bolm(a)zun : [tiy(i)n : k(a)ñ(i)m k(a)g(a)n(i)g ög(ü)m k(a)tun(u)g : köt(ü)rm(i)ş : t(ä)ñri : il bir(i)gmä : t(ä)ñri : türk : bod(u)n : (a)tı küsi : yok bolma(z)un [tiy(i)n : öz(ü)m(i)n : ol t(ä)ñri] k(a)g(a)n : ol(u)rtıd(i) (ä)r(i)nç : (KT D 25-26) ◆ türk : bod(u)n : (a)tı küsi : yok bolm(a)zun tiy(i)n : k(a)ñ(i)m k(a)g(a)n(i)g ög(ü)m : k(a)tun(u)g : köt(ü)r(ü)gmä : t(ä)ñri : il b(e)r(i)g[mä

t(ä)ñri : türk bod(u)n : (a)tı küsi : yok bolm(a)zun : tiy(i)n : öz(ü)m(i)n : ol
t(ä)ñri : k(a)g(a)n : ol(u)rtıd(ä)r(i)nç : (BK D 20-21).

ölüt- 𐰇𐰣𐰆: (*Teñri*) ceza vermek, cezalandırmak, öldürmek.

◆ k(a)n(ı)ñ(ı)n : kod(u)p : iç(i)kd(i)ñ : iç(i)kdük üç(ü)n : t(ä)ñri : *öl(ü)tm(i)ş*
(ä)r(i)nç : (T 3).

tut- 𐰇𐰣𐰆 / 𐰇𐰣𐰆: (*Türk teñri*) *kagan, katun* ve *kaganın* diğer aile bireylerini korumak; muhafaza etmek.

◆ türk : bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n :
k(a)ñ(ı)m ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(ı)g : ög(ü)m : ilbilgä k(a)tun(u)g : t(ä)ñri :
töp(ü)sintä : *tut(u)p* : yüg(ä)rü : kötürm(i)ş (ä)r(i)nç : (KT D 11) ◆ türk :
bod(u)n : yok : bolm(a)zun : tiy(i)n : bod(u)n : bolçun tiy(i)n : k(a)ñ(ı)m
ilt(e)r(i)ş k(a)g(a)n(ı)g : ög(ü)m : ilb(i)lgä k(a)tun(u)g : t(ä)ñri : töp(ü)sintä :
tut(u)p : yüg(ä)rü : köt(ü)rti (ä)r(i)nç : (BK D 10).

⇒ 3.5.1.2. (*il/el* ve *yir sub* sözleriyle) “vatan edinmek, yurt tutmak; ülkeyi yönetmek” // 3.5.1.2. “(il) varlık sürdürmek” // 3.6.2. “denetim altına almak” // 3.7.2. “(savaşta) yakalamak, ele geçirmek” // 3.15.2. (*at* sözüyle) “adını almak, başka bir etnik kimliğe geçmek, asimile olmak” // 3.15.2. (*kü* sözüyle) “adı duyulmak, ün kazanmak”.

yarat- 𐰇𐰣𐰆: (*Teñri*) yaratmak.

◆ t(ä)ñri t(ä)g : t(ä)ñri : *y(a)r(a)tm(i)ş* : türk : bilgä : k(a)g(a)n : s(a)b(ı)m
(BK D 1; BK G 13).

⇒ 3.5.1.2. (*bodun* sözüyle) “dağınık, düzensiz veya başına buyruk bir topluluğu bodun hâline getirmek, ulus yaratmak, örgütlemek” // 3.18.1.1. (*bediz* sözüyle) “süsleme yapmak, nakşetmek” // 3.18.3.1. (*taş, ı, örgi* sözleriyle) “yapı kurmak, inşa etmek” // 3.18.4.1. (*bitig* sözüyle) “yazıt dikmek”.

yarlıka- 𐰇𐰣𐰆: (*Teñri, yer, teñriken* sözleriyle) buyurmak; lütfetmek; esirgemek; ihсан etmek.

◆ t(ä)ñri : *y(a)rl(i)k(a)dukın* : üçün : [ö]z(ü)m : kut(u)m : b(a)r üçün :
k(a)g(a)n : ol(u)rt(u)m : (KT G 9; BK K 7) ◆ t(ä)ñri : *y(a)rl(i)k(a)duk* : üçün :
ill(i)g(i)g : (e)ls(i)r(ä)tm(i)ş : k(a)g(a)nl(ı)g(i)g : k(a)g(a)ns(i)r(a)tm(i)ş (KT
D 15; BK D 13) ◆ (a)nta] kisträ : t(ä)ñri : *y(a)rl(i)k(a)du* : kut(u)m : b(a)r
üç(ü)n : ülüg(ü)m : b(a)r üçün : ölt(ä)çi : bod(u)n(u)g : t(ä)ñri : ig(i)t(t)i
m : (KT D 28-29) ◆ (a)nta kisträ : t(ä)ñri : *y(a)rl(i)k(a)du* : üç(ü)n : kut(u)m
: ülüg(ü)m : b(a)r üç(ü)n : ölt(ä)çi : bod(u)n(u)g : t[irg](ü)rü : ig(i)t(t)i
m : (BK D 23) ◆ t(ä)ñri [i] *y(a)rl(i)k(a)du* : üç(ü)n : ol(u)rt(u)k(u)ma
: tör[t : b]ul(u)ñd(a)k(ı) bo[d(u)n(u)g : itd(i)m y(a)r]a(t)d(i)m : [...] kilt(i)m :
(BK K 9) ◆ üzä : t(ä)ñri : (a)s[ra] y(e)r : *y(a)rl(i)k(a)duk* : üç(ü)n köz(ü)n
: körm(ä)dük : kulk(a)k(i)n : (e)ş(i)dm(ä)dük : bod(u)n(u)m(i)n : ilg(ä)rü :
kün to[gs(i)k(ı)ña] bir(i)g(ä)rü [kün ortusı]ña : kur(i)g(a)ru : [kün b(a)ts(i)k(ı)ña
yır(i)g(a)ru : tün ortusıña t(ä)gi kont(u)rt(u)m (BK K 10-11) ◆ t(ä)ñri :

y(a)rl(i)k(a)duk için dört y(e)girmi : *y(a)ş(ı)mka* : t(a)rduş : bod(u)n : üzä
: ş(a)d : ol(u)rt(u)m : (BK D 14-15) ◆ t(ä)ñri : *y(a)rl(i)k(a)duk* üç(ü)n :
m(ä)n k(a)zg(a)ntuk : üç(ü)n : türk : bod(u)n : [(a)nça] k(a)zg(a)n[m(i)ş]
(ä)rinç : (BK D 33) ◆ (a)nça k(a)zg(a)n(ı)p [t(ä)ñri *y(a)r]l(i)k(a)duk* : üçün
: m(ä)n ot(u)z (a)rtukı : üç [y(a)ş(ı)ma ...y]ok (ä)rti : (BK D 34) ◆ t(ä)ñri
y(a)rl(i)k(a)du : y(a)ñd(ı)m(ı)z (T 16) ◆ t(ä)ñri *y(a)rl(i)k(a)duk* üç(ü)n :
öküş t(e)y(i)n korkm(a)d(ı)m(ı)z : (T 40-41) ◆ t(ä)ñri *y(a)rl(i)k(a)du* : bu
türk bod(u)n (a)ra : y(a)r(ı)kl(ı)g : y(a)gıg : y(ä)ltürm(ä)d(i)m : (T 53-54) ◆
t(ä)ñri k(ä)nkä : iş(i)g : b(e)rt(i)ñ : t(e)y(i)n : *y(a)rl(i)k(a)du* : (O 6) ◆ üzä
: [k]ök t(ä)ñri *y(a)rl(i)k(a)duk* üç(ü)n (a)sra y(a)g(ı)z y(e)r : [ig(i)t(t)ük]
üç(ü)n : (e)l(i)m(i)n törüm(i)n : (e)t(i)nt[(i)m] (Ta B 3) ◆ ol (e)ki y'wr'
y(a)rluk(a)du : (Ta K 5-6).

3.20. Doğa, Meteoroloji, Hava

3.20.1. Oluş Fiilleri

𐰇𐰣𐰆: (Güneş, ay, yıldız vb.) batmak.

◆ kiçä y(a)r[uk] *b(a)t(a)r* (ä)rkli : süñ(ü)şd(ü)m : (ŞU D 1).

ät- 𐰇𐰣𐰆: Gök gürlemek.

◆ y(a)y bols(a)r : üzä : t[(ä)ñri] köb(ü)rg(ä)si : (ä)t(ä)rçä (a)nç[a] t(a)gda :
sıgun : (ä)ts(ä)r : [(a)nça] s(a)k(ı)nur m(ä)n : (BK B 3-4-5-6).

⇒ 3.21.4.1. “böğürmek”.

kaç- 𐰇𐰣𐰆: (Güneş) batmak.

◆ kün *k(a)çu* (Yamaan Us 1).

tiril- 𐰇𐰣𐰆 / 𐰇𐰣𐰆: (*Tün* sözüyle) gece olmak.

◆ kün : ...mİş : tün *tir(i)lm(i)ş* : (ŞU D 1).

⇒ 3.7.1. “(ordu) “savaşta hezimete uğramaktan kurtulmak, toparlanarak güçlenmek”.

üntür- 𐰇𐰣𐰆: (*Tañ*) atmak.

◆ bolçuka : t(a)ñ *ünt(ü)rü* : t(ä)gd(i)m(i)z (T 35).

yay bol- 𐰇𐰣𐰆 DD: Yaz mevsimi olmak, yaz gelmek.

◆ y(a)y bols(a)r : üzä : t[(ä)ñri] köb(ü)rg(ä)si : (ä)t(ä)rçä (a)nç[a] t(a)gda :
sıgun : (ä)ts(ä)r : [(a)nça] s(a)k(ı)nur m(ä)n : (BK B 3-4-5-6).

3.21. Hayvanlar

3.21.1. At Binme

3.21.1.1. Oluş Fiilleri

atlan- 𐰇𐰣𐰆: Ata binmek.

öñrä	1
ötrü	3
sayu	7
sınar	1
tapa	30
täg	24
tägi	38
toguru	2
ugrunta	1
üçün	94
üzä	15
yan/yän	5
1.9.5. Ünlem Edatları	149
açıg	5
bagır	1
buñ/buñu	11
äsiz/äsis	80
äsini	3
äzinç	1
ıyu	2
irinç	2
ökünç	3
yıta/yeta	41
1.9.6. Bağlaçlar	107
artukı	1
aşnukı	1
azu	2
başlayı	4
birlä	3
takı	3
tip	10
tiyin/teyin	38
udu	2
ulayı	9

yämä	34
2. BÖLÜM: KONULARA GÖRE ADLAR	4276
2.1. Zaman	162
2.1.1. Zaman, Çağ, Devir	11
böd	3
öd	7
ertä	1
2.1.2. Yıl, Mevsim, Ay, Gün	125
ay	34
kış	1
kiçä	1
kün	11
küntüz	4
küz	1
ödüş	1
tañ	1
tün	11
yañı	9
yay	3
yaz	3
yıl	45
2.1.3. Takvim	26
bars	2
biçin/beçin	2
it	3
koñ	6
küsgü	2
lagzın	3
tabışgan	1
takagu/takıgu	4
ulu	1
yılan	2
2.2. Gökyüzü, Hava Olayları	45
2.2.1. Gökyüzü, Gök Cisimleri	40

ay	7
bulıt	1
kün	10
tāñri	20
yaruk	2
2.2.2. Hava Meteoroloji Olayları	5
bor	2
kar	3
2.2.3. Karanlık, Aydınlık, Işık, Gölge	Ø
yaruk	Ø
2.3. Bitkiler	5
çıntan	1
ı	2
ıgaç	2
2.4. Hayvanlar	94
2.4.1. Evcil Hayvanlar	57
adgır	4
ak	7
at	26
bugra	Ø
buka	2
çäbiş	1
ıt	Ø
ingän	1
koñ	2
öktüz	2
sıpa	Ø
tay	Ø
täbä	4
torug	1
yagız	2
yunt	5
2.4.2. Yabani Hayvanlar, Av Hayvanları	23
amga/amgı	Ø

arşlan	Ø
as	1
bars	1
böri	5
çocuk	Ø
älik	1
änük	Ø
ibris/irbiç	1
käyik	3
kiş	2
kökmäk	1
kulan	1
sıgun	1
sıñkur	Ø
tabışgan	1
täyäj	2
togan	Ø
toña	Ø
toñuz	2
turna	1
2.4.3. Hayvan Toplulukları	14
yılkı	14
2.5. İnsan Vücudu	69
2.5.1. Beden, Organlar, Dokular	58
adak	3
arka	1
bagır	Ø
baş	1
bel	2
bäjiz	1
boguz	1
but	1
älig	2
iç	2